

1490

Bruken og brukarane av Jostedalsbreen nasjonalpark 2017

NINA Rapport

Kasse- og etterundersøking

Odd Inge Vistad, Sofie K. Selvaag & Line C. Wold

NINAs publikasjonar

NINA Rapport

Dette er den ordinære rapporteringa frå NINA til oppdragsgjevar etter gjennomført forskings-, overvakings- eller utgreiingsarbeid. I tillegg omfattar serien mykje av instituttets andre rapportering, til dømes frå seminar og konferansar, resultat av eige forskings- og utgreiingsarbeid og litteraturstudium. NINA Rapport kan også gjevast ut på anna språk når det er føremålstenleg.

NINA Temahefte

Temahefta omhandlar spesielle emne og blir utarbeidd etter behov. Serien famnar svært vidt; frå systematiske bestemmingsnøklar til informasjon om viktige problemstillingar i samfunnet. NINA Temahefte har vanlegvis ei populærvitskapleg form med meir vekt på illustrasjonar enn NINA Rapport.

NINA Fakta

Faktaarka har som mål å gjere forskingsresultat frå NINA raskt og enkelt tilgjengeleg for eit større publikum. Faktaarka gir ei kort framstilling av nokre av våre viktigaste forskningstema.

Anna publisering

I tillegg til rapportering i våre eigne seriar publiserer dei tilsette i NINA ein stor del av sine vitskaplege resultat i internasjonale journalar, populærfaglege bøker og tidsskrift.

Bruken og brukarane av Jostedalsbreen nasjonalpark 2017

Kasse- og etterundersøking

Odd Inge Vistad
Sofie K. Selvaag
Line C. Wold

Vistad, O.I., Selvaag, S.K. & Wold, L.C. 2018. Bruken og brukarane av Jostedalsbreen nasjonalpark 2017. Kasse- og etterundersøking. Revidert utgave. NINA Rapport 1490. Norsk institutt for naturforskning.

Lillehammer, april 2018

ISSN: 1504-3312

ISBN: 978-82-426-3251-7

Revidert utgave. Verdi i figur 15 og figur 16 side 35 og figur 46 side 62 i opprinnelig versjon er rettet opp.

RETTSHAVAR

© Norsk institutt for naturforskning

Publikasjonen kan siterast fritt med kjeldetilvising

TILGANG

Open

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

KVALITETSSIKRA AV

Vegard Gundersen

ANSVARLEG SIGNATUR

Forskingssjef Jon Museth (sign.)

OPPDRAGSGJEVAR(AR)/BIDRAGSYTAR(AR)

Miljødirektoratet

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre

REFERANSE HOS OPPDRAGSGJEVAR

M-1024|2018

KONTAKTPERSON(AR) HOS OPPDRAGSGJEVAR/BIDRAGSYTAR

Line-Kristin Larsen, Miljødirektoratet

Maria C. Knagenhjelm, nasjonalparkforvaltar

FRAMSIDEBILETE

Ved sjølvregistreringskassa, Bergset © Odd Inge Vistad

NØKKEWORD

- Jostedalsbreen nasjonalpark (Sogn og Fjordane)
- Brukarundersøking i nasjonalparken og tilliggande område
- Lokal kasseundersøking
- Nettbasert etterundersøking

KEY WORDS

Jostedalsbreen national park, visitor study (self-registration boxes and internet-based follow-up study)

KONTAKTOPPLYSNINGAR

NINA hovudkontor

Postboks 5685 Torgarden
7485 Trondheim
Tlf: 73 80 14 00

NINA Oslo

Gaustadalléen 21
0349 Oslo
Tlf: 73 80 14 00

NINA Tromsø

Postboks 6606 Langnes
9296 Tromsø
Tlf: 77 75 04 00

NINA Lillehammer

Vormstuguvegen 40
2624 Lillehammer
Tlf: 73 80 14 00

NINA Bergen

Thormøhlensgate 55
5006 Bergen
Tlf: 73 80 14 00

www.nina.no

Samandrag

Vistad, O.I., Selvaag, S.K. & Wold, L.C. 2018. Bruken og brukarane av Jostedalsbreen nasjonalpark 2017. Kasse- og etterundersøking. Revidert utgave. NINA Rapport 1490. Norsk institutt for naturforskning.

I Jostedalsbreen nasjonalpark (JNP) gjennomførte lokal forvaltning og SNO sommaren 2017 ei undersøking ved hjelp av sjølvregistreringskasser ved 19 innfallsportar. Seinare vart denne fylgt opp med ei nettbasert etterundersøking, som NINA var ansvarleg for (vha. innsamla e-postadresser i kasse-undersøkinga). Det vart fylt ut 17161 skjema i kassene og 2797 skjema i etterundersøkinga. Svarprosenten i etterundersøkinga var 39, og representativiteten (i høve til førundersøkinga) er ganske god for kjønn og alder, men med relativt fleire nordmenn og lokalt busette, men tydeleg færre fyrstegongsbrukarar og fleire med langturefaring i etterundersøkinga.

Utvalde variablar i førundersøkinga ser slik ut:

JOSTEDALSBREEN NASJONALPARK (NP)			
Innsamla skjema 2017 = 17161 (n nedanfor = kor mange som totalt har svara på spørsmålet)			
Del nordmenn (n=17161)	25 %	Erfaring med lengre tur (prosentdel for Aldri/Meir enn 20 gonger, n=16869)	41 % / 17%
Del fyrstegongsbesøkande (n=17126)	71 %	Del låg-puristar (n=10769)	68 %
Del som er på dagstur (n=16183)	86 %	Del mellom-puristar (n=10769)	23 %
Varigheit dagstur (gj.snitt timar) (n=12888)	3,9 t.	Del høg-puristar (n=10769)	9 %
Varigheit fleirdagarstur (snitt dagar) (n=2244)	3,4 d.	Kvinnedel (n=17108)	52 %
Del som er med på organisert tur(n=17030)	9 %	Del lokalt busette (Luster, Sogndal, Jølster, Balestrand, Førde, Gløppen eller Stryn) (n=17161)	3 %
Alder, gjennomsnitt (n=16265)	44 år	Del som går med barn under 15 år i fyljet (n=17035)	21 %

Tala viser tilnærma lik kjønnsfordeling og snittalder på 44 år. Berre 3 % er lokale og totalt 5 % frå Sogn og Fjordane. Tre av fire er utlendingar, høgare enn i nokon annan nasjonalpark vi har målt, og nesten like mange er der for første gang. Nær halvparten har aldri eller berre ein gong vore på langtur (fot/ski). Turfriluftsliv er den dominerande friluftssinteressa. Få går aleine, og kvar femte er i grupper der barn er med. Kvar tiande var med på organisert tur. Kjensla av ei tilknytning til området ligg noko høgare enn forventa, sidan det er så mange fyrstegongsgjester.

Det er naturopplevinga (for alle) og ønsket om å oppleve isbre (særleg utlendingar) som er viktigaste grunnane for besøket. Dei aller fleste følgjer stiar/veger, og godt merka stiar og tydeleg skilting er verdsett. Dagstur til fots er den klart mest dominerande aktiviteten; brevandring er også ganske omfattande (halvparten i organiserte grupper). Vi har også kartlagt vinterbruken sist år. Besøk i JNP utløyser overnatting i eller nær parken for nær 3/4. Campingplassar blir oftast brukt. For dei fleste var besøket hit del av ei rundreise, og sjeldan hovudmålet.

To av tre hadde bestemt seg for besøket før avreise heimanfrå, og noko over halvparten søkt informasjon på førehand. Dei fleste syns det var lett å finne info, og internett er viktigaste kjelda. Informasjon før avreise heimanfrå og når dei kjem til innfallsporten blir rekna som viktigast, og dei søker særleg info om turforslag, spesielle attraksjonar og kart. Noko under halvparten deler opplevingar frå området vha. sosiale media.

4/5 visste at JNP var verna som nasjonalpark, og noko over 1/2 oppgav vernestatusen som (meir eller mindre) viktig for besøket til JNP. Fire av fem var godt nøgde med tilrettelegginga for friluftsliv i området, men mange var ikkje heilt nøgde med kvaliteten på det dei meiner er viktige tiltak (infotavler, stimerking, skilting). Kunnskapen om vernereglar bør bli betre. Fleirtalet meiner hovudstiane bør vere for fotfolket, men at enkelt stiar bør opnast for sykkel og hest. Innstilling til motoraktivitetar (helikopter, dronar) er negativ. Det er ganske enkelt å finne stader der ein kan vere aleine, sjølv om mange meiner det er for mykje folk somme stader i høgsesong.

Jostedalsbreen NP er heilt spesiell med den store dominansen av turistar, og ikkje minst utlendingar. Dette gjev gode høve for forvaltninga til å styre ferdsel og tiltak dit ein ønskjer, utan å øyde verneverdiane, så lenge ein klarer å kome dei viktige brukarønskja i møte, særleg breoppleving.

Odd Inge Vistad, NINA, Vormstuguvegen 40, 2624 Lillehammer, odd.inge.vistad@nina.no
Sofie K. Selvaag, (same adresse), sofie.kjendlie@nina.no
Line C. Wold, (same adresse), line.wold@nina.no

Abstract

Vistad, O.I., Selvaag, S.K. & Wold, L.C. 2018. Visitation and visitors to Jostedalsbreen national park 2017. A selfregistration and an online based follow-up study. Revised edition. NINA Report 1490. Norwegian Institute for Nature Research.

In Jostedalsbreen national park (JNP) the local managers and SNO implemented a visitor study (summer 2017) with selfregistration boxes at 19 entrances. Later, a follow-up online study (based on collected e-mails) was managed by NINA. A total of 17161 questionnaires were completed in the local boxes and 2797 in the follow-up study. The response rate in the follow-up was 39, and the representativity (related to the box registration) was quite good concerning gender and age, but with relatively more Norwegians and local residents, far fewer first-time visitors and more experienced outdoor recreationists.

Chosen variables in the self-registration study:

JOSTEDALSBREEN NATIONAL PARK (JNP)			
Respondents = 17161 (n below = number of answers on the actual question)			
Norwegian (n=17161)	25 %	Experience with longer hikes (percent Never / More than 20 times, n=16869)	41 % / 17%
First-time visitors (n=17126)	71 %	Low-purists (n=10769)	68 %
Visitors on a day-trip (n=16183)	86 %	Medium-purists (n=10769)	23 %
Duration day-trip (mean hours) (n=12888)	3,9 h	High-purists (n=10769)	9 %
Duration multi-day trip (mean days) (n=2244)	3,4 d	Women (n=17108)	52 %
Being part of an organized group (n=17030)	9 %	Local residents (Luster, Sogndal, Jølster, Balestrand, Førde, Gloppen or Stryn) (n=17161)	3 %
Age, mean (n=16265)	44 y	Children < 15 years in the group (n=17035)	21 %

There is a good gender balance and the mean age is 44 years. Only 3 % are from the local municipalities and in total 5 % from Sogn og Fjordane county. 3/4 are foreigners; a higher proportion than in any other surveyed Norwegian national park. A quite similar proportion was first time visitors. Close to 50 % had never or only once been on a foot or skitrip longer than one day. Traditional walking-/skiing trips is the most favoured kind of outdoor recreation. Few are alone in JNP, and every fifth is in a group with children. Every tenth attends an organized trip. The average feeling of attachment to the area is surprisingly high, since so many are first time visitors.

Experiencing nature (everyone) and the wish to experience the glacier (especially foreigners) are the most important reasons for the visit. The majority follows roads or paths, and well marked and signposted paths are appreciated. A day trip on foot is the dominating activity; walking on the glacier is also quite frequent (half of which in guided groups). Visitation to JNP includes lodging, within or near the park, for about ¾ of the visitors: commercial campsites are most used. For the majority the visit was part of a round trip.

Two thirds had decided to visit JNP before they left home, and a bit more than 50 % sought information from home. Finding info from home and at the entrancepoint to the park were regarded most important, and they seek primarily outing suggestions, special attractions, and maps. Less than half share their experiences on social media.

4/5 knew that JNP was a national park, and a bit more than 50 % stated that the NP-status was (more or less) important for their visit to JNP. Four out of five were satisfied with the physical measures and facilitation for outdoor recreation. Some were not so satisfied with the quality of

the type of measures they found to be especially important (information boards, marking and signposting paths). Quite many seem to be ignorant about local rules and regulations. The majority wants the main paths to be reserved for hikers, while some paths should be opened for bicycling and horseriding. Motorized activities (helicopters, drones) are not appreciated. Finding places to be alone is regarded quite easy, but many still mean that some places are crowded in the high season.

JNP is very special in a Norwegian context, with the great dominance of tourists, especially foreigners and first-time visitors. This makes it easier for the management authorities to guide the visitors to specific robust locations, without ruining vulnerable locations, if the important visitor expectations (especially glacier experiences) are met.

Odd Inge Vistad, NINA, Vormstuguvegen 40, NO-2624 Lillehammer, odd.inge.vistad@nina.no
Sofie K. Selvaag, (same address), sofie.kjendlie@nina.no
Line C. Wold, (same address), line.wold@nina.no

Innhald

Samandrag	3
Abstract	5
Innhald	7
Føreord	9
1 Innleiing	10
2 Metodikk	12
2.1 Spørjeskjema i sjølvregistreringskasser	12
2.2 Sjølvregistreringskasser i Jostedalsbreen nasjonalpark	14
2.3 Etterundersøkinga	18
2.4 Representativiteten i etterundersøkinga samanlikna med kasseundersøkinga.	18
2.5 Analyse og framstilling av data	19
3 Mengda bruk	21
3.1 Registrering ved hjelp av ferdselsteljingar	21
3.2 Kassemetoden – kan den vise bruksmengda?	23
4 Indikatorsett for bruken/brukarane av Jostedalsbreen nasjonalpark	24
5 Generelle trekk ved dei besøkande	25
5.1 Kjønn, alder, utdanning, bustad	25
5.2 Friluftslivserfaring og friluftslivsinteresser	27
5.3 Turfylgjet	28
5.4 Tidlegare besøk og kjennskap til Jostedalsbreen nasjonalpark	29
5.5 Dei besøkande sine grunnar for å besøke Jostedalsbreen nasjonalpark	31
5.6 Idealområde og purismegrad	33
6 Bruken av området	37
6.1 Romleg bruk	37
6.2 Bruk av sti og veg	38
6.3 Sesongbruk	38
6.4 Type bruk	39
6.4.1 Formålet med turen og bruken gjennom året	39
6.4.2 Tid i nasjonalparken og overnatting	40
6.5 Jostedalsbreen nasjonalpark som besøksmål	43
7 Innhenting av informasjon og bruk av sosiale media	44
7.1 Innhenting av informasjon og føretrekt informasjon	44
7.2 Føretrekt måte å få informasjon	45
7.3 Bruk av sosiale media	47
8 Oppleving av dagens tilstand i Jostedalsbreen NP	48
8.1 Jostedalsbreen som villmarksområde	48
8.2 Jostedalsbreen som nasjonalpark	49
8.2.1 Kunnskap om vernet – nasjonalpark som attraksjon	49
8.2.2 Kva er lovleg og ulovleg?	51
8.3 Tilrettelegging for friluftsliv	52
9 Samanlikning av bruk og brukarar ved ulike innfallsportar	54

10 Diskusjon.....	65
Representativiteten.....	65
Temaet bruk og vern	65
Informasjon og åtferd.....	66
Fare for konflikter mellom ulike bruksformer og/eller aktiviteter?	66
11 Referansar	68
12 Vedlegg.....	70

Føreord

Med bakgrunn i den nye merkevare- og besøksstrategien for norske nasjonalparker og andre store verneområde lyste Miljødirektoratet i 2016 ut ei rammeavtale for brukarundersøkingar i verneområde. NINA er ein av to leverandørar som fekk tildelt oppdraget. Oppdraget består i å analysere data frå brukarundersøkingar i visse tildelte nasjonalparker/større verneområde for perioden 2017-2019. Oppdraga vert altså gjennomført under ein rammeavtale med Miljødirektoratet, men med respektive nasjonalparkstyre som oppdragsgjevar/kunde for det enkelte verneområdet. Jostedalsbreen nasjonalparkstyre er slik sett oppdragsgjevar for undersøkinga i Jostedalsbreen nasjonalpark.

Undersøkinga er todelt og består av 1) sjølvregistreringskasser ved innfallsportar til området, der dei besøkande vert oppfordra til å fylle ut eit kortfatta spørjeskjema (her stort sett kalla 'kasseundersøkinga'), og seinare ei oppfyljande internettbasert undersøking (her kalla 'etterundersøkinga') til dei som har skrive inn e-postadressa si i kasseundersøkinga.

NINA har berre hatt ansvar for analyse av data fra dei to datainnsamlingane, samt det praktiske arbeidet med utsending av etterundersøkinga. Innhaldet i dei to spørjeskjema er bestemt av Miljødirektoratet, og standardiserte skjema vert nytta i alle verneområde – men med høve for mindre lokale tilpassingar dersom forvaltarane ønskjer det. NINA har kome med råd i samband med denne tilpassinga. Val av lokaliteter for plassering av sjølvregistreringskassene, praktisk utplassering, ettersyn av kassene og punsjing av data fra kasseundersøkinga har forvaltninga sjølv hatt ansvar for.

Denne rapporten oppsummerer funna frå undersøkingane som vart gjort. Vi takkar nasjonalparkforvaltar Maria C. Knagenhjelm for samarbeidet både i dei innleiande fasene av arbeidet og for innspel til rapporten. Også takk til SNO ved Anne Rudsengen, Rune Holen, Liv Byrkjeland og Rein-Arne Golf mfl. for gjennomføring av kasseundersøkinga i felt, og alle dei som har punsja svar frå kasseskjema inn i Excel-filer.

Lillehammer, April 2018
Line C. Wold,
Prosjektleder

1 Innleiing

Føremålet med rapporten er å beskrive karaktertrekk ved dei besøkende til Jostedalsbreen nasjonalpark, og vidare bruken og bruksmønsteret deira i området. Informasjonen skal nyttast av nasjonalparkstyret og verneområdeforvaltninga som fagleg grunnlag for arbeidet med besøksstrategien. Med auka kunnskap om bruken av området vil ein vere betre istand til å prioritere forvaltningstiltak, lokalisering av tiltak og utarbeide en god og tilpassa besøksstrategi.

Jostedalsbreen vart vedtatt som nasjonalpark i 1991 og utgjer eit samla område på 1310 km². Nasjonalparken ligg i kommunane Balestrand, Luster, Sogndal, Førde, Jølster, Gloppen og Stryn i Sogn og Fjordane fylke. Nigardsbreen naturreservat (28 km²) grensar inntil parken i aust. Verneforskrifta for nasjonalparken seier at parken skal verne eit stort, variert og verdfullt breområde med tilhøyrande område frå lågland til høgfjell, med plante- og dyreliv og geologiske førekomstar i naturleg eller i det vesentlege naturleg tilstand (<http://www.nasjonalparkstyre.no/Jostedalsbreen/Verneomrade/>). Jostedalsbreen er ein bre som strekkjer seg frå 60 til 2000 moh. Breen er Europas største isbre på fastlandet og har 28 namngjevne brearmar. Breen har forma det karakteristiske landskapet med u-dalar, morenar, breelvsletter og rasmarker. Breane i nasjonalparken utgjer ca halvparten av nasjonalparken. Jostedalsbreområdet har eit dramatiske landskap med store kontrastar frå fjordar og frodige dalar til karrige fjell- og breområde.

Jostedalsbreen nasjonalpark vert mykje nytta til friluftsliv og ein har eit godt, men grovt bilete av bruken alt før denne undersøkinga. Eit av formåla med nasjonalparkvernet er å gje ålmenta høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv som er lite avhengig av teknisk tilrettelegging. Dei lokale brukar dalane og fjellstrøka inn mot breen til nærtur- og dagstuområde. Dei same rutene blir også nytta til å kome seg opp og ned frå breplatået. Mange av turistane brukar også dei ytre delane av Jostedalsbreområdet til dagsturar, om sommeren. Hotell- og cruiseskipturistar oppsøker i hovudsak berre dei kjende turiststadene, særleg Briksdalen og Nigardsbreen. Fleirdagarsturar er populære både blant lokalt busette og tilreisande, og vårskiturar, m.a. "*Josten på langs*", er særleg populært. Overnatting i telt og turlagshytter er dei mest populære overnattingsformene. Det er i dag 4 ålment tilgjengelege hytter for overnatting inni verneområdet (Flatbrehytta, Vetladalsseter, Bødalsseter og Skålabu/Skålatårnet), samt nokre få nødbuer. I tillegg er det ein god del private hytter og stølshus i og utanfor nasjonalparken. Interesse for friluftsliv på og ved bre har vore aukande, og det er i dag tilbod om organiserte/guida turar og kurs på Jostedalsbreen både i regi av Den Norske Turistforening, Sogn og Fjordane Turlag og andre lokale turlag og guidefirma.

Sjølve Jostedalsbreen er naturleg nok lite tilrettelagd for friluftsliv og rekreasjonsbruk, men ei rekkje tiltak er gjennomførte mange stader i ytterkant av nasjonalparken. Med tilrettelegging meiner vi tiltak som hytter, vegar, merkte stiar mm. Skålastien er eit døme på tilrettelegging for friluftsliv, der nasjonalparkstyret har gått inn med midlar og bidrege til lokal aktivitet. Andre døme er restaurering av driftevegane i Erdalen og Sunndalen, som bidreg til auka beitebruk i kulturlandskapet. Det er ingen bilvegar i sjølve nasjonalparken, men fleire stader går offentlege vegar nær inntil parkgrensa, t.d. i Jostedalen, Stardalen og i Lodalen. Innfallsportane til parken ligg generelt i tilknytning til dei offentlege riks- og fylkesvegane i dalane kring breen. Dei viktigaste innfallsportane er Styggevatnet, Fåbergstølen, Hauganosi/Steinmannen, Tungestølen, Bøyadalen, Øygard/Flatbrehytta, Kjøsnesfjorden/Lundesgardet, Befringsdalen, Haugadalen, Oldedalen med Briksdalen og Melkevoll, Bødalen, Tjugen/Skåla, Kjenndalen, Erdalen og Sunndalen. Den markerte topografien avgrensar i stor grad kor folk flest ferdast. Mesteparten av ferdsla skjer om våren og sommaren, kring innfallsportane eller over breplatået for å gå "*Josten på langs*".

Breheimsenteret i Jostedalen, Norsk Bremuseum i Fjærland og Jostedalsbreen nasjonalparksenter i Stryn er viktige informasjonskanaler og alle tre er offisielle nasjonalparksenter.

Eit av formåla til Jostedalsbreen nasjonalpark er også å verne om kulturminne og kulturlandskap. Ein finn få spor frå tidlegare tider innafor sjølve verneområdet på grunn av isbreen, men det er fleire i tilgrensande område. Kulturminna er i stor grad knytte til nytte-bruk av utmarka, som t.d. øydestølar, tufter, søydegroper¹ og kolmiler. Nyare tids kulturminne er knytte til støls-, beite- og utslåttområde. Utmarka vart intensivt nytta ved å slå gras og lauve til husdyr-fôr, og det sto mange utløer i dalsidene. I dei fleste dalane kring Jostedalsbreen kan ein finne restar av dette gamle kulturlandskapet og fredingsverdige stølar av nasjonal interesse ligg i fleire av dalane. Det er stadig noko haustingsaktivitetar innafor verneområdet. Fiskeinteressene er små, men hjortejakt i området er viktig. Dei fleste dalane blir nytta til sommararbeite for husdyr - både storfe, sau og geit, og i fleire av dalane er vedaskogen ein viktig ressurs for gardane. Nigardsbreen naturreservat er forvalta av Luster kommune, men er, i samarbeid med nasjonalparkstyret, også innlemma i brukarundersøkinga. Nigardsbreen er truleg, saman med Briksdalsbreen og Bøyabreen, den mest besøkte verneattraksjonen i fylket (Knagenhjelm, pers. medd.).

Figur 1 Jostedalsbreen nasjonalpark, kart henta frå www.miljodirektoratet.no (<http://www.miljodirektoratet.no/Global/dokumenter/tema/verneomr%C3%A5der/Nasjonalparke/r/Jostedalsbreen.pdf>).

¹ kokegroper for matlaging frå jernalderen.

2 Metodikk

Det er altså gjennomført ei todelt spørjeundersøking i Jostedalsbreen nasjonalpark. Den første delen vha. eit kortfatta svarsjema i svarkasser, fylt ut av brukarar då dei var i området. Her vart også brukarane/respondentane bedne om å skrive inn e-postadresse, dersom dei var villige til å svare på eit meir omfattande skjema om seg sjølv og eigen bruk av Jostedalsbreen nasjonalpark. Den andre delen var altså internett-basert, sendt til dei som hadde oppgitt korrekt og lesbar e-postadresse (etterundersøking).

Val av lokaliteter for plassering av svarkasser med skjema vart gjort av verneområdeforvaltninga, som også hadde ansvar for tilsyn med kassene/utstyret i innsamlingsperioden og for elektronisk innlegging (punsjing) av data frå kasseskjemaet. Både spørjeskjema (kasseundersøking og etterundersøking) fylgde den standardiserte malen utarbeidd av Miljødirektoratet, men tilpassa lokale forhold.

NINA har hatt ansvar for den praktiske utsendinga av etterundersøkinga. NINA har kommentert og vurdert lokale ønskje/forslag om å supplere skjema med nye spørsmål, men har elles ikkje hatt ansvar for innhaldet i spørjeskjema. NINA har hatt ansvar for analyse og rapportering av data fra både før- og etterundersøkinga.

Det var også utplassert seks automatiske teljarar i nasjonalparken sommaren 2017 (Skåla, Kattanakken, Austerdalen, Tuftebresteinen, Raudalen, og Sunndalen). Dei fem fyrste er rapportert i årsrapporten for 2017 frå SNO, medan den siste ikkje har gitt data (Rudsengen 2018). Teljaren for Raudalen ligg i Breheimen NP, men ruta den er knytt til går gjennom Jostedalsbreen NP. SNO har altså nytta eigne teljarar og hatt ansvar for utplassering, tilsyn osv. med desse, og rapporteringa. Teljarane som er nytta er av typen EcoCounter, reagerer på kroppsvarme, registerer tid for passering og er retningsspesifikk (passering inn eller ut). Dette er data som vert innlemma i denne rapporten, etter ønskje frå nasjonalparkforvaltninga. Vi byggjer rapporteringa på Rudsengen (2018).

2.1 Spørjeskjema i sjølvregistreringskasser

Når det gjeld den metodiske skildringa av planlegging/val av lokalitetar og det praktiske arbeidet med utplassering av kasser, refererer vi til rettleiaren som Miljødirektoratet (2018) har utarbeidd. Rettleiaren har blant anna kapittel om «Hvor mange kasser som bør settes ut» og om «Utsetting av kassene – plassering langs sti» som generelt viser kva prinsipp som er lagt til grunn for val av lokalitetar og utplassering. Denne rettleiaren ikkje var klar då ein planla og sette i gang arbeidet, men fyrst ei stund ut i feltsesongen. Så langt vi kan vurdere ser dette i liten grad ut til å ha hatt negativ innverknad på gjennomføringa i Jostedalsbreen nasjonalpark. Erfaringar frå dette (og andre) feltarbeid med brukundersøkingar gav også innspel til rettleiaren (Knagenhjelm pers. medd.).

Det å bruke kasser med eit kortfatta spørjeskjema er ein forholdsvis ressurseffektiv metode der ein får samla data om bruken og brukarane av store områder og over lengre tid. Men metoden byggjer på nokre føresetnader. Den viktigaste er at ein kjenner det grove ferdselsmønsteret og den fylgjer «liner» (dvs. stiar/vegar); brukarar som vel andre innfallsportar enn der kassene er og som går utanfor sti/veg vil ikkje bli fanga opp. Ei anna utfordring er at bortfall og bortfallsprosenten (dvs. den delen som passerer kassa utan å fylle ut skjema) kan vere relativt stor (sjå t.d. Fredman mfl. 2009). Våre erfaringar frå område der vi har testa spesifikt for dette, viser at bortfallsprosenten varierer frå lokalitet til lokalitet, utan at ein har enkle og eintydige svar på kvifor det er slik. Men ulike stader/måtar å plassere kassa på påverkar kor lett brukeren oppdagar kassa, eller lyst/vilje til å stoppe opp og fylle ut skjema. Fleire undersøkingar har vist ein tilleggsfaktor: lokalbefolkningen fyller i mindre grad ut spørjeskjema enn tilreisande (Kaxrud Wilberg 2010, Vistad 1995), m.a. fordi dei trur undersøkinga gjeld 'turistar' og ikkje dei lokale.

Figur 2 Kasse med spørjeskjema ved Tungestølen. Foto: O.I. Vistad

Spørjeskjemaet i kassene er altså eit standardskjema for alle nasjonalparker/verneområde under rammeavtala (sjå **vedlegg 1**). Skjemaet inneheld mange av dei same variablane som er brukt i liknande undersøkingar før – både av NINA og andre. I tillegg til bakgrunnsvariablar om brukaren, kartlegg spørjeskjemaet også stad-/turspesifikke tema. Spørsmål 8 er unntaket, der ein ber respondenten svare 'generelt/ideelt', for å få eit betre inntrykk av kven brukarane er når det gjeld ønskje om tilrettelegging i turområdet, og om trivsel/mistrivsel med å møte mykje/lite folk i sitt «idealområde». Spørsmålet lyder: «*Tenk deg at du skal gjennomføre ein fleirtimars tur i eit skogs- / fjellterreng om sommaren, og at området er slik DU helst vil ha det – som om det var ditt "idealområde"*». Respondentane blir så bedne om å ta stilling til åtte utsegner, på ein skala frå 1 *Svært negativt*, via 4 *Nøytralt* og til 7 *Svært positivt*. Dei åtte utsegnene er:

Vil det vere positivt eller negativt for deg:

- ... at det finst tilrettelagde leirplassar med do, ved, bål, søppeldunkar*
- ... at du kan bli kvitt søppel i utplasserte søppeldunkar*
- ... at det finst merka stiar i området*
- ... at det er god skilting ved stistart og stikryss i området*
- ... at det er lagt ned trestokkar til å gå på der stien går over våt myr*
- ... at det finst hytter med matservering og oppreidde senger i området*
- ... at du møter mange andre friluftsfolk i løpet av turen*
- ... at du kan gå milevis utan å møte eit menneske*

Poenget er å få fram kvar brukarane ligg på den såkalle «purismeskalaen» - ein skala som går frå «låg-purist» (trivst best med god tilrettelegging og mykje folk) og høg-purist (trives best med lite tilrettelegging og lite folk). Ved å snu svarskaalen på dei sju første variablane og så summere svara på alle åtte spørsmåla (for de som har svara på alle åtte) og deretter dele på åtte, så finn vi ein «gjennomsnitts-preferanse» for fysisk tilrettelegging og det å møte andre menneskje i

turområdet. Skårverdien ligg mellom 1 og 7, der 7 er den mest høg-puristiske verdien. Gjennomsnittshaldninga er altså uttrykk for folks «purisme-grad», og vi sorterer mellom låg-purist (1-3,5), mellom-purist (3,51-4,49) og høg-purist (4,5-7) – sjå Vistad & Vorkinn (2012).

Med utgangspunkt i variablane i kasseskjemaet kan vi lage eit indikatorsett med nøkkeltal som seier noko om dei viktigaste karaktertrekka ved brukarane (sjå **Tabell 1**, som viser eit tomt indikatorsett). Det er ofte variasjonar for desse indikatorane for ulike innfallsportar, og dei kan difor brukast til å synleggjere likt og ulikt mellom dei ulike innfallsportane.

Tabell 1: Indikatorsett som viser karaktertrekk ved brukarane.

XX NASJONALPARK			
Del nordmenn		Tidligere erfaring med lengre tur (prosentdel for hv. aldri/meir enn 20 gonger)	
Del fyrstegongsbesøkande		Del låg-puristar	
Del som er på dagstur		Del mellom-puristar	
Varigheit dagstur (gj.snitt timar)		Del høg-puristar	
Varigheit fleirdagarstur (gj.snitt dagar)		Kvinnedel	
Del som er med på organisert tur		Del lokalt busette (xx, yy lokalkommunar)	
Alder, gjennomsnitt		Del som går med barn under 15 år i fyljet	

2.2 Sjølvregistreringskasser i Jostedalsbreen nasjonalpark

Det vart plassert ut 21 sjølvregistreringskasser på 19 lokalitetar i/rundt Jostedalsbreen nasjonalpark (sjå boks under og kart i **Figur 3**). Det sto to kasser ved Tjugen-Skåla og to kasser ved Briksdalen-Hesteskysplassen, for å ha betre kapasitet ved stor brukar-pågang. Knagenhjelm (2017) har laga ein dokumentasjonsrapport for den praktiske gjennomføringa av kasseundersøkinga. Vi går ikkje i detalj på korleis kassene er plasserte, men viser til dokumentasjonsrapporten og nemner her berre visse «ideelle» reglar for god plassering. Rapporten omtalar m.a. kor langt frå P-plass kassene er plasserte; den varierer mykje og må sjølv sagt tilpassast lokale forhold. NINAs erfaringar er at kassene i hovudregel bør plasserast så langt frå der brukaren startar fotturen sin, at vandraren finn det meningsfullt å ta ein pause og fylle ut eit skjema i kassa. Kassene skal plasserast vendt mot stien slik at den som kjem gåande i god tid vil bli merksam på kassa, og det skal helst ikkje vere noko anna (t.d. informasjonstavler, turisthytter...) som tek merksemd frå kassa. Difor bør ein også unngå «kompromissplasseringar» (t.d. ved stikryss, på P-plassar mm). I Knagenhjelm (2017) har ein kommentert erfaringar med plasseringar og korleis gjennomføringa har fungert. Det er også forvaltninga som må vurdere kor godt ein har dekt heile det geografiske området, og slik sett klart å kartlegge dei ulike bruksformer og nå fram til alle brukargrupper som ein ville nå. Kassene var utplassert i (brutto-)perioden medio mai (veke 19) til medio oktober (veke 41) i 2017; variasjonen frå kasse til kasse er presentert i **tabell 2**.

LOKALITETAR MED REGISTRERINGSKASSER. Henta frå Knagenhjelm (2017).

1. **Sunndalen:** Langs stien ca 80 meter, rett etter brua. Kassa står inntil eit tre for stabilisering, samt ekstra tau for å unngå at kyrne veltar kassa. Best synleg på veg ut av verneområdet.
2. **Erdalen:** Kassa var plassert på ein naturleg stoppestad ca 600 meter fra parkeringsplassen langs stien mellom Loppeset og Storesetra, og godt synleg frå begge vandreretninger.
3. **Tjugen-Skåla:** To kasser vart plassert på ein naturleg kvileplass 1 km langs stien til Skåla frå parkeringsplassen på Tjugen. Lettast å sjå på veg inn i verneområdet.
4. **Bødalen:** Om lag 25 meter frå parkeringa og ca 15 m utanfor verneområdegrensa. Godt synleg frå begge vandreretninger
5. **Kjenndalen:** Plassert om lag 100 meter langs stien til utkikkspunkt.
6. **Briksdalen-Hesteskysplassen:** Dei to sjølvregistreringskassane var plasserte i utkanten av Hesteskysplassen, som er endehaldeplassen til Trollbilane i Briksdalen. Frå parkeringsplassen på fjellstova er det ca 2,5 km å gå eller med trollbil til Hesteskysplassen. Derifrå er det ca 400 meter til nasjonalparkgrensa og ca 500 meter til brevatnet.
7. **Briksdalen-Kattanakken:** Plassert ca 1,5 km frå parkeringsplass. Kassa vart plassert langs stien til Kattanakken, ca 100 meter frå brua (stikrysset).
8. **Melkevoll-Oldeskaret:** 350 meter frå parkeringsplass. Kassa stod langs stien mot Oldeskaret, langs den gamle ferdslavegen til Haugadalen.
9. **Haugadalen-Haugabreen:** Kassa stod oppe ved Haugafjellstøylen, ca 700 meter frå parkeringsplassen.
10. **Befringsdalen:** Kassa stod ved parkeingsplassen, ved steingarden på veg inn i nasjonalparken. Mest synleg på veg inn.
11. **Lunde-Lundeskaret:** 100 meter frå parkeringa. Først må ein gå langs riksvegen og krysse brua ved tunnelopninga, deretter 30 meter inn langs stien. Godt synleg.
12. **Bøyadalen/Bøyabreen:** 200 meter frå parkering, langs stien mot brevatnet, ved bresanden.
13. **Øygard-Flatbrehytta:** 100 meter frå parkering, langs stien til Flatbrehytta, øvst i lausmasseområdet over Øygarden.
14. **Supphellebreen:** 50 meter frå parkeringsplass. Kunne godt hatt to kasser her.

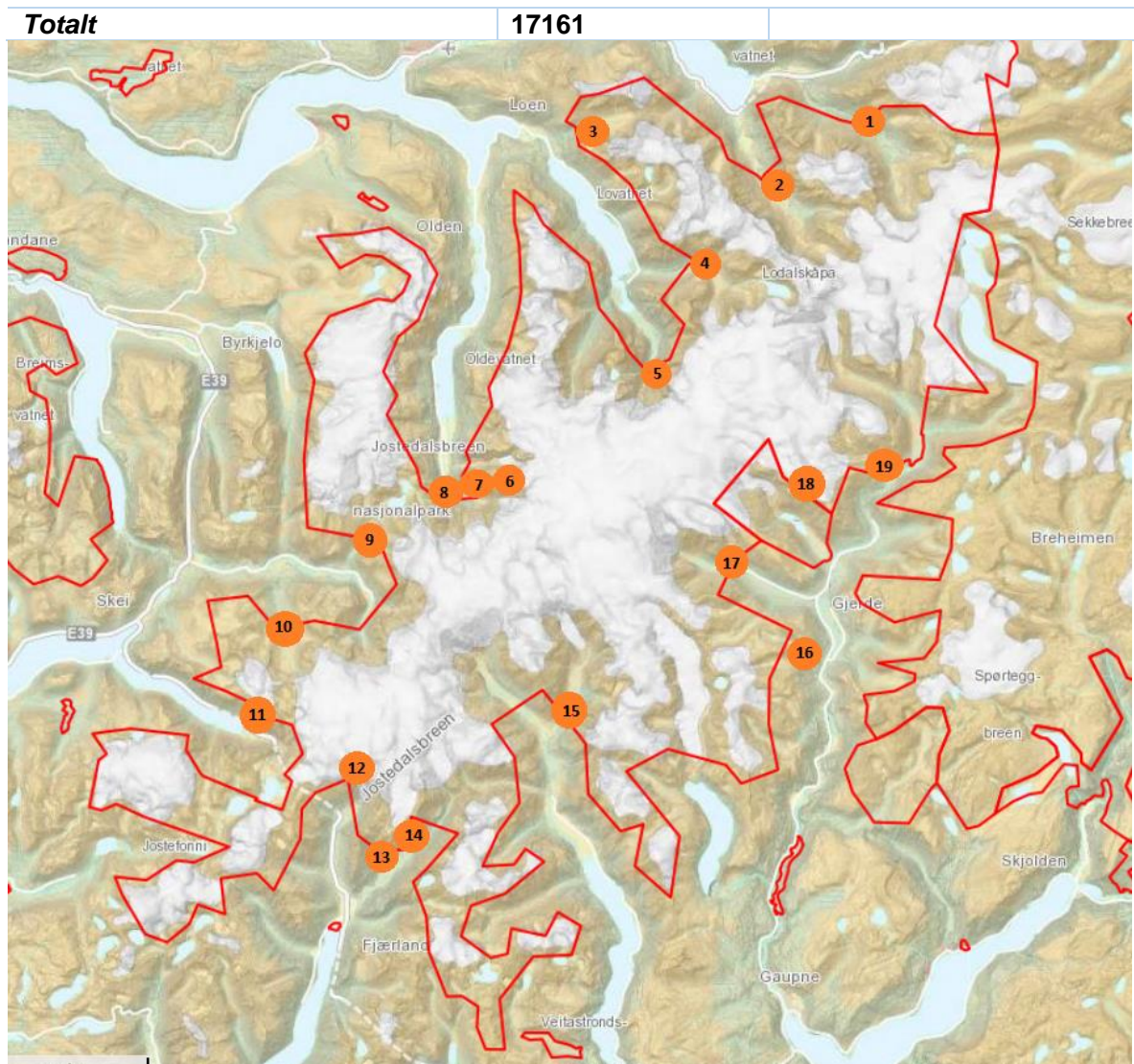
- 15. Tungestølen-Austerdalen:** 50 meter frå parkeringsplass. Kassa stod ved stistart ved brua, på nedsida av Tungestølen. Stien går til Austerdalen, eller ein kan gå forbi Tungestølen og inn Langedalen.
- 16. Bakken, Bakkedalen:** 15 meter frå parkering, ved stistart på Bakken mot Bakkedalen.
- 17. Bergset, Krundalen:** Avstand fra p-plass er 650 meter. Kassa vart plassert i stikryssset på grensa innmark/utmark ved bekken forbi porten. Stien går anten inn Bergsetdalen eller opp mot Tuftebreen, der nasjonalparkstyret har utbeta stien.
- 18. Nigardsbreen:** På parkeringsplass.
- 19. Fåbergstølsbreen:** 100 meter langs stien inn mot Fåbergstølsbreen. Mest synleg på veg inn i verneområdet.

I oppsummeringa på dokumentasjonsrapporten har Knagenhjelm (2017) skrive inn fylgjande: «På mange av dei travlaste lokalitetane med sjølvregistreringskasser hadde vi «kassefadderar» som jamnleg kontrollerte, tømte og etterfylte med skjema. Dette var heilt naudsynt, med slike lange avstandar som i vår nasjonalpark. Vi vurderte å ha skjema også på enkelte hytter, men på grunn av lang tilkomsttid, så blei dette nedprioritert. Lokalitetar: Prioriter Brenndalen i staden for Bakkedalen neste gong? Kanskje ein skulle hatt to kasser i Kjenndalen, eventuelt ved Supphellebreen. Treng berre ei kasse på Skåla-lokaliteten. Bør være to kasser på Hesteskysplassen. Det var stadvis teknisk krevjande å få kassene til å stå støtt, særleg i moreneområde.»

Tabell 2: Liste over lokalitetar med registreringskasser, og registreringstid. Sjå **Figur 3** for kart som viser lokalitetane. Henta frå Knagenhjelm (2017).

Lokalitet	Tal respondentar (N)	Tid kassa var utplassert (vekenummer) ²
1. Sunddalen	63	20 – 41
2. Erdalen	301	23? – 41
3. Tjugen – Skåla	1564	20 – 41
4. Bødalen	441	24 – 40
5. Kjenndalen	2512	24 – 40
6. Briksdalen –Hesteskysplassen	3348	23 – 41
7. Briksdalen – Kattanakken	226	22 – 41
8. Melkevoll – Oldeskaret	319	20 – 41
9. Haugadalen – Haugabreen	369	24 – 40
10. Befringsdalen	93	21 – 40
11. Lunde-Lundeskaret	195	21 – 41
12. Bøyadalen/Bøyabreen	1901	19 – 41
13. Øygard – Flatbrehytta	494	19 – 40
14. Supphellebreen	1548	19 – 40
15. Tungestølen – Austerdalen	620	22 – 41
16. Bakken, Bakkedalen	10	26 – 40
17. Bergset, Krundalen	1235	23 – 41
18. Nigardsbreen	1638	20 – 41
19. Fåbergstølsbreen	284	24 – 41

² Utplasseringa varierte med snøsmeltinga og når lokalitetane var tilgjengelege (Knagenhjelm pers. medd.)

Figur 3 Plasseringa av kasser med spørjeskjema ved innfallsporar til Jostedalsglede nasjonalpark. Sjå lista ovanfor med navn på dei nummerte lokalitetane – desse samsvarar med kartet.

Nasjonalparkforvaltninga informerte og innhenta samtykke frå grunneigarar før utplassering av utstyret i felt. Dei informerte også om prosjektet (heimesida, facebook, på nasjonalparkssentra), eller fekk oppslag i lokale media; her vart også lokalfolk spesielt oppfordra til å fylle ut skjema. Svarkassene vart ettersett i tråd med rettleiaren frå Miljødirektoratet (2018), og ein brukte dels ei «fadderordning» på dei travlast lokalitetane (Knagenhjelm 2017). Det vart ikkje gjennomført bortfallstudiar i Jostedalsglede (dvs. kor mange som berre gjekk forbi kassene utan å fylle ut skjema).

Der fleire har fylt ut kort saman er svarkortet duplisert og registrert to gonger³ (Miljødirektoratet, upublisert). Berre kort fylt ut av personar over 14 år er inkludert i datafila. Totalt ble det registrert svar fra 17609 i løpet av perioden medio mai til medio oktober. Av desse var det 448 som var under 15 år; difor er talet gyldige svar (med i analysane) 17161.

³ Også dersom fleire enn to personar hadde fylt ut eitt og same kort, vart det maksimalt registrert to gonger.

Nasjonalparkforvalter har hatt ansvar for å legge inn data (punsjing) frå skjema og inn i Excel. Dette fyljer standard prosedyre i rettleiaren (Miljødirektoratet 2018). Minst ti personar var engasjerte i arbeidet med denne punsjinga, pga. den store datamengda.

2.3 Etterundersøkinga

I kasseundersøkinga vart det samla inn totalt 3902 e-postadresser, som den oppfyljande etterundersøkinga var sendt ut til. Undersøkinga vart oppretta i den web-baserte løysinga Questback (www.questback.com). Dette skjemaet inneheldt langt fleire og meir detaljerte spørsmål enn kasseskjemaet, og det fylgjer ein «standard-mal» for dei områda som dekkjast under rammeavtalen (sjå **vedlegg 2**). Det vart gjort små områdespesifikke tilpassingar og lagt til nokre spørsmål for Jostedalsbreen etter ønskje frå forvaltinga.

Undersøkinga vart sendt ut i november, og purra ialt tre gonger. Undersøkinga vart lukka for fleire svar 30 dagar etter fyrste utsending . Av dei 3902 e-postane var 1105 adresser ugyldige, slik at netto utval vart 2797 respondentar. Svarprosenten var 39; det vil seie at 1099 respondentar svara på etterundersøkinga. Dette er noko lågare enn det vi forventar; svarprosenten ligg vanlegvis rundt 50 %. Forklaringa er truleg at utlendingar ofte har noko lågare svarprosent enn nordmenn, og fyrstegongsbesøkande lågare enn dei områdeerfarne. I Jostedalen var det nettopp mange utlendingar og besøkande som var der for fyrste gong.

2.4 Representativiteten i etterundersøkinga samanlikna med kasseundersøkinga.

Med mindre ein gjennomfører gode bortfallsstudiar for kvar kasse og er sikker på at «alle» reelle innfallsportar er representert i materialet, så vil ein ikke vite kor godt kasseundersøkinga faktisk representerer bruken/brukarane/brukarvariasjonen i studie-området. En bortfallsstudie undersøker dei same variablane (eller eit utval) som er på kasseskjemaet blant dei som vel å ikkje svare på kasseskjemaet (munnleg skjemaintervju på staden). Bortfallsstudiar i andre område har blant anna vist at lokalfolk i mindre grad fyller ut skjema (Vistad 1995, Kaxrud Wilberg 2010, Vorkinn & Andersen 2010). Dei lokale argumenterer ofte med dei trur undersøkinga mest gjeld dei tilreisande.

Representativiteten i etterundersøkinga samanlikna med kasseundersøkinga er vist i **Tabell 3**. Dei identiske variablane for både undersøkingane var kjønn, alder, nasjonalitet/bustad, friluftslivserfaring og tidligare besøk.

Tabell 3: Representativitet: etterundersøkinga samanlikna med kasseundersøkinga, for same spørsmål.

	Selv.reg.undersøkelse	Etterundersøkelse
Alder, gjennomsnitt	44 år (n=16265)	46 år (n=1099)
Kvinnedel	52 % (n=17108)	46 % (1099)
Del nordmenn	25 % (n=17161)	34 % (n=1099)
Del lokalt busette	3 % (n=17161)	6 % (n=1099)
Del fyrstegongsbesøkande	71 % (n=17126)	46 % (n=1099)
Gjennomsnittleg tal somrar/vintrar i omr. før	6 (n=4604)/ 9 (n=715)	9 (n=490) / 12 (n=132)
Tidligare erfaring med lengre tur (aldri / > 20 gonger på lengre tur)	41% / 17% (n=16869)	10 % / 11 % (n=1099)

Delen lokalt busette (dvs. frå kommunane Luster, Sogndal, Jølster, Balestrand, Førde, Gloppen eller Stryn) var ganske lik i dei to utvala, men faktisk med ein liten auke i delen lokale i etterundersøkinga. Dette i motsetnad til det vi ofte finn, nemlig at delen lokale er høgare i

kasseundersøkinga (Selvaag mfl. 2017a, Vorkinn 2016, Wold & Selvaag 2017 a, b). Aldersgjennomsnittet gjekk litt opp i etterundersøkinga. Både undersøkingane hadde god representasjon frå ulike aldersgrupper. I etterundersøkinga var det noko færre av dei yngste (15-30 år)⁴ og tilsvarande noko fleire frå dei eldre aldersgruppene⁵. I gjennomsnitt er talet tidligare år med erfaring frå området relativt lik – men noko fleire med lenger erfaring frå Jostedalsbreen i etterundersøkinga (både sommar og vinter). Kjønnfordelinga er også relativt stabil, men noko færre kvinner i etterundersøkinga; dette er også registrert i andre område (se f.eks. Selvaag mfl. 2017a, Vistad mfl. 2017, Vorkinn 2016, Wold & Selvaag 2017 a, Wold mfl. 2017).

Fordelinga mellom nordmenn og utlendingar endrar seg litt; det er relativt færre utlendingar, men like fullt 66 % i etterundersøkinga (mot 75 % før). Den største endringa er knytt til to variablar: Det blir tydeleg færre fyrstegongsbesøkande (frå 71 til 46 %), og det blir færre utan tidlegare langturefaring. At fyrstegongsgjestene blir «borte» kjenner vi frå før (sjå Vorkinn 2016, Selvaag mfl. 2017a, Vistad mfl. 2017, Wold & Selvaag 2017 a, Wold mfl. 2017). Det er heller ikkje overraskande dei mindre friluftserfarne blir «borte» - dei har truleg opparbeidd mindre interesse for temaet friluftsliv og turisme natur og verneområde. Dette mønsteret finn vi også i andre undersøkingar (f.eks. Vistad mfl. 2017, Wold mfl. 2017, Vorkinn 2016).

Vi har valt å ikkje vekte analysen og presentasjonen av datamaterialet frå etterundersøkinga. Å vekte data inneber å gje svara frå nokre respondentar større tyding (t.d. dei fyrstegongsbesøkande). Ei eventuell vektning blir gjort ved å gje den aktuelle gruppa ein unik koeffisient for å få fram den opprinnelige fordelinga. Men vektning føreset at dei fyrstegongsbesøkande som fall frå i etterundersøkinga er lik den gruppen av fyrstegongsbesøkande som er att i etterundersøkinga. Dette mistenkjer vi at ikkje er tilfellet – t.d. er dei som er att truleg meir turerfarne. For å få fram moglege viktige nyansar vil vi – for enkelte presentasjonar – splitte på *fyrstegongsbesøkande* og *fleirgongsbesøkande* og mellom *nordmenn* og *utlendingar* for å vise eventuelle forskjellar mellom disse segmenta.

2.5 Analyse og framstilling av data

Rådata frå både kasseundersøkinga og etterundersøkinga vart importert til dataprogrammet SPSS (se f.eks. Field (2009)) og alle analysar vart gjennomført der. Figurar er laga i Excel. For dei variablene som er like i både kasse- og etterundersøkinge (sjå **tabell 3**) er det data fra kasseundersøkinga som vert presentert i resultatdelen – dette fordi tal respondentar i kasseundersøkinga er høgare (og derfor sannsynligvis meir gyldig for situasjonen i Jostedalsbreen).

I oppdragsskildringa vår er det uttrykt ønskje om at resultatata for Jostedalsbreen skal samanliknast med funn fra brukarundersøkingar i andre nasjonalparkar eller større verneområde. For mange av funna i Jostedalsbreen viser vi derfor også til tilsvarande tal frå andre område eller seier noko om korleis funn i Jostedalsbreen relaterer seg til andre funn. Det er særleg undersøkingar gjennomført av NINA i 2016 som har fleste likearta spørsmål med dei for Jostedalsbreen og flest samanlikningar blir difor gjort med desse områda (Fulufjellet, Sølen, Trollheimen, Skarvan-Roltdalen og Breheimen). Vorkinn (2016) samanliknar i sin rapport funn frå Femundsmarka og Gutulia med mange tidligare undersøkingar frå andre område. Når vi referer til Vorkinn referer vi då nettopp desse sammenlikningane og ikkje berre til funna for Femundsmarka/Gutulia.

Dette oppdraget er fyrst og fremst å rapportere funn for Jostedalsbreen. Samanlikningar som blir gjort er ofte av meir beskrivande art, men skulle likevel svare til forventninga om å samanlikne funna for Jostedalsbreen med andre område.

⁴ Alder 15-30 år: 16 % i etterundersøkinga, 25 % i kasseundersøkinga.

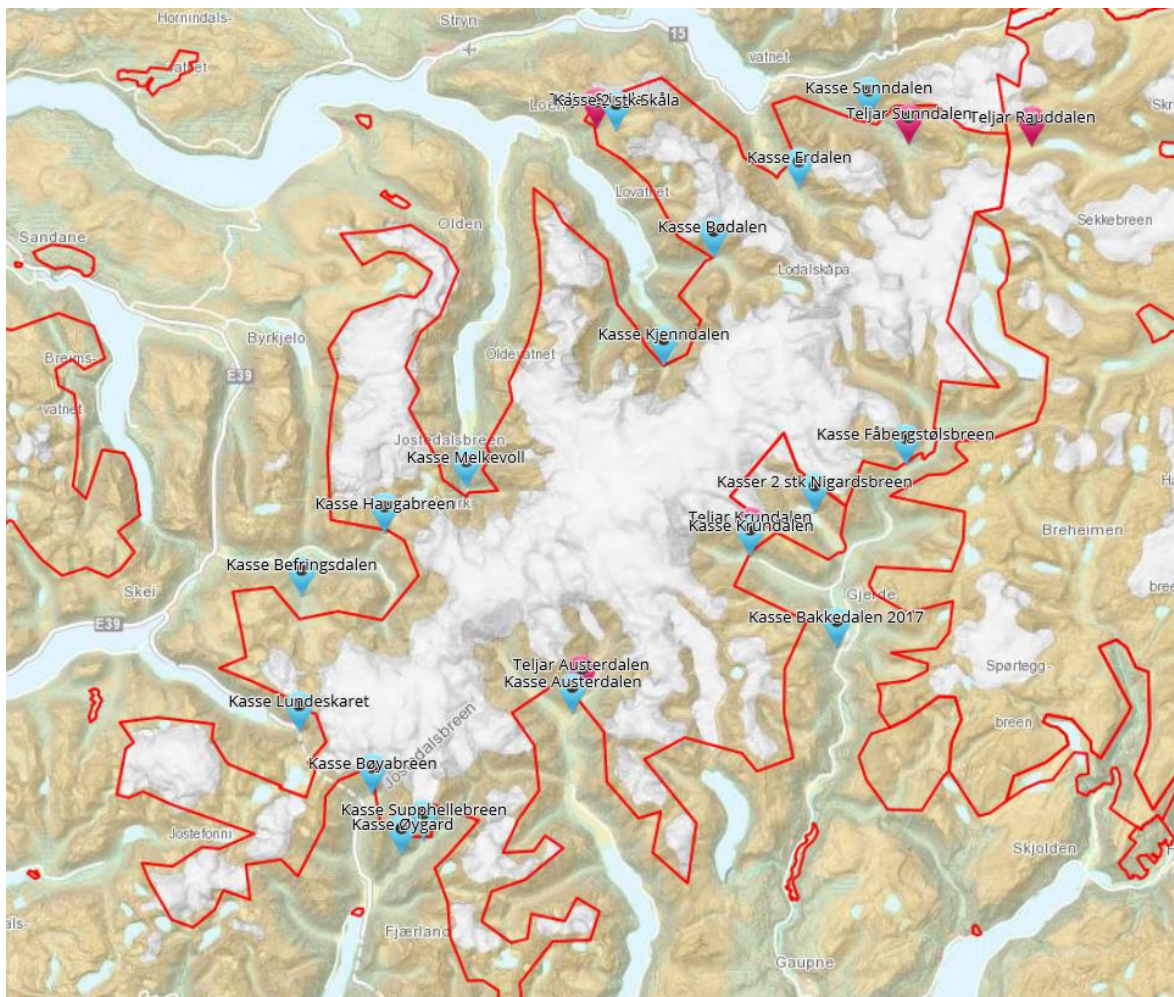
⁵ Alder 31-45 år: 30 % i etterundersøkinga, 27 % i kasseundersøkinga. Alder 46-60 år: 36 % i etterundersøkinga, 33 % i kasseundersøkinga. Alder over 60 år: 18 % i etterundersøkinga, 15 % i kasseundersøkinga.

I rapporten må vi også gjennomgåande bruke ei beskrivande form, fordi vi ikkje har gjort feltarbeid eller kjenner lokale forhold i nasjonalparken godt nok til å vurdere og tolke mange av funna.

3 Mengda bruk

3.1 Registrering ved hjelp av ferdselsteljingar

SNO har gjennomført automatiske ferdselsteljingar i seks teljepunkt rundt Jostedalubreenn nasjonalpark. Disse er rapporterte i SNOs årsrapport for 2017 (Rudsengen 2018). Teljarane er av typen EcoCounter og sensoren i teljaren reagerer på kroppsvarme frå den/det som passerer langs stien. I prinsippet er teljaren retningsspesifikk (om folk går ut av eller inn i området) og registrerer når passering skjer. Sjølve sensoren blir plassert slik at strålen registrerer folk og helst ikkje beitedyr som sau eller geit (om lag 1,2 meter over bakken). Plasseringa av kassene er vist i **Figur 4** (henta frå årsrapporten til SNO – Rudsengen 2018).

Figur 4 Plassering av seks automatiske teljarar (rosa punkt) og 19 sjølvregistreringskasser (blå punkt). Teljaren i Raudalen er plassert i Breheimen nasjonalpark.

I det fylgjande kopierer vi frå årsrapporten til SNO (Rudsengen 2018, s. 10-11), inkludert tabellen nedanfor (**tabell 4**) og omtala av enkeltteljarane på neste side.

Tabell 4. Tabell med teljardata, henta frå Rudsengen (2018).

Plassering	Tidsperiode	Begge retningar	Inn i nasjonalparken	Ut av nasjonalparken
Skåla	23.juni-10.okt	26 415	13 254	13 161
Kattanakken	1.juni-27.okt	6 099	3051	3048
Austerdalen	29.mai-2.okt	3988	2781	1207
Tuftebresteinen	7.juli-9.okt	1 222	735	487
Raudalen	23.juni-8.okt	498	431	67

«Skåla:

Tellaren var plassert langs stien på ca. 600 moh og det er same stad som det har vore ferdsestellar tidlegare. "Skåla Opp" er den dagen med absolutt flest passeringar med kring 1500 personar ein veg. Elles så er det lett å lese frå statistikken at mange går samstundes opp, og at mange passerer elva kring kl. 10:00, medan passeringar på veg ned igjen spreiar seg over eit lengre tid mellom kl. 15:00 og 18:00.

Kattanakken:

Tellaren stod på flata i starten av stien før ein starta oppstigninga. Her er det nokre overraskande høge tal på nokre dagar, og onsdagar er den dagen med flest passeringar gjennom året. Samanlikna med alle som passerer ved souvernierbutikken gjennom sommaren, ca. 300 000, så er det ca 1 prosent som går på stien i retning Kattanakken.

Austerdalen:

Ferdsestellaren har stått langs stien innafor Tungestølen i retning Austerdalsbreen, men før ein kjem ned på elveflata. Her må ein rekne med at dei besøkande har gått same veg både inn og tilbake (ut), ettersom det ikkje er andre stiar ut av dalen. Det er difor grunn til å tru at det er feil på registreringane ettersom inn- og ut-tala er så ulike.⁶

Tuftebreen:

Her stod tellaren ved stien på moreneryggen kring 100 høgdemeter opp frå dalbotna. Dette var ein tellar som sendte registreringane til ein database undervegs. I starten fekk ein inn overraskande høge passeringar på tidleg kveld. Truleg fordi sensoren vart påverka av sollyset. Dette vart endra, og tala i tabellen er frå denne nye dato.

Raudalen:

Tellaren stod langs Ytste Leirvatnet i Raudalen i Skjåk, i Breheimen nasjonalpark. Forbi her går stien på den gamle ferdsestevgen mellom Stryn og Skjåk, som går over Kamperhamrane i Jostedalbreen nasjonalpark. Litt store skilnader på inn- og ut-tala, men her er det truleg ein del som starter i aust og passerer gjennom dalen på veg til Kamperhamrane og vidare ned i Sunndalen. I tillegg til at området vert nytta i reinsjakta, og jegerane følgjer stien lite under jakt.

Sunndalen:

Tellaren var plassert langs starten av stien mot Sunndalsetra. Dessverre har det ikkje vore mogleg å hente ut informasjon frå denne tellaren.»

I Rudsengen (2018) er det også vedlegg som viser detaljar rundt teljingane sommaren 2017 – eitt vedlegg pr teljar.

⁶ NINAs erfarings-kommentar: Det er truleg at totaltalet stemmer godt, men når teljaren har problem med å registrerer retning så vert desse usikre registrert på éin retning, her Inn. Å dele totaltalet på to gjev difor god meining for total mengde personar som har passert.

3.2 Kassemetoden – kan den vise bruksmengda?

Det vart samla inn gyldige skjema frå 17161 respondentar. Tal utfyllde kort gjev ikkje eit direkte tal på brukarmengda. Og om vi samanliknar med dei fem gyldige automatiske teljepunkta i kapitlet over (**tabell 4**, kolonne 'begge retningar' – delt på to), så ser vi at desse fem aleine registerer fleire enn dei 19 registreringskassene samla. Kor godt kasseregistreringa avspeglar bruksmengda avheng av fleire ting: korleis undersøkinga er praktisk gjennomført, kor godt ein har dekt opp innfallsportane til området med kasser, og om parken eignar seg for «kassemetoden» (sjå neste avsnitt om Varangerhalvøya nasjonalpark). I tillegg er det alltid mange brukarar som passerer kassene utan å fylle inn kort, og denne fråfallsprosenten varierer frå kasse til kasse. Men ei godt gjennomført kasseundersøking vil gje eit bilete av bruken og fordelinga av bruken på ulike innfallsportar. Difor er det også meningsfylt å samanlikne tala med andre verneområde.

Jostedalsbreen høyrer til nasjonalparkane som har svært mange besøkande. Av 22 tilsvarende undersøkingar som er gjennomført i store verneområde dei siste åra har Jostedalsbreen NP i gjennomsnitt flest skjema per svarkasse (n=903). I Jotunheimen (2010), Rondane (2009) og Trollheimen (2016), som er dei områda der det tidlegare er samla inn flest svar, var tala høvesvis 9110, 8234 og 7917 utfylte kasseskjema (Vorkinn 2016, Wold mfl. 2017). På Varangerhalvøya, som er det området vi kjenner til der færrest har fylt inn kassekort, vart det samla inn skjema frå 222 respondentar (Vistad mfl. 2014), endå Varangerhalvøya er ein veldig stor nasjonalpark. Men det viktige her er at den har svært få stiar og lite infrastruktur og det er heilt på grensa å bruke registreringskasse-metoden der (som føreset stiar/turruter). Fulufjellet nasjonalpark er ein liten nasjonalpark som også har lite tilrettelegging; der vart det fylt ut 358 skjema (Wold & Selvaag 2017b). Verneområde varierer mykje i storleik, tilretteleggingsgrad, bruksomfang og popularitet. At Jostedalsbreen nasjonalpark er stor, har typisk «attraktivt landskap», ikkje minst har mange tydlege innfallsportar (som er eigna for kassemetoden) og er kjent som ein «besøkspark», er viktige faktorar i denne sammenheng. Så lenge kassene er godt plasserte og fangar opp dei viktige innfallsportene, så er dette dei viktigaste kriteria på at tal utfylte skjema gjev ein god indikasjon på bruksmengde.

For å kunna rekne seg frå tal utfylte skjema til totalt besøkstal for parken, så måtte ein ha gjort bortfallstudiar ved kassene. Dette er tidkrevjande å gjennomføre.

4 Indikatorsett for bruken/brukarane av Jostedalsbreen nasjonalpark

Indikatorsettet for brukarane i Jostedalsbreen nasjonalpark sommaren 2017 er vist i **Tabell 4**. Funna blir meir utdjupa vidare i rapporten. Indikatorsettet summerer det brukarane svara å dei utfylte kassekorta.

Tabell 4: Nøkkeltal/indikatorar for dei besøkande i Jostedalsbreen nasjonalpark sommaren 2017, registrert gjennom dei 19 innfallsportane.

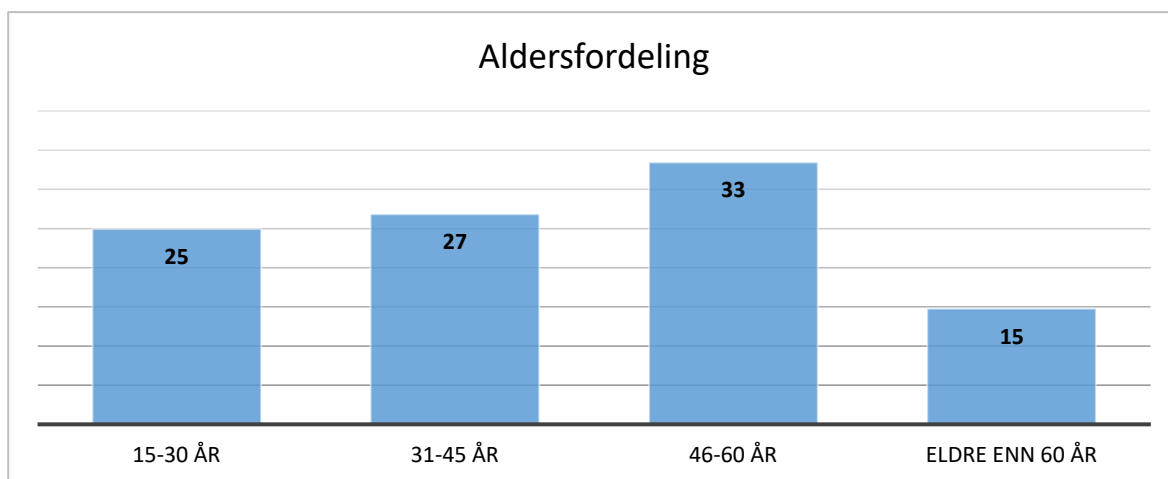
JOSTEDALSBREEN NASJONALPARK			
Tal innsamla skjema 2017: 17161 (15 år og eldre)			
Del nordmenn (n=17161)	25 %	Tidligare erfaring med lengre tur (prosentdel for hv. Aldri / > 20 gonger, n=16869)	41% / 17%
Del fyrstegongsbesøkande (n=17126)	71 %	Del låg-puristar (n=10769)	68 %
Del som er på dagstur (n=16183)	86 %	Del mellom-puristar (n=10769)	23 %
Varigheit dagstur (gj.snitt timar) (n=12888)	3,9 t.	Del høg-puristar (n=10769)	9 %
Varigheit fleirdagerstur (gj.snitt dagar) (n=2244)	3,4 d. ⁷	Kvinnedel (n=17108)	52 %
Del som er med på organisert tur (n=17030)	9 %	Del lokalt bosette (Luster, Sogndal, Jølster, Balestrand, Førde, Gloppen eller Stryn) (n=17161)	3 %
Alder, gjennomsnitt (n=16265)	44 år	Del som går med barn under 15 år i fyljet (n=17035)	21 %

⁷ Nasjonalparkforvaltaren meiner dette talet må vere for høgt, og fryktar at mange respondentar har misforstått og svara om opphaldet i Jostedalsbreamrådet/distriktet. Dette kan tenkjast, men spørsmålet er tydeleg på tid til «Kor lang tid brukar du på denne turen i Jostedalsbreen nasjonalpark» - sjå vedlegg 1. Vorkinn (1992) fann også liknande tal: 17 % var på fleirdagarstur på breen, og snittet var 3,1 dagar. Her må vi gå ut frå at svara er pålitelege. Ideelt sett burde skjemaet hatt spørsmål om både lengda på opphaldet i verneområdet og på opphaldet i distriktet rundt Jostedalsbreen.

5 Generelle trekk ved dei besøkande

5.1 Kjønn, alder, utdanning, bustad

Det er noko fleire kvinner enn menn blant dei besøkande (52 % kvinner, N=17108). Av dei som svarta (og vart svart for) på kasseskjemaet, var det 448 personar med ein alder mellom 1 og 14 år og deira svar er difor ikkje brukt i analysen (desse kjem altså i tillegg til N=17108). For resten var aldersspennet frå 15 til 93 år og gjennomsnittet var 44 år (n=16265). **Figur 5** viser aldersfordelinga for dei besøkande, inndelt i fire grupper.

Figur 5 Aldersfordeling blant dei besøkande, oppgitt i prosent (n=16265).

Dei fleste besøkande har høg utdanning; 72 % har høgskule-/universitetsutdanning. Vidare har 24 % vidaregåande utdanning og 4 % avslutta etter grunnskule (n=1099). At det er mange med høg utdanning finn ein i dei fleste tilsvarende brukerundersøkingar (sjå f.eks. Vorkinn 2016, Vistad mfl. 2017, Wold & Selvaag 2017a, b).

Berre ein fjerdedel av de besøkande var nordmenn (sjå **Figur 6**). Blant dei norske var 16 % busette i lokalkommunane rundt verneområdet⁸ – dette utgjør vel 3 % av dei besøkande totalt (n=17161). Lokalkommunene er Luster, Sogndal, Jølster, Balestrand, Førde, Gloppen og Stryn. Det vil seie at heile 97 % var **tilreisande** til området, men erfaring frå andre undersøkingar tyder (som tidlegare sagt) på at dei lokale i mindre grad enn tilreisande har fylt ut kasseskjema. Totalt er 5 % frå Sogn og Fjordane; denne gruppa utgjør 22 % av nordmennene.

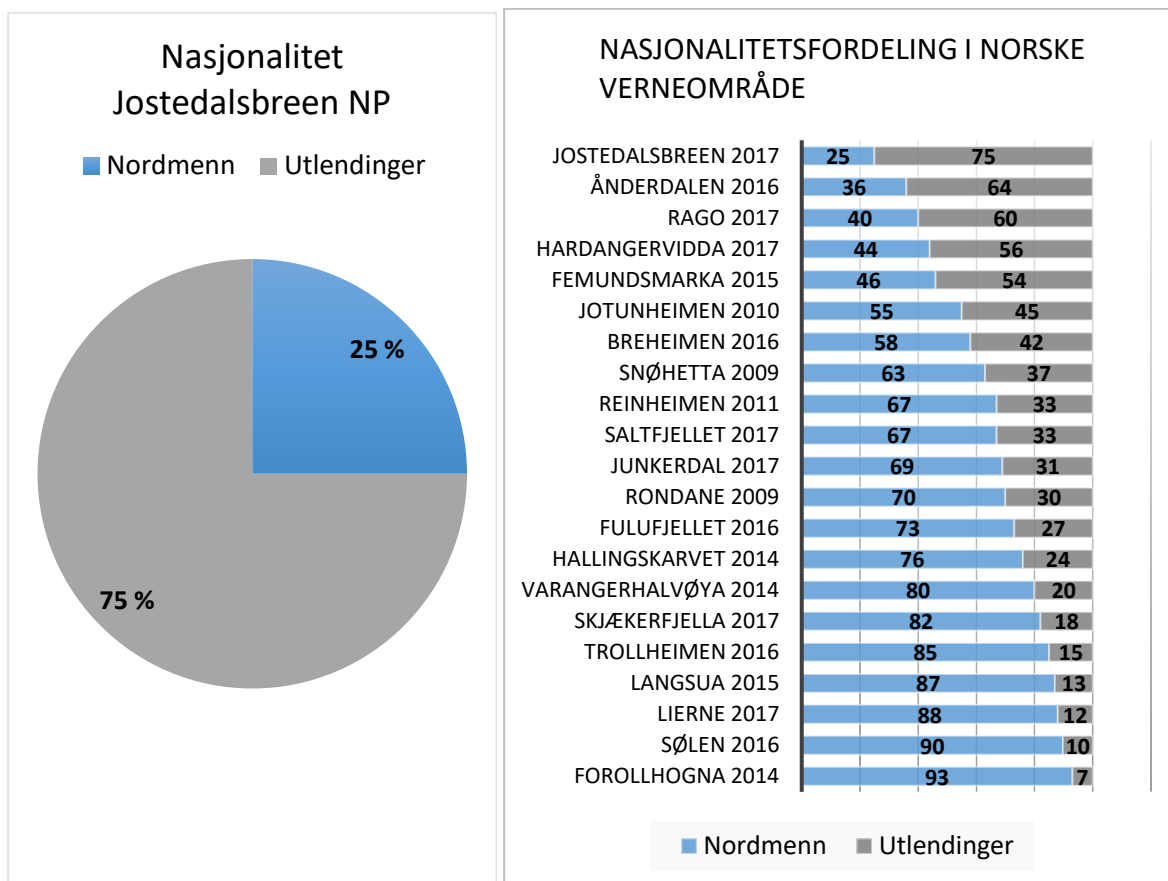
Tre av fire er altså utlendingar, og tyskarane har den klart største andelen (25 % av de besøkande totalt). Nederlendarar og belgiarar var også store grupper (høvesvis 11 % og 5 %). Desse tre nasjonane utgjorde 61 % av alle utenlendingar (n=12820). Totalt var det imponerende 83 nasjonalitetar, i tillegg til nordmenn, registrert i Jostedalsbreen Nasjonalpark. Sjå lista over land i **vedlegg 9**.

Samanliknar vi nasjonsfordelinga i Jostedalsbreen med andre nasjonalparkar/verneområde (**Figur 6**) så har Jostedalsbreen langt flest utlendingar. Det er ikkje opplagt kvifor det er slik, men vi ser av figuren at alle områda som ligg øvst (dvs. har flest utlendingar) gjeld nye undersøkingar (2016 og 2017). Kanskje er dette utslag av eit nytt besøksmønster? På den andre sida: Det vart gjort ei kasse-undersøking rundt Jostedalsbreen alt i 1989⁹ (Vorkinn 1992; Vistad mfl. 1993),

⁸ Basert på oppgitte postnummer, n=3718

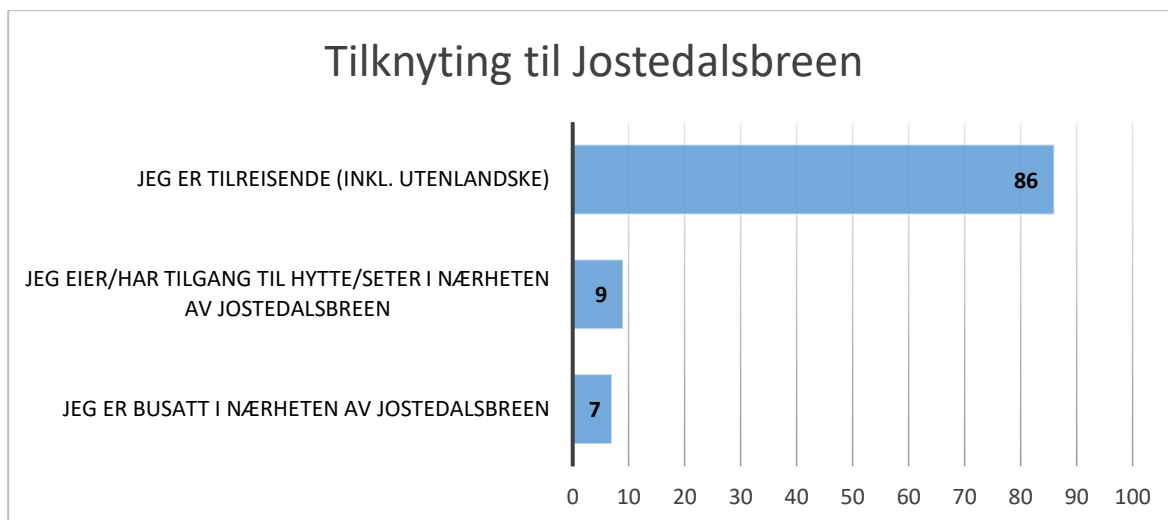
⁹ Undersøkinga blant dei som brukte stiane rundt Jostedalsbreen i 1989 omfatta 13 kasser/innfallsportar og det vart samla inn 2827 skjema – frå om lag 20/6 til 10/9

som viste at 60 % av brukarane var utlendingar, og gjennomført personintervju med skjema, i Brikisdalen i 1990 (Aas & Vorkinn, 1991) der 68 % var utlendingar, og bae desse vart gjort før Jostedalsbreen vart nasjonalpark. Altså har utlendingsdominansen stått sterkt lenge i og rundt Jostedalsbreen. Truleg er kombinasjonen av Vestlandet, fjordar og brear ein sterk og attraktiv mix for utlendingar. Ein truleg viktig skilnad frå 1989 er at no er 1/3 av utlendingane tyskarar, og den gong utgjorde dei halvparten av utlendingane (Vorkinn 1992). Sogningane utgjorde også noko fleire (relativt sett) i 1989 – 9 % av alle brukarane.

Figur 6 Nasjonalitet i Jostedalsbreen NP 2017, i prosent ($n=17161$) til venstre. Same fordeling samanlikna med andre nasjonalparker/verneområde til høgre (tal henta frå Andersen & Gundersen 2010, Andersen & Gundersen 2016, Gundersen mfl. 2013, Vistad mfl. 2014, Vistad mfl. 2017, Vorkinn & Andersen 2010, Vorkinn 2016, Selvaag mfl. 2017 a, b, Wold mfl. 2012, Wold & Selvaag 2017a, b, Wold mfl. 2017 + eigne analysar (foreløpig upublisert, for Hardangervidda, Rago, Saltfjellet, Junkerdal, Skjækerfjella og Lierne frå 2017).

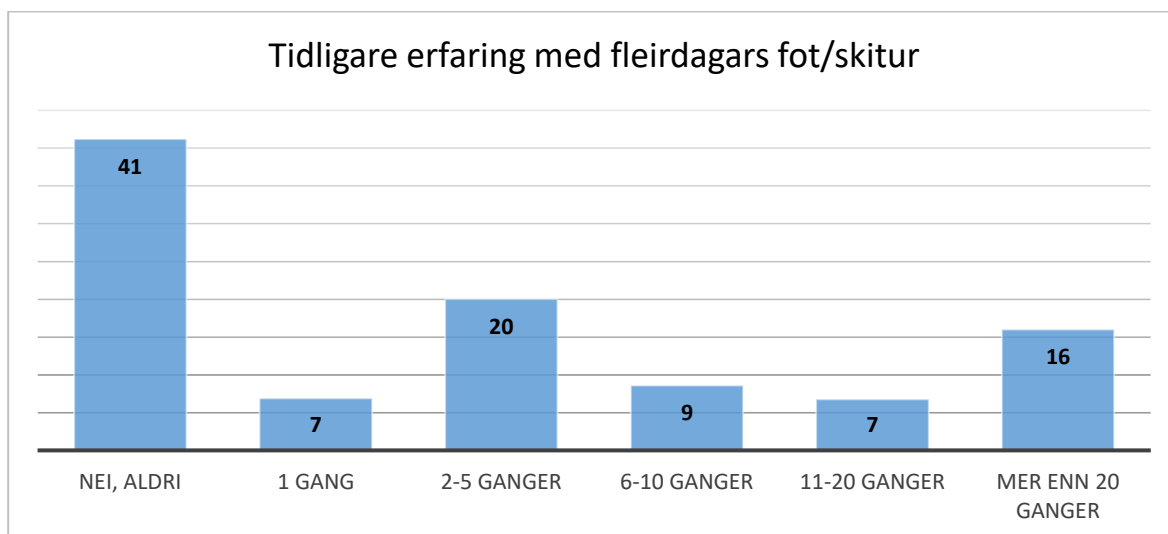
I etterundersøkinga vart respondentane bedne om å oppgje kva tilknytning dei har til området (sjå **Figur 7**). Det var 7 % som var busette i lokalkommunane og 9 % som hadde tilknytning til området i form av å eige hytte/seter. Samanlikna med Sølén, Fulufjellet, Trollheimen og Breheimen er delen hytte/seter-eigarar ganske låg (hv. 76% i Sølén og 72 % i Fulufjellet, 36% i Trollheimen og 17 % i Breheimen) (Vistad mfl. 2017, Wold & Selvaag 2017a, b, Wold mfl.2017). Dette er ikkje overraskande sidan mengda utlendingar er så stort. Like fullt: det er stølar og stølsdrift rundt Jostedalsbreen og ein del private hytter nær parken.

Figur 7 Kva tilknytning dei besøkande har til Jostedalsbreen nasjonalpark, i prosent, $n=1099$.

5.2 Friluftslivserfaring og friluftslivsinteresser

Figur 8 viser kva erfaring brukarane har med langtur-friluftsliv. Mange (2 av 5) har aldri vore med på langtur, noko som viser at det er mange uerfarne friluftslivutøvarar i Jostedalsbreen nasjonalpark. Men det er stor variasjon og relativt mange som også hadde vore med på slike turar 2-5 gonger og mer enn 20 gonger. Det var relativt flere nordmenn enn utlendingar som hadde erfaring med fleirdagarsturar¹⁰.

Figur 8 Kor mange gonger brukarane har vore på fleirdagars fot/skitur, i prosent ($n=16869$).

Eit liknande spørsmål vart stilt i 1989 (Vorkinn 1992), og graden av langturefaring var kanskje ganske lik; 38 % hadde aldri vore på slik langtur, medan 43 % hadde 5 år eller meir med erfaring frå langtur på ski eller til fots.

¹⁰ Nordmenn $M=3.3$, $SE=0.0297$, Utlendinger $M=2.7$, $SD=0.0164$, $t(7060)=17.134$, $p<0.001$

Prosentdel for hv. aldri/meir enn 20 gonger:

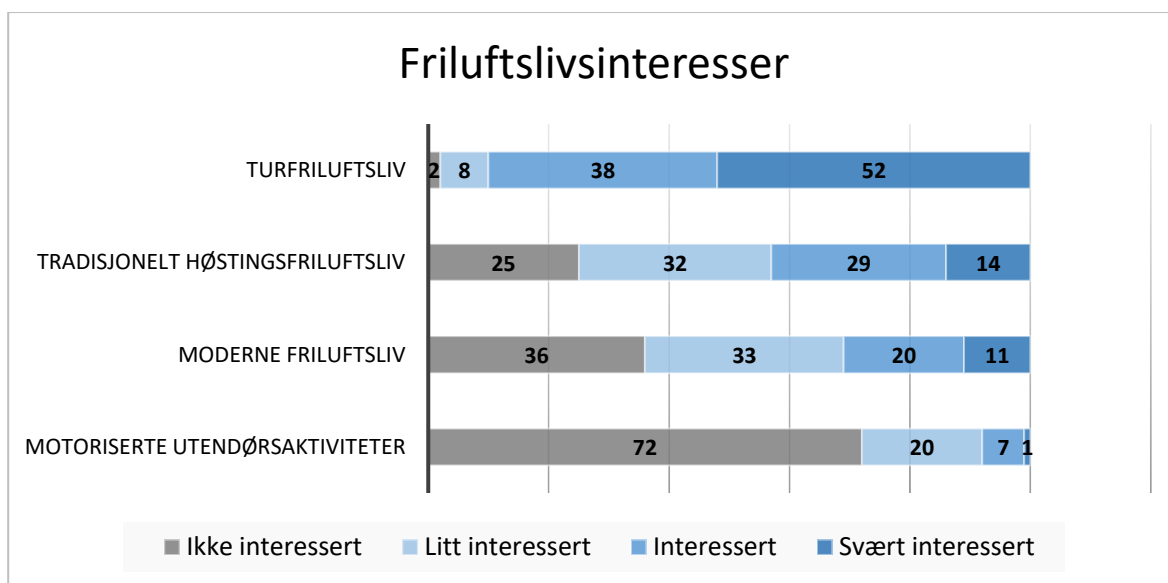
Nordmenn: 32 % / 23 % ($n=4287$)

Utanlandske: 44 % / 14 % ($n=12582$)

Interessa for ulike typar friluftsliv vart kartlagt i etterundersøkinga, der ulike aktivitetar vart definert slik:

- **Tradisjonelt haustingsfriluftsliv** (mautauk som viktig motiv, med jakt, fiske, bær/sopplukking)
- **Turfriluftsliv** (turar til fots og/eller på ski)
- **Moderne friluftsliv** (aktivitetar som krev spesielle ferdigheitar og utstyr, t.d. terrengsykling, klatring, kiting, elvepadling, hanggliding, randonee)
- **Motoriserte utandørsaktivitetar** (t.d. båtsport, snøskuterkøyring)

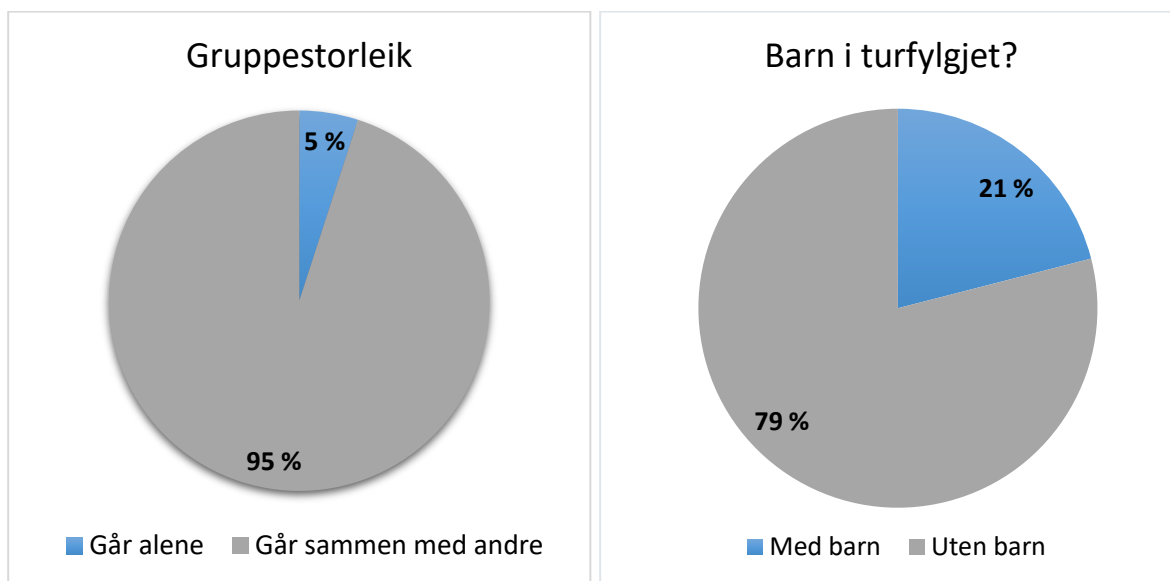
Ikkje uventa er særleg interessa for turfriluftsliv stor (**Figur 9**). Nesten alle respondentane oppgav at dei var *interessert* eller *svært interessert* og det var kun 2 % som var heilt uinteressert i denne friluftslivsforma. Interessa for haustingsfriluftsliv er også relativt stor, men langt mindre enn for turfriluftsliv; 43 % oppgav at dei er *interessert* eller *svært interessert*. Motoriserte utandørsaktivitetar er den minst interessante aktivitetsforma. Her oppgav 72 % at de ikkje var interessert i det heile tatt. Moderne friluftsliv er også mindre interessant, men 31 % var *interessert* eller *svært interessert* i slike aktivitetar. **Figur 9** viser altså at brukarane særleg har interesse for dei meir tradisjonelle friluftslivsaktivitetane tur og hausting. Dette er ganske likt det ein har funne i fleire andre nasjonalparker og verneområde. Vorkinn (2016), Selvaag mfl.(2017a), Vistad mfl. (2017), Wold & Selvaag (2017 a, b) og Wold mfl. (2017) har presentert tilsvarande funn frå Femundsmarka, Langsua, Reinheimen, Jotunheimen, Rondane, Sølén, Fulufjellet, Trollheimen, Skarvan og Breheimen, med parallell interesse for særleg turfriluftsliv.

Figur 9 Interesse blant brukarane for ulike former for friluftsliv, i prosent (n=1099).

5.3 Turfylgjet

Dei færraste var på tur aleine, 95 % gikk i fylgje med andre (**Figur 10**). Eit gjennomsnittleg turfylgje var på 4 personar (inkludert den som har fylt ut skjemaet). Vel 3 % gjekk i fylgje med meir enn 10 personar og i den største gruppa var der 298 personer. Ein femdel hadde med barn under 15 år i turfylgjet; dette er om lag som det vi finn i mange andre nasjonalparker (**Figur 10**), men vi kan slå fast at området er populært for familieggrupper. Knappt kvar tiande person (n=17030) var på ein organisert tur då dei fylte ut skjemaet. Dette er ganske høgt, og ulike guida turar og kommersielle buss- eller cruiseturar var dei vanligaste organiserte turane. Oppleving av/vandring på bre vart nemnt som den vanlegaste aktiviteten. Tur i regi av barnehage/skule/studiar eller turistforeining vart også ofte nemnt.

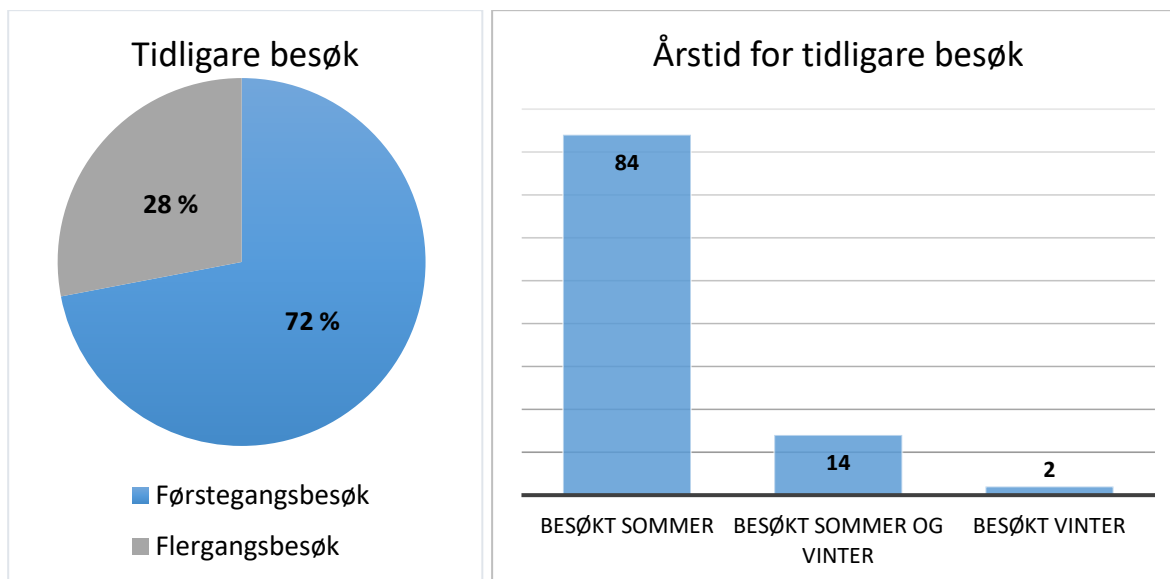

Figur 10 Gruppestorleik, til venstre (n=16824), og kor mange som går med barn i fylgjet, til høgre (n=17035).

5.4 Tidlegare besøk og kjennskap til Jostedalsbreen nasjonalpark

I underkant av $\frac{3}{4}$ av dei besøkande var i Jostedalsbreen nasjonalpark for fyrste gong sommaren 2017 (**Figur 11**). Samanlikna med dei fleste andre nasjonalparkar der vi har slike data, så ligg Jostedalsbreen svært høgt i del fyrstegongsbesøkande. Rago og Ånderdalen ligg høgare, men har til gjengjeld langt færre besøkande – sjå Selvaag & Wold 2018. Både Langsua, Dovrefjell, Jotunheimen, Femundmarka, Reinheimen, Gutulia, Skarvan, Breheimen, Varangerhalvøya, Hallingskarvet, Fulufjellet, Forollhogna og Sølen landskapsvernområde hadde relativt færre fyrstegongsbesøkande, men med variasjon mellom 16 % til 61 % (Andersen & Gundersen 2016, Gundersen mfl. 2017, Selvaag mfl. 2017a, Vistad mfl. 2017, Vistad mfl. 2014, Vorkinn 2016, Wold & Selvaag 2017 a, b). Det meste av forklaringa er nok den store mengda utlendingar. Tala viser at 80 % av utlendingane var i Jostedalsbreen nasjonalpark for fyrste gong, medan den tilsvarende delen for nordmennene var langt lågare (43 %). For dei nordmennene som er lokalt busette var delen fyrstegongsbesøkande som forventa endå lågare (16 %).

Blant dei som hadde vore i Jostedalsbreen NP før var det spesielt mange som hadde vore der sommarstid (totalt 98 %); langt færre (16 %) vinterstid. I snitt har dei som har besøkt området før vore her 6 somrar (n=4604) og 9 vintrar (n=715). Dei med lokal-erfaring har altså vore der relativt mange gonger, noko som er litt overraskande sidan det er så få lokale og hytteigarar.

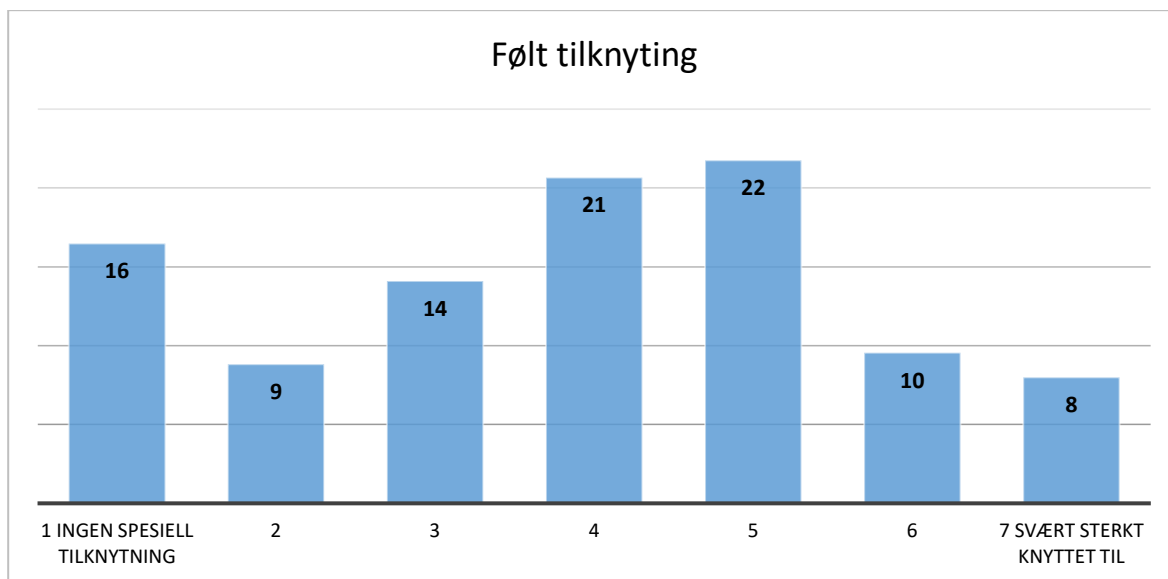
Figur 11 Prosentdelar fyrstegongs- og fleirgangsbesøkande i Jostedalsbreen, til venstre ($n=16871$), og prosentdelar blant fleirgangsbesøkande som har besøkt området i ulike sesongar, til høgre ($n=4770$).

Figur 12 viser kor knytt brukarane **føler seg** til Jostedalsbreen nasjonalpark. Eit lite fleirtal (57 %) følte seg rundt middels knytt (verdi 3-5) til området. Færre enn 1 av 10 følte ei svært sterk tilknytning, noko som ein må forvente sidan sju av ti var fyrstegongsbesøkande. Kjensla av tilknytning heng oftast saman med lengre tids bruk og erfaring fra området. Blant dei som har besøkt området før var det 52 % som oppgav at dei følte ei tilknytning over middels (verdi 5-7). Det same gjaldt for 30 % av dei fyrstegongsbesøkande. Og overraskende nok er det ikkje nokon forskjell i gjennomsnittsverdi mellom nordmenn og utlendingar¹¹. I gjennomsnitt for alle var kjensla av tilknytning litt under middels, med ein skår på 3,9. Gjennomsnittskåren for Breheimen og for Skarvan-Roltdalen var 4,2, men desse to områda hadde også ein lågare del fyrstegongsbesøkande enn Jostedalsbreen (høvesvis 40 % og 46 %) (Selvaag mfl. 2017a, Vistad mfl. 2017). Sølen, Fulufjellet og Trollheimen hadde gjennomsnittskår på høvesvis 5,2, 4,8 og 4,6, men i desse områda var delen fyrstegongsbesøkande endå lågare og slik sett i tråd med det ein skulle forvente (Wold & Selvaag 2017a, b, Wold mfl. 2017).

Funna for Jostedalsbreen minner noko om funna i Rago nasjonalpark (Selvaag & Wold 2018), der det også er svært mange fyrstegongsbrukarar (7 av 10), og der gjennomsnittskåren for alle er på 4,3 (altså ei kjensle av sterkare enn middels tilknytning). Det er mogleg at fleire av dei som svarar i Jostedalsbreen og Rago legg ei vid(-are) tolkning av spørsmålet om tilknytning, t.d. som tilknytning til denne typen område (=nasjonalpark?)/landskap/oppleving, enn det ein finn i andre område?

¹¹ Nordm. $M=3,75$, $SE=0,108$; Utlend. $M=3,91$, $SE=0,062$, $T(1097)=-1,421$, $p>0.1$.

Figur 12 Prosentfordeling som viser kor knytt brukarane føler seg til Jostedalsbreen nasjonalpark ($n=1099$).

5.5 Dei besøkande sine grunnar for å besøke Jostedalsbreen nasjonalpark

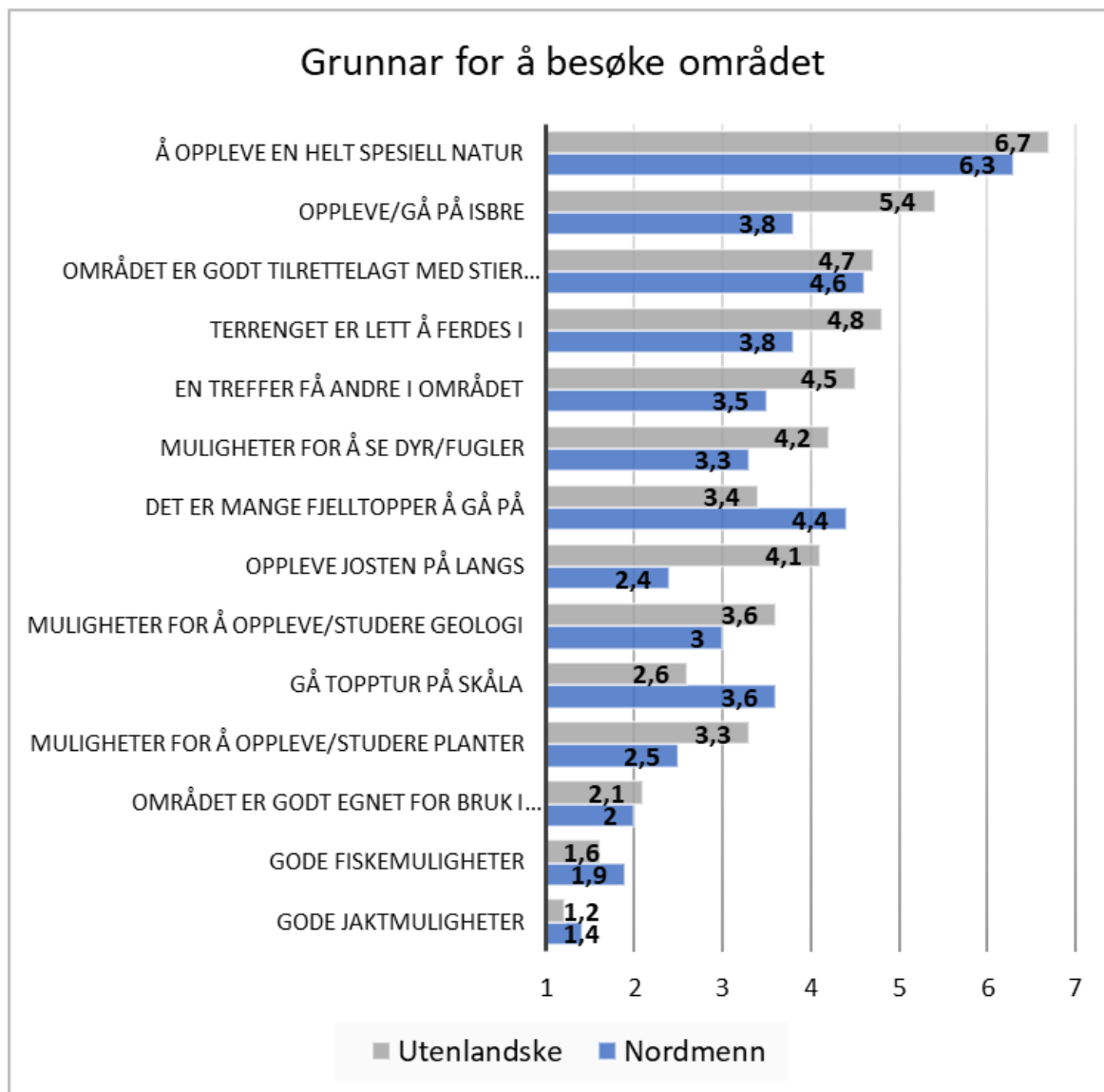
Brukarane vart bedne om å krysse av på ei liste kor viktig ulike grunnar var for at dei besøkte Jostedalsbreen nasjonalpark i 2017 (**Figur 13**). Det vart lista opp åtte ganske generelle grunnar og seks grunnar som var meir spesifikke og tilpassa området. Desse siste omhandla det å gå topptur på Skåla, oppleve Josten på langs, området er godt egnet for bruk i forskning/undervisning, oppleve/gå på isbre, muligheter for å oppleve/studere geologi eller planter. Kva grunnar som er viktige for brukarane vil også henge saman med/påverke aktivitetsutøvinga, kva slag tur ein er på m.m. Generelt ser vi at veldig mange av dei moglege grunnane skårar under middelerdien (4). Den klart viktigaste grunnen var *naturoppleving*, noko ein finn i nær sagt «alle» naturbruks-undersøkingar i Noreg – også utanfor verneområde. Her kan vi vise til same funn i Trollheimen, Skarvan, Breheimen, Fulufjellet, Sølen, Rondane, Jotunheimen, Reinheimen, Femundsmarka og Langsua, sjølv om ordlyden er noko ulik mellom undersøkingane og ikkje kan sammenliknas direkte (Vorkinn 2016, Selvaag mfl. 2017a, Wold & Selvaag 2017a, b; Vistad mfl. 2017). I Jostedalsbreen vart formuleringa *oppleve en helt spesiell natur* brukt. Også det å *oppleve/gå på isbre* fekk høg gjennomsnittsverdi. At *området er godt tilrettelagt med stier og turisthytter* er i gjennomsnitt den tredje viktigaste grunnen for dei besøkende.

Ni av grunnane får ein gjennomsnittsskår under middelerdien 4. Dette kan henge saman med at mange av grunnane er for spesifikke og difor ikkje aktuelle for alle type turar, aktivitetar eller besøkende, og difor vert også gjennomsnittet trekt ned.

Det vart testa om det var signifikante forskjellar mellom nordmenn og utlendinger, og for 11 av grunnane var det det. At *det er fjelltopper å gå på, å gå topptur på Skåla, gode jakt- og fiskemuligheter* var viktigere for nordmenn enn for utlendinger¹².

¹²Fjelltopper å gå på: Nordm. $M=4,4$, $SE=0,107$; Utlend. $M=3,4$, $SE=0,072$, $T(1085)=8.099$, $p<0.001$
 Gå topptur på Skåla: Nordm. $M=4,6$, $SE=0,133$; Utlend. $M=2,6$, $SE=0,082$, $T(616)=6.400$, $p<0.001$
 Gode fiskemuligheter: Nordm. $M=1,9$, $SE=0,084$; Utlend. $M=1,62$, $SE=0,055$, $T(657)=3.169$, $p<0.05$
 Gode jaktmuligheter: Nordm. $M=1,4$, $SE=0,059$; Utlend. $M=1,2$, $SE=0,030$, $T(531)=3.867$, $p<0.001$

Heile 8 grunnar var viktigere for utlendingane enn for nordmennene¹³. Desse grunnane handla spesielt om ulike naturkvalitetar, og det å oppleve/gå på isbre. Legg også merke til at utlendingar er meir opptatt av at det er få andre turistar i området, og at terrenget er lett å ferdast i.

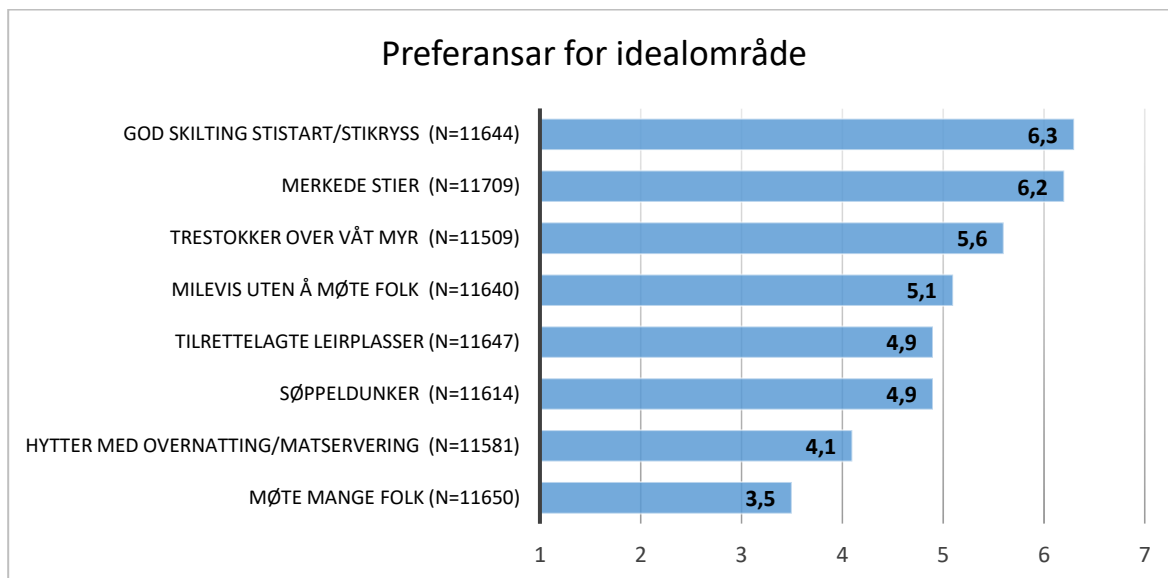

Figur 13 Gjennomsnittskår for kor viktig ulike grunnar var for at ein valde å besøke Jostedalsbreen nasjonalpark siste år, fordelt på nordmenn og utlendingar. Skala frå 1 «ikkje viktig i det heile tatt» til 7 «svært viktig» (n=1099).

¹³ Opplive spesiell natur: Nordm. M=6,3, SE=0,059; Utlend. M=6,7, SE=0,028, **T(539)=-5.558, p<0.001**
 Se dyr/fugler: Nordm. M=3,3, SE=0,092; Utlend. M=4,2, SE=0,067, **T(1058)=-7.485, p<0.001**
 Opplive/gå på isbre: Nordm. M=3,8, SE=0,123; Utlend. M=5,4, SE=0,067, **T(568)=-11.107, p<0.001**
 Få andre i området: Nordm. M=3,5, SE=0,101; Utlend. M=4,5, SE=0,070, **T(1038)=-8.659, p<0.001**
 Terrenget er lett: Nordm. M=3,8, SE=0,098; Utlend. M=4,8, SE=0,062, **T(649)=-8.653, p<0.001**
 Opplive/studere planter: M=2,5, SE=0,092; Utlend. M=3,3, SE=0,077, **T(812)=-6.506, p<0.001**
 Opplive/studere geologi: M=3,0, SE=0,099; Utlend. M=3,6, SE=0,079, **T(776)=-4.718, p<0.001**
 Opplive Josten på langs: M=2,4, SE=0,10,6; Utlend. M=4,1, SE=0,084, **T(737)=-12.743, p<0.001**

5.6 Idealområde og purismegrad

Respondentane vart bedne om synet på åtte ulike tilhøve i deira tenkte «idealområde» for ein lengre tur i skogs- eller fjellterreng om sommaren. Desse svara er altså ikkje knytt direkte til Jostedalsbreen (sjå meir om dette i kapittel 2.1). **Figur 14** viser gjennomsnittsskår for dei åtte variablane. Generelt er respondentane meir enn gjennomsnittlig positive til dei fleste av dei omspurte forholda. Brukerne var svært positivt til merking, både i form av *god skilting ved stistart/stikryss* og at det finst *merkte stiar* i idealområdet. Det same gjeld det å legge *trestokkar der stien går over våt myr*. Det å *kunne gå milevis utan å møte eit menneske* fikk også ganske høg gjennomsnittsskår. At det finst *hytter med matsservering og oppreidde senger* i området og å *møte mange andre friluftsfolk i løpet av turen* var respondentane derimot meir negative til.

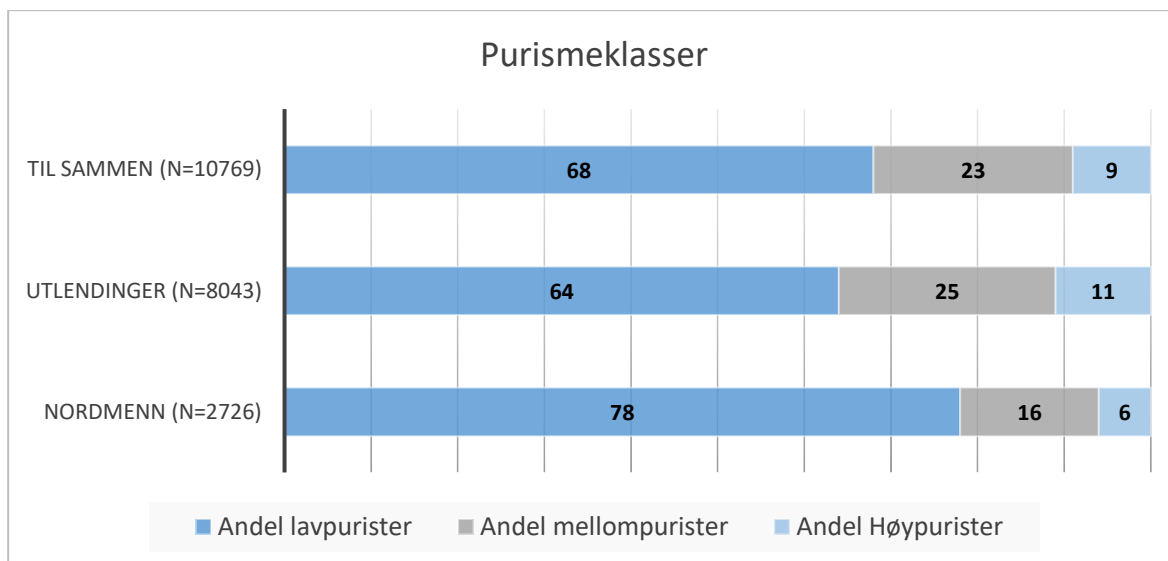

Figur 14 Respondentanes gjennomsnittsskår når det gjeld preferansar for tilstandar i eins ideelle langturområdet, på ein skala fra 1 svært negativt, via 4 nøytralt, til 7 svært positivt.

Fra svara på desse åtte variablane¹⁴ kan ein kategorisere den totale gjennomsnittsskåren for alle inn i det vi kaller purismegrad. Denne er eit bilete på brukarens preferanse for grad av tilrettelegging og for toleranse/preferanse for det å møte andre menneske når ein er på tur. Lågpuristar føretrekkjer fysisk tilrettelegging og føretrekkjer/aksepterer å møte (mange) menneske på tur. Høgpuristar føretrekkjer lite tilrettelegging og vil i større grad vere aleine på tur. Når vi delar inn respondentane i purismeklasse så får at lågpuristar utgjør 68 %, mellompuristar 23 % og høgpuristar 9 % (sjå **Figur 15**). Utlendingar ($M=3.3$ $SE=0.009$) var meir puristiske enn nordmenn ($M=2.9$, $SE=0.018$)¹⁵. Dette finn vi også i andre område (Vistad & Vorkinn 2012, Vorkinn 2016, Selvaag mfl. 2017a, Vistad mfl. 2017, Wold & Selvaag 2017a, b).

¹⁴ Her er 7 av utsegnene «snudd» for å få alle på samme skala: purismeskalaen: til høgare verdi, til meir puristisk.

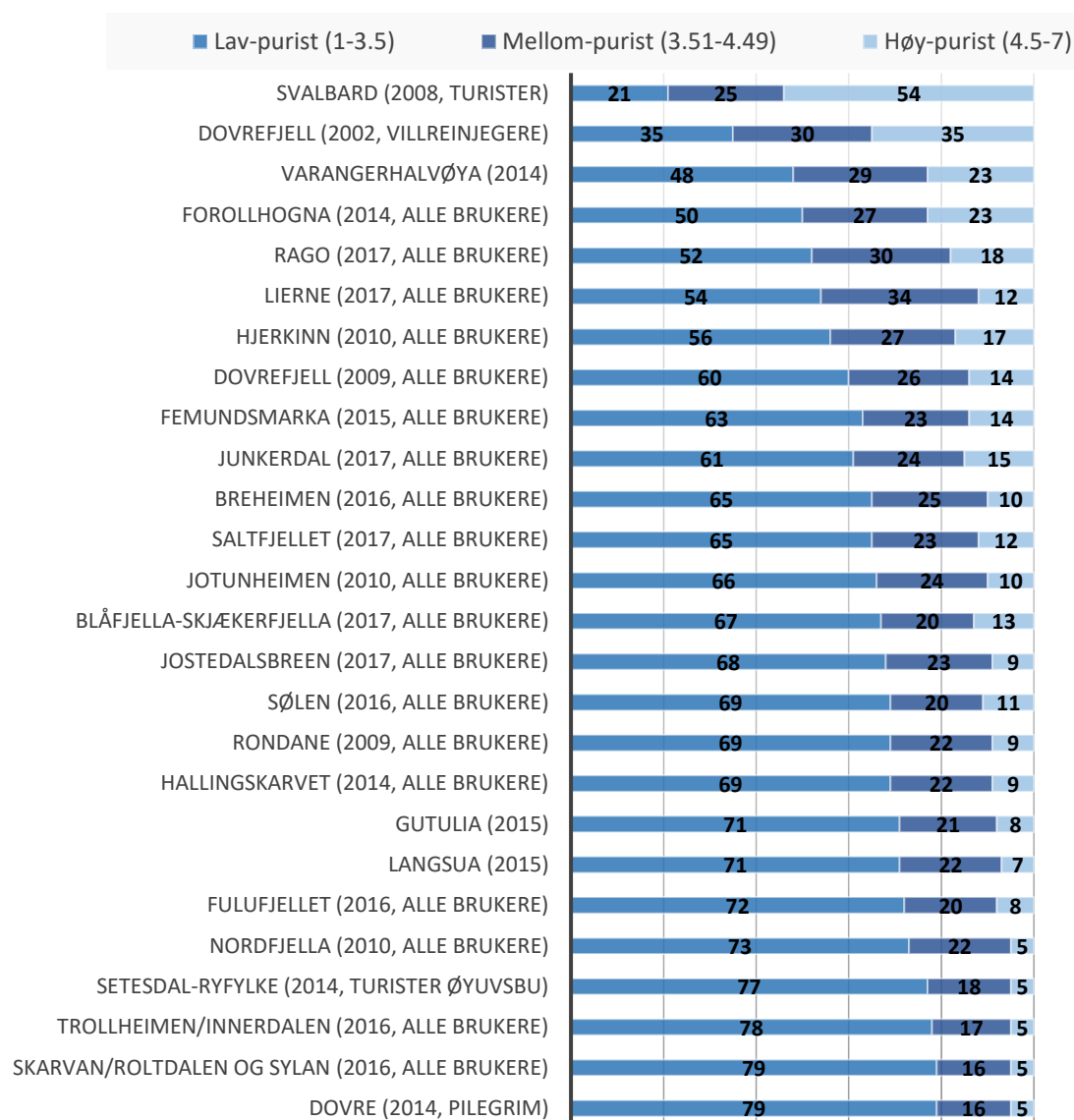
¹⁵ $t(4517)=-20.404$ $p < 0.001$

Figur 15 Inndeling i tre purismeklasser basert på gjennomsnittskåren for åtte variabler som omhandler tilrettelegging og det å møte folk i et tenkt idealtur-område, i prosent. Sjå kapittel 2.1 for av purismefenomenet.

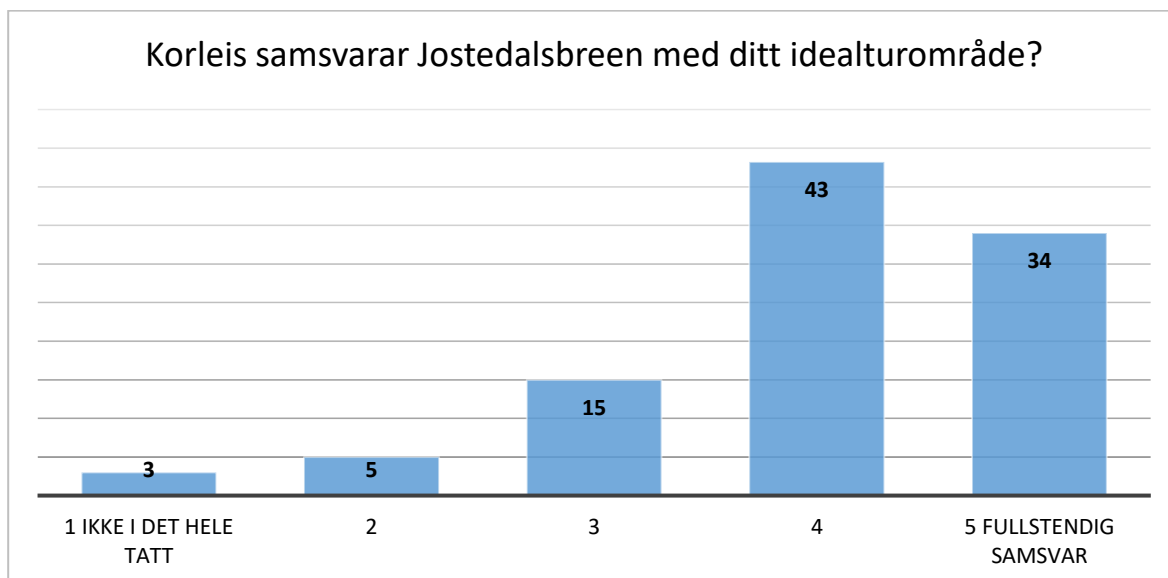
Figur 16 viser purismeklassifisering for ei rekkje ulike brukarar/naturområde i Noreg. Vi ser at bruklarane av Jostedalsbreen nasjonalpark «legg seg» i midtre del av i figuren, som nummer 15, hvilket betyr at området har gjennomsnittlige andeler lav- og høypurister.

Purismeklassifisering samanlikna med andre område/brukargrupper

Figur 16 Inndeling i tre purisme-klasser, for ulike område/brukargrupper, sortert etter purismegrad, i prosent. (Kjelder: Andersen mfl. 2010, Andersen & Gundersen 2016, Gundersen m. fl 2013, Gundersen mfl. 2017, Vistad mfl. 2014, Vistad mfl. 2017, Vorkinn 2016, Wold & Selvaag 2017a, b, Wold mfl. 2012, Wold mfl. 2017, Selvaag mfl. 2017 a, samt egne analysar (foreløpig upubliserte analysar av Setesdal/Ryfylke og pilegrimsvandrarar gjennom Gudbrandsdalen/over Dovre, Rago, Saltfjellet og Lierne).

Vi spurte ikkje om korleis brukarane ville ha Jostedalsbreen med tanke på disse preferansane, men vi spurte om i kva grad dei opplevde at Jostedalsbreen nasjonalpark samsvara med deira idealområde. **Figur 17** viser at det er ganske godt samsvar, 77 % kryssa av for verdiane 4 eller 5 (der 5 står for *fullstendig samsvar*)¹⁶. Berre 3 % av dei besøkande meinte at området ikkje samsvara i det heile tatt; 21 % kryssa av for «*veit ikkje*» og i tillegg var det mange som ikkje svara på spørsmålet (n=11108).

Figur 17 Prosentvis fordeling som viser i kva grad dei besøkande meiner Jostedalsbreen nasjonalpark samsvarer med deira «ideelle langtur-område» (n=6353). Svara gjeld berre dei førstegongsbesøkande som fylte ut skjema på veg ut av området (etter turen), eller dei som kjente området frå før.

¹⁶ 2438 personar som var på veg inn i området då dei fylte ut skjemaet og som også var førstegongsbesøkande svara på spørsmålet, men desse vart utelatne frå analysen.

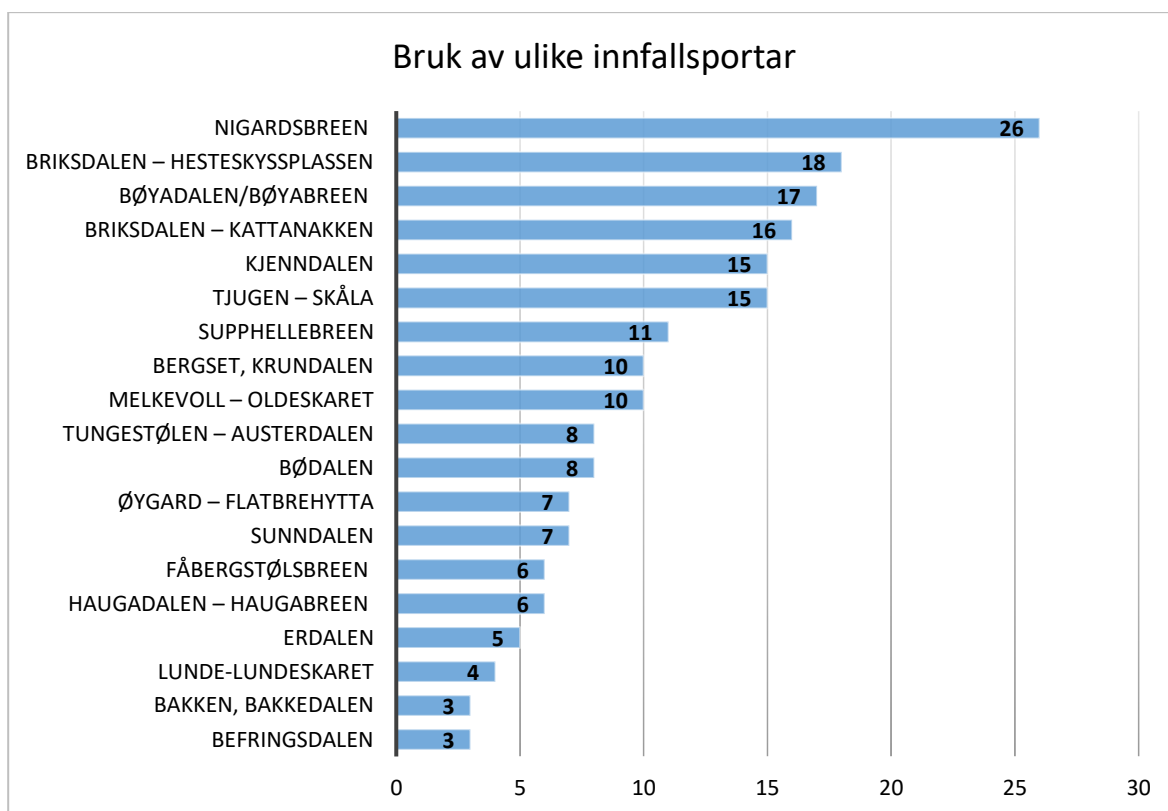
6 Bruken av området

6.1 Romleg bruk

Respondentane vart spurt om kva innfallsportar til Jostedalsbreen dei hadde brukt det siste året.

Nigardsbreen var den klart mest brukte innfallsporten: 26 % av respondentane hadde brukt denne (n=1099, sjå **Figur 18**). Briksdalen – Hesteskyssplassen, Bøyadalen/Bøyabreen, Briksdalen – Kattanakken, Kjenndalen og Tjugen – Skåla var også mykje brukt: mellom 18 og 15 % av respondentane hadde nytta seg av desse innfallsportane. Fordeinga på innfallsportar elles var meir jamn og alle under 12 %. **Figur 18** viser at ein del hadde brukt fleire innfallsportar i 2017. Det vart også samla inn flest kort (over 1000) ved dei 8 mest brukte innfallsportane. Unntaket er Briksdalen-Kattnakken som i følgje **Figur 18**, vart mykje brukt, men der det vart samla inn relativt få skjema (226 stk)¹⁷.

Respondentane kunne også skrive inn eventuelle andre innfallsportar de hadde nytta siste året. Berre 7 % gjorde dette, men mange hugsa ikkje namnet på innfallsporten dei nytta (sjølv om kart med namn og nummer på innfallsportane låg ved) og fleire av svara var eigentleg omtale av dei oppramsa innfallsportane (sjå vedlegg 3).

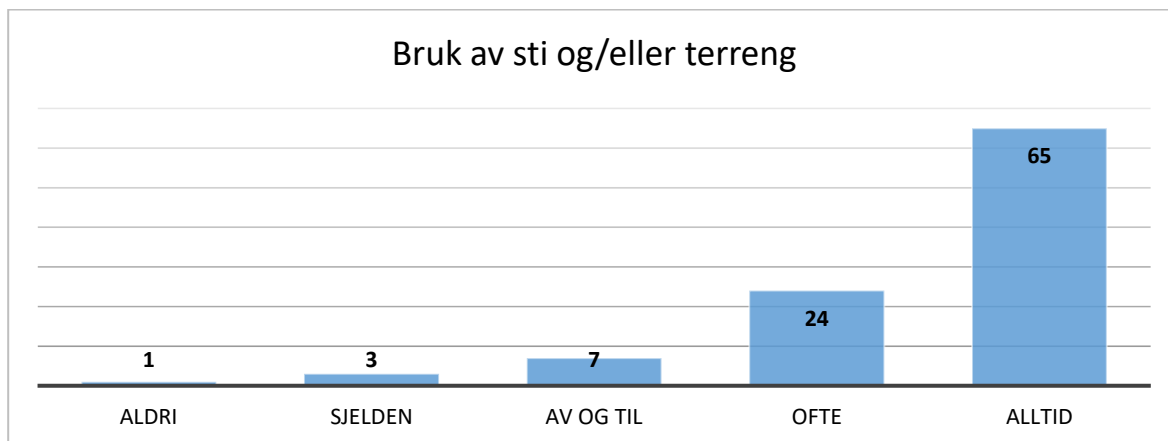

Figur 18 Prosentfordeling av respondentens bruk av ulike innfallsportar i Jostedalsbreen i løpet av 2017 (n=1099). Totalprosenten er langt høgare enn 100 %, noko som indikerer at mange har brukt fleire innfallsportar i løpet av året.

¹⁷ Knagenhjelm informerer om at brukarane truleg har haka av feil; dei har truleg brukt Briksdalen – Hesteskyssplassen (som er mykje brukt), men haka feilaktig av for Briksdalen – Kattanakken (som er lite brukt).

6.2 Bruk av sti og veg

I etterundersøkinga vart respondentane spurt om i kva grad dei brukte tydelege/merka stiar og vegar når de gjekk eller sykla i Jostedalsbreen nasjonalpark i 2017 (sjå **Figur 19**). Nesten to tredelar av dei besøkende brukte *alltid* tydeleg merkt sti eller veg, $\frac{1}{4}$ svara *ofte*, og ein av ti som brukte tydeleg merkt sti eller veg *av og til* eller *sjeldnare*. I område som Dovrefjell, Rondane og Nordfjella har ein funne at endå fleire held seg systematisk til tydelege eller merkte stiar (Gundersen mfl. 2014; 2013; Wold mfl. 2012). I Breheimen (Vistad mfl. 2017) fann ein tal som minner meir om det vi finn for Jostedalsbreen. Kanskje har dette samanheng med at ganske mange går på breen, skal på topturar, og altså delvis skal til stader/toppar dit det ikkje går tydelege stiar?

Figur 19 Prosentfordeling som viser bruken av tydelege/merka stiar og vegar når dei besøkende gjekk eller sykla i Jostedalsbreen nasjonalpark siste året (n=1039).

6.3 Sesongbruk

Ein femtedel hadde besøkt Jostedalsbreen nasjonalpark fleire gonger i løpet av siste året (n=1099). Brukerne vart også bedne om å oppgje bruken, fordelt på fire spesifiserte sesongar (sjå **Tabell 5**). Naturleg nok hadde nær alle vore der i løpet av definert sommersesong (juni-september). I vårsesongen hadde 9 % av brukarane vore i nasjonalparken. I overkant av 5 % hadde vore der på seinhausten og tilsvarande for før-påske-vinteren. Dei som bruka området til ulike årstider hadde gjennomsnittleg tal bruksdagar i vintersesongen på 4,4, våren 3,0, sommaren 3,1 og seinhausten 4,1 dagar. Men som **tabell 5** viser; det er stor variasjon i brukslengda innafør dei ulike sesongane, sjølv om gjennomsnittet er ganske likt for alle sesongar.

Tabell 5. Bruk av Jostedalsbreen nasjonalpark gjennom året. 1045 respondentar svarte på dette spørsmålet.

	N	%	Min	Max	Gj.snitt	Std.feil
Antall dagar i vintersesongen: jul-påske?	57	5	1	28	4,4	0.69
Antall dagar i vårsesongen: etter påske (t.o.m. mai)?	94	9	1	20	3,0	0.34
Antall dagar i sommer/høstsesongen: juni-september?	1029	98	1	70	3,1	0.14
Antall dagar senhøstes: oktober-jul?	50	5	1	20	4,1	0.72

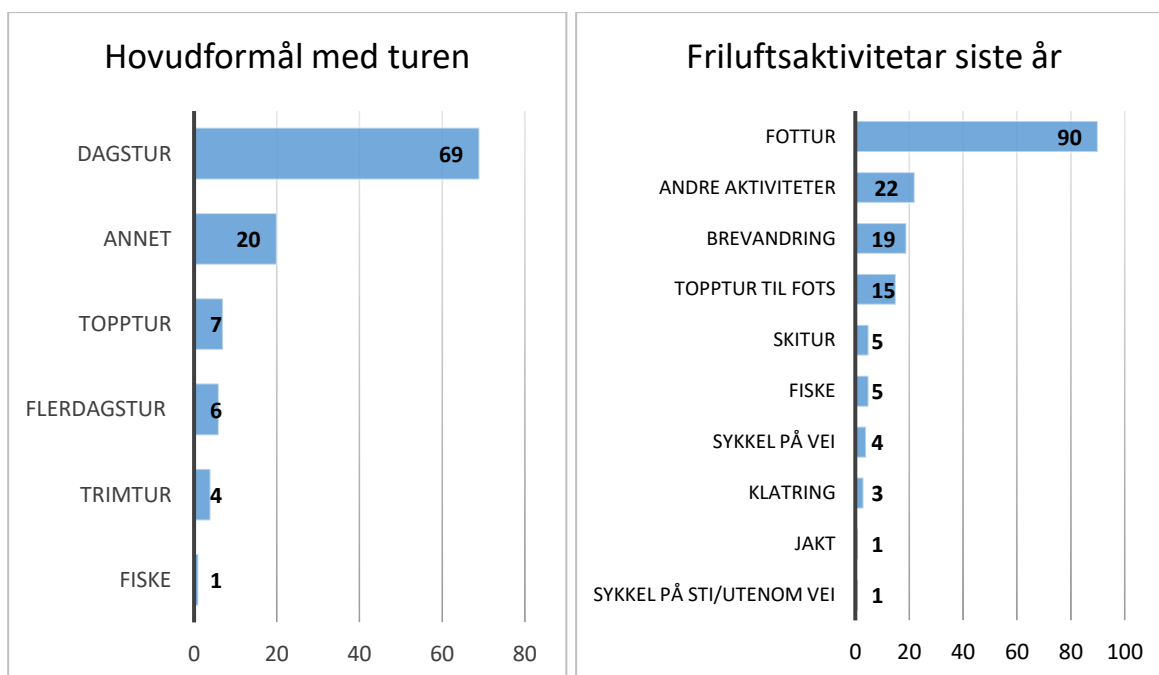

6.4 Type bruk

6.4.1 Formålet med turen og bruken gjennom året

Brukarane skulle oppgje hovudformålet med turen dei var på då dei fylte ut **kassekortet** (sjå **Figur 20**). Seks ulike formål var listet opp. 75 % var på fottur (69 % oppgav dagstur og 6 % fleirdagarstur). Deretter fylgde topptur (7 %), trimtur (4 %) og fisketur (1 %). Anna-kategorien var det 20 % som krysset av for og dei fleste nemnde ulike former for bruk/oppleving av isbre, ekskursjon frå bil/camping/buss/cruise- eller hyttetur, besøke familie eller at dei var på rundreise. Det var mogleg å krysse av for fleire alternativ, så summen blir over 100 %. Sjå også **Figur 39** i kapittel 9 – fordeling på innfallsportar.

I **etterundersøkinga** måtte ein oppgje aktivitetar ein hadde drive med i Jostedalsbreen nasjonalpark i løpet av det siste året. Prosentfordelinga er vist i **Figur 20** – kalla 'friluftaktivitetar'. I hovudsak driv folk med «tradisjonelle» aktivitetar. Og som ein måtte forvente etter kasseundersøkinga: heile 90 % oppgjev fottur. En del hadde vore på brevandring og topptur til fots (19 % og 15 %), og ein god del færre hadde vore på skitur (5 %). Av desse hadde 62 % brukt fjellski/turski, 20 % langrennsski og 51 % toppturutstyr. Det er som forventa at få hadde vore på skitur, sidan så mange var fyrstegongsbesøkande (nær $\frac{3}{4}$) då dei fyllte ut kasseskjemaet, og få av den siste $\frac{1}{4}$ som hadde vore på vinterbesøk før. Når det gjelder haustingsaktivitetar hadde 5 % vore på fisketur og 1 % jakta. Fire prosent hadde sykla på veg (og av desse hadde 7 % brukt el-sykkel, 80 % vanlig sykkel og 17 % stisykkel/fatbike). Ein prosent hadde syklet på sti/utenfor veg (av disse hadde 8 % brukt el-sykkel, 50 % vanlig sykkel og 42 % stisykkel/fatbike). Og ellers: 22 % hadde drive med andre aktivitetar (mest nemnt var berplukking, fotografering, kajakk- og kanotur).

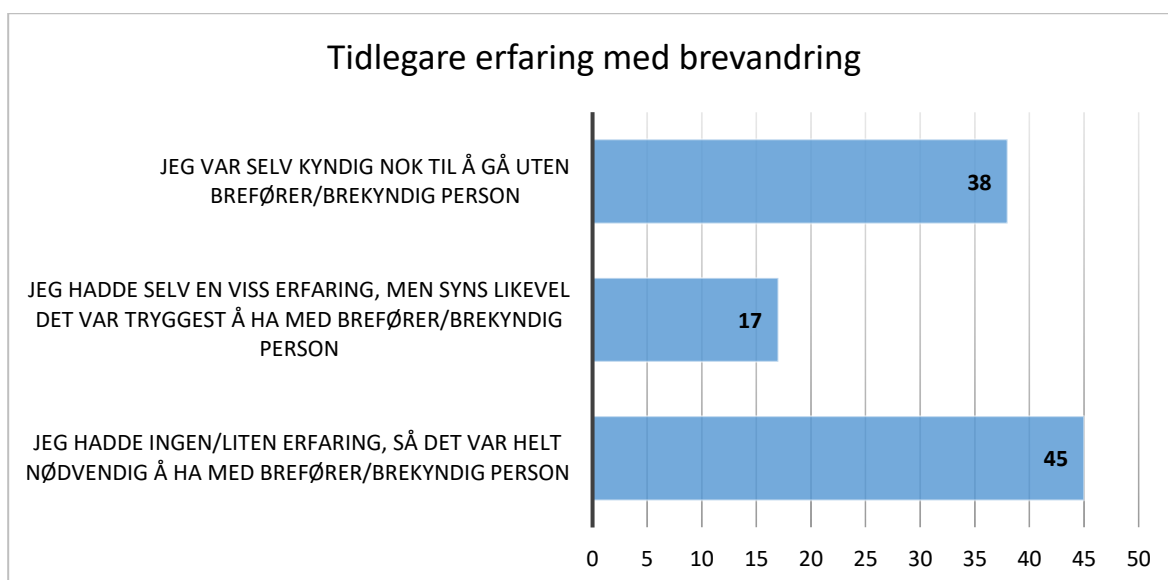

Figur 20 Deltaking i ulike aktivitetar på den turen da dei fylte ut kassekortet, til venstre (n=17161), og samla for siste år, til høyre (n=1099). Oppgitt i prosent. Det var mogleg å krysse av for fleire alternativ, og summen overstig difor 100 %.

Halvparten av dei som hadde vandra på bre (n=202) var med på ein organisert/guida tur på breen. Dei som hadde kryssa av for brevandring på Jostedalsbreen fekk også spørsmål om tidlegare erfaring med brevandring (sjå **Figur 21**). Nær halvparten (45 %) hadde inga eller berre lita erfaring og såg det som heilt naudsynt å ha med breførar/brekdyndig person (av n=195). 17

% hadde ei viss erfaring med brevandring, men meinte det var tryggast å ha med ein brekyndig person. Det er verdt å merke seg at blant dei som var heilt uerfarne med bre, så var det ein del som likevel gjekk på bre utan å vere med ei organisert gruppe.

I 1989 var bruk av bre/inntil bre eit sentralt spørsmål (Vorkinn 1992); den gong svara 78 % at dei var på dagstur til brekanten (og snudde der), medan 32 % hadde gjennomført dagstur på breen (i løpet av sommaren – nokon hadde svart om fleire turar). Det var i større grad nordmennene som tok turar oppå breen; utlendingar flest tok dagsturar inn til breen (Vistad mfl. 1993).

Figur 21 Prosentfordeling som viser eiga erfaringa med brevandring for dei som hadde vandra på Jostedalsbreen i løpet av siste året ($n=195$).

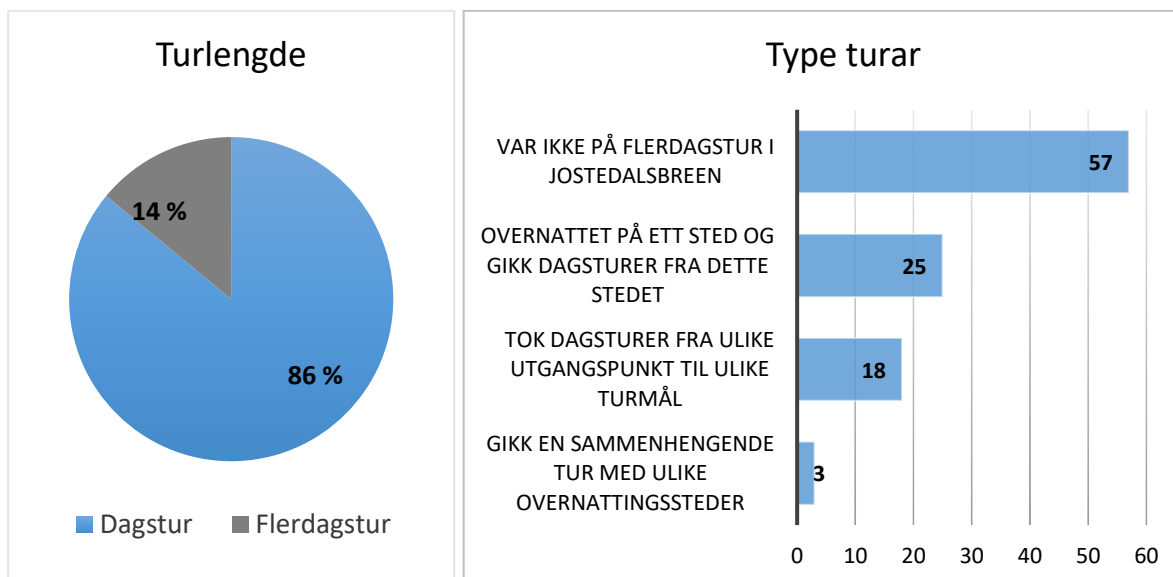
6.4.2 Tid i nasjonalparken og overnatting

Figur 22 viser at 86 % var på dagstur då dei fylte inn kassekortet. Dette stemmer godt med prosentfordelinga på turformål vist til venstre i **Figur 20**. Prosentfordelinga i **Figur 22** (venstre) er noko annleis enn fordelinga mellom dagstur til fots og fleirdagarstur til fots i **Figur 20** (venstre). Det tyder at dei som har oppgitt fiske, trimtur, topptur eller anna fordelar seg på både dagsturar og fleirdagarsturar.

Dagsturane varierte i timelengde, men i snitt var ein dagstur i underkant av 4 timar ($SE=0,025$). Dette er i tråd med funna i områda som vart undersøkt av NINA i 2016 (snitt frå 3 timar i Fulufjellet til 5,5 timar i Skarvan, Selvaag mfl. 2017a, Vistad mfl. 2017, Wold & Selvaag 2017 a, b, Wold mfl. 2017). Delen dagsbesøkande i andre verneområde varierer veldig frå område til område. I Gutulia, Langsua, Sølén, Breheimen og Fulufjellet var det 74 % eller meir dagsbesøkande (Vorkinn 2016, Vistad mfl. 2017, Wold & Selvaag 2017 a, b). I Reinheimen, Jotunheimen og Rondane var delen på dagstur godt lågare enn i Jostedalsbreen (Vorkinn 2016). Det er altså relativt mange på dagstur i Jostedalsbreen nasjonalpark. Fleirdagarsturane varierte mykje i lengde, men var i gjennomsnitt 3,5 dagar ($SE=0,107$). I 1989 var 17 % på fleirdagarstur «på breen» (Vorkinn 1992: 35), og gjennomsnittslengda var 3,1 dagar.

Vi samla også svar på kva slag turar dei hadde vore på i Jostedalsbreen nasjonalpark i løpet av heile siste året. 57 % hadde berre vore på dagstur(ar) (sjå **Figur 22**, til høgre), medan 43 % hadde vore på ein eller fleire typar fleirdagarsturar. Dette er langt høgare del fleirdagarsturar enn i kasseundersøkinga, sjå **Figur 22**, til venstre). Dette kan både vere fordi ein her spør om turar i

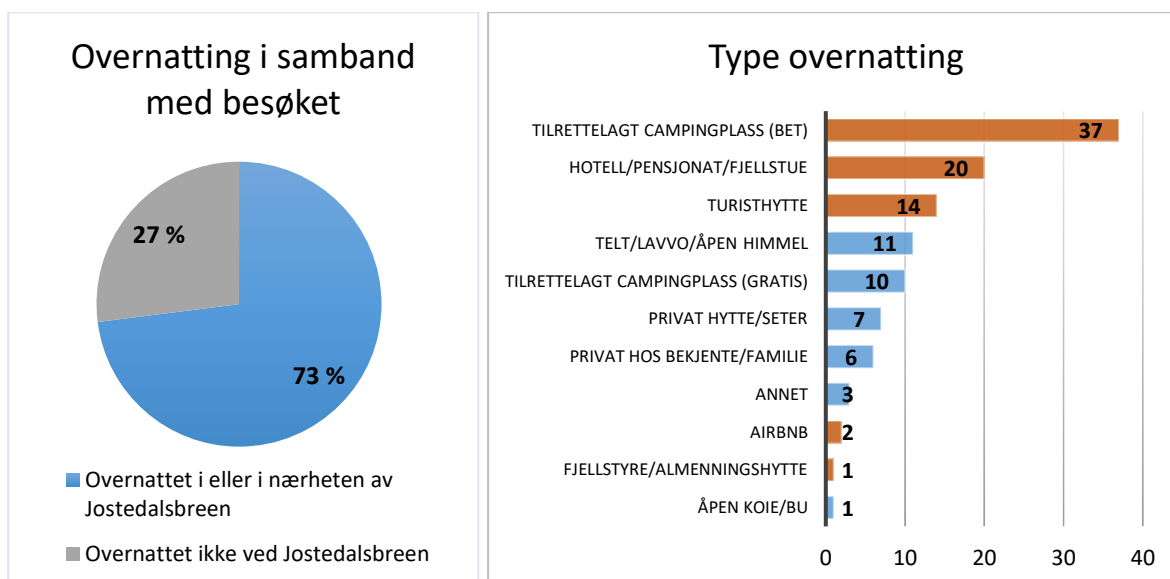
løpet av heile året, men er truleg også eit resultat av kven som faktisk svara på etterundersøkinga, nemleg i større grad dei har erfaring frå området frå før, og dei som generelt har langturefaring (sjå **tabell 3**). Blant dei ulike typane fleirdagarsturar (**Figur 22**, til høgre) hadde flest overnatta på éin stad og gått dagsturar derfrå (25 %). Dei 18 % som hadde tatt dagsturar frå ulike utgangspunkt til ulike turmål, vart spurt om kva turmål dei hadde besøkt. Ulike brear vart hyppigast nemnt (sjå **vedlegg 3** for full liste). Færrest hadde vore på ein samanhengande tur med ulike overnattingsstader (3 %).

Figur 22 Turlengda på den aktuelle turen då dei besøkande fylte inn kassekort, til venstre ($n=16183$), og prosentfordeling som viser korvidt ein berre hadde vore på dagstur (øvrste kolonne) eller ulike typar fleirdagarsturar (dei tre nedste kolonnane) i Jostedalsbreen nasjonalpark siste år ($n=1099$), til høgre.

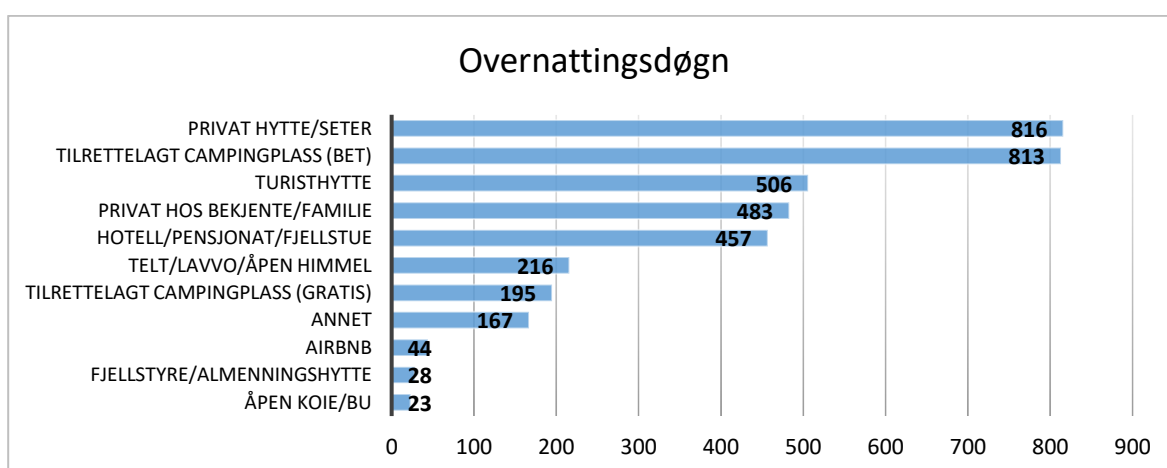
Nesten tre fjerdedelar hadde **overnatta** i eller i nærleiken av Jostedalsbreen nasjonalpark i samband med besøk siste år (sjå **Figur 23**). Dette indikerer at besøka til Jostedalsbreen generer ein god del overnattingsdøgn av tilreisande. Samtidig var altså 86 % på dagstur i parken, og mykje av overnattinga vil sannsynlegvis ha vore utanfor nasjonalparken (spørsmålet lød «...i eller i nærheten av Jostedalsbreen»), noko også funna viser. Det er sjølvstundt subjektivt kva ein tolkar at «i nærheten av...» tyder i denne samanheng.

Det var klart flest som overnatta på tilrettelagt (camping-)plass for campingvogn/bubil/telt, der ein må betale for å overnatte (**Figur 23**). Det er, som nemnt innleingsvis ein del kommersielle overnattingsstilbod nær parken. Det var også relativt mange som hadde overnatta på hotell/pensjonat/fjellstoge eller turisthytte. Alle desse mest nytta overnattingsstilboda er kommersielle og må nødvendigvis ligge utanfor nasjonalparken (med eit visst unntak for turisthytter). Telt/lavvo/under open himmel var det gratis-alternativet som flest hadde brukt, tett fylgt av tilrettelagt campingplass der ein ikkje betalar for å overnatte. Relativt få hadde overnatta privat eller på eiga hytte/seter – noko som stemmer godt med at det er få besøkande som eig eller har tilgang til hytte (9 %) eller er lokalt bosatte (7 %). Fjellstyre/almenningshytte (som det ikkje finst nokon av i Jostedalsbreen NP) og open koie/bu var dei overnattingsformene som (rimeleg nok) færrest hadde nytta seg av (1 %, av $n=805$).

Figur 23 Prosentdelar som har overnatta i eller i nærleiken av Jostedalsbreen nasjonalpark i samband med besøk dit, i løpet av siste år, til venstre (n=1099). Prosentfordeling som viser korleis ein har overnatta, til høgre (n=805). Det var mogleg å krysse av fleire overnattingsformer slik at prosenttala totalt overstig 100. Oransje farge indikerer overnatting som ein må betale for, medan dei blå er gratis. Kategorien «Annet» kan vere både betalt og gratis.

Om vi ser nærare på tal overnattingsdøgn, og ikkje berre på prosentdelar av respondentane som overnatta, så blir biletet meir nyansert (**Figur 24**). Overnattingsformene privat hytte og privat hos bekjente hadde mange overnattingsdøgn, høvesvis 816 og 483, men til gjengjeld var det altså få personar som overnatta slik. Flest oppgav at dei overnatta på tilrettelagt campingplass, hotell/pensjonat/fjellstue eller turisthytte og desse alternativa hadde også dei høgaste overnattingsstala med henholdsvis 813, 457 og 506 døgn. Telt/lavvo/under åpen himmel og tilrettelagt campingplass man ikke betaler for å overnatte var også overnattingsformer relativt mange hadde nytta seg av og som også hadde mange overnattingsdøgn. Andre overnattingsformer var det få som nytta og hadde få overnattingsdøgn. Sjå **vedlegg 10** som listar opp dei innskrivne overnattingsstadene.

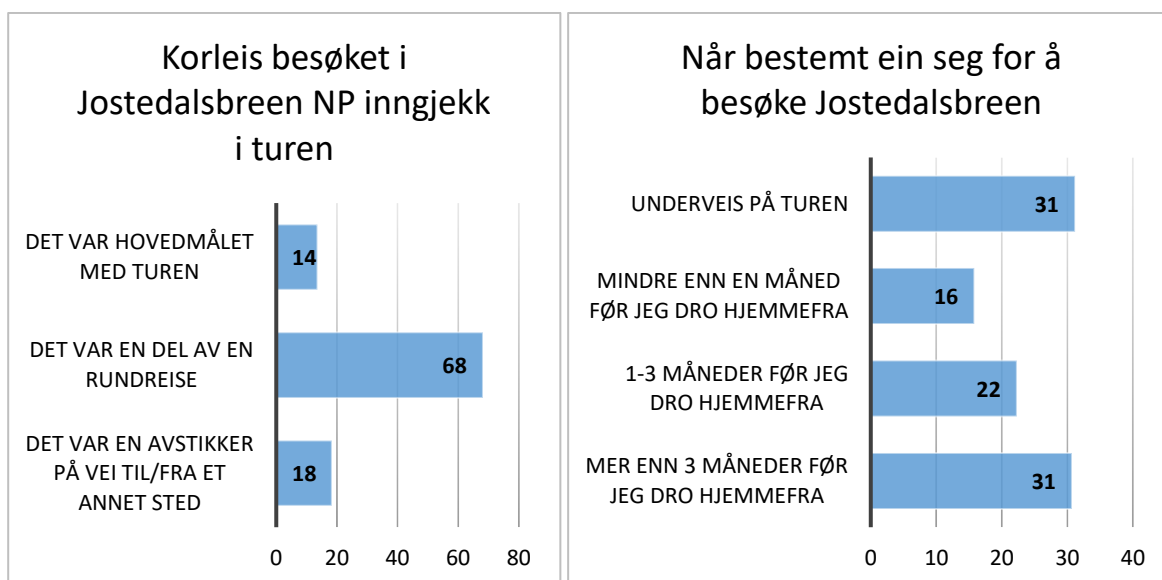

Figur 24 Tal overnattingsdøgn og overnattingsformer, til saman for dei brukarane som hadde overnatta.

6.5 Jostedalsbreen nasjonalpark som besøksmål

Dei som berre hadde besøkt Jostedalsbreen nasjonalpark éin gong siste år (80 % av respondentene, n=1099) fekk spørsmål i etterundersøkinga om korleis besøket i nasjonalparken inngjekk i den turen dei var på (sjå **Figur 25**). For dei fleste (68 %) var besøket del av ei rundreise, medan 14 % sa at Jostedalsbreen var hovudformålet med den turen. I brukarundersøkingar fra 2016 med tilsvarende spørsmål i Skarvan og Roltdalen, i Breheimen, i Trollheimen og i Sølen hadde langt fleire området som hovudmål for turen (fra 44 % til 82 %, Selvaag mfl. 2017a; Vistad mfl. 2017; Wold & Selvaag 2017a; Wold mfl. 2017). Jostedalsbreen nasjonalpark er også i liten grad ein avstikker når ein er på veg til ein annan stad (gjeld 18 %). For fleirtalet (Jostedalsbreen som del av ei rundreise) er truleg koplinga til Vestlandet som attraktivt turismål viktig – kombinasjonen fjord, fjell, bre og meir til.

Dei som berre hadde besøkt Jostedalsbreen nasjonalpark ein gong siste år vart også spurt om når dei bestemte seg for å besøke området. Dei aller fleste bestemte seg før avreise heimefrå, berre 31 % bestemte seg undervegs når turen var i gang. Dette stemmer godt overeins med at besøket i Jostedalsbreen i liten grad var ein avstikker. **Figur 25** viser også at dei fleste bestemte seg i god tid før dei starta turen.

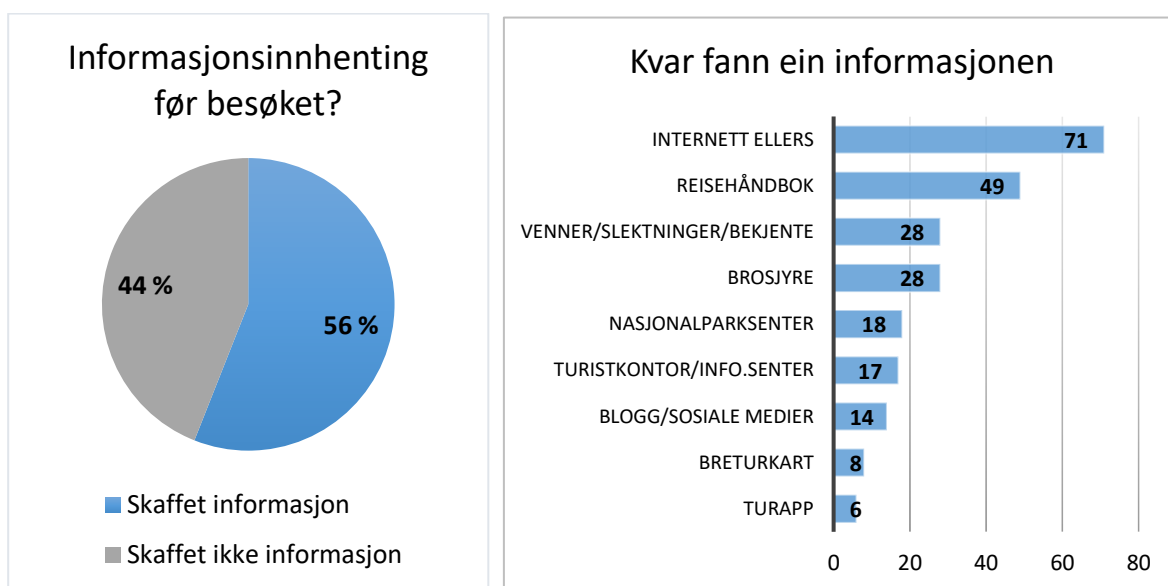
Figur 25 Prosentfordeling for kva tyding Jostedalsbreen hadde som besøksmål på reisa dei var på (n=879), til venstre, og når ein bestemte seg for å besøke Jostedalsbreen NP (n=879), til høyre.

7 Innhenting av informasjon og bruk av sosiale media

7.1 Innhenting av informasjon og føretrekt informasjon

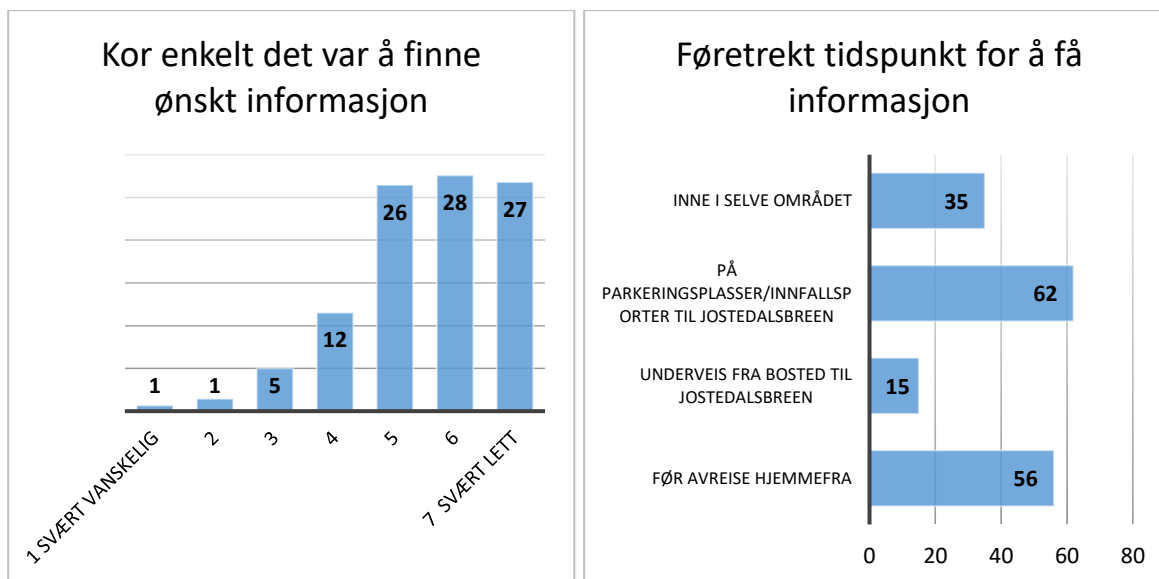
Dei fleste gjestene hadde altså bestemt seg for Jostedalsskogen i god tid før avreise heimanfrå, og 56 % sa at dei hadde innhentet informasjon om Jostedalsskogen nasjonalpark før besøket/besøka (sjå **Figur 26**, til venstre). I kasseundersøkinga var 71 % fyrstegongsbesøkande, men denne gruppa var nede i 46 % i etterundersøkinga. Då blir ikkje talet 56 % (som hadde innhenta informasjon), så lågt likevel.

Internett var den klart vanlegaste informasjonskjelda – 71 % markerer dette (sjå **Figur 26**, til høgre). Google, Visit Norway og UT.no var dei nettsidene som vart nemnt flest gonger (sjå **vedlegg 4** for fullstendig liste). De andre mest brukte informasjonskjeldene var *reisehandbok* og *venner/slekt/kjenningar* og *brosjyrer*. I tillegg til det som er nemnt i **Figur 26** var det 6 % som kryssa av for «på annan måte» og her var det vertskapet der ein overnatta og det at ein var kjent i området frå før som var dei vanlegaste formene.

Figur 26 Prosentfordeling som viser kor mange som skaffa seg informasjon om Jostedalen NP før besøket i 2017, til venstre (n=1099), og kvar ein fann denne informasjonen, til høgre (n=616).

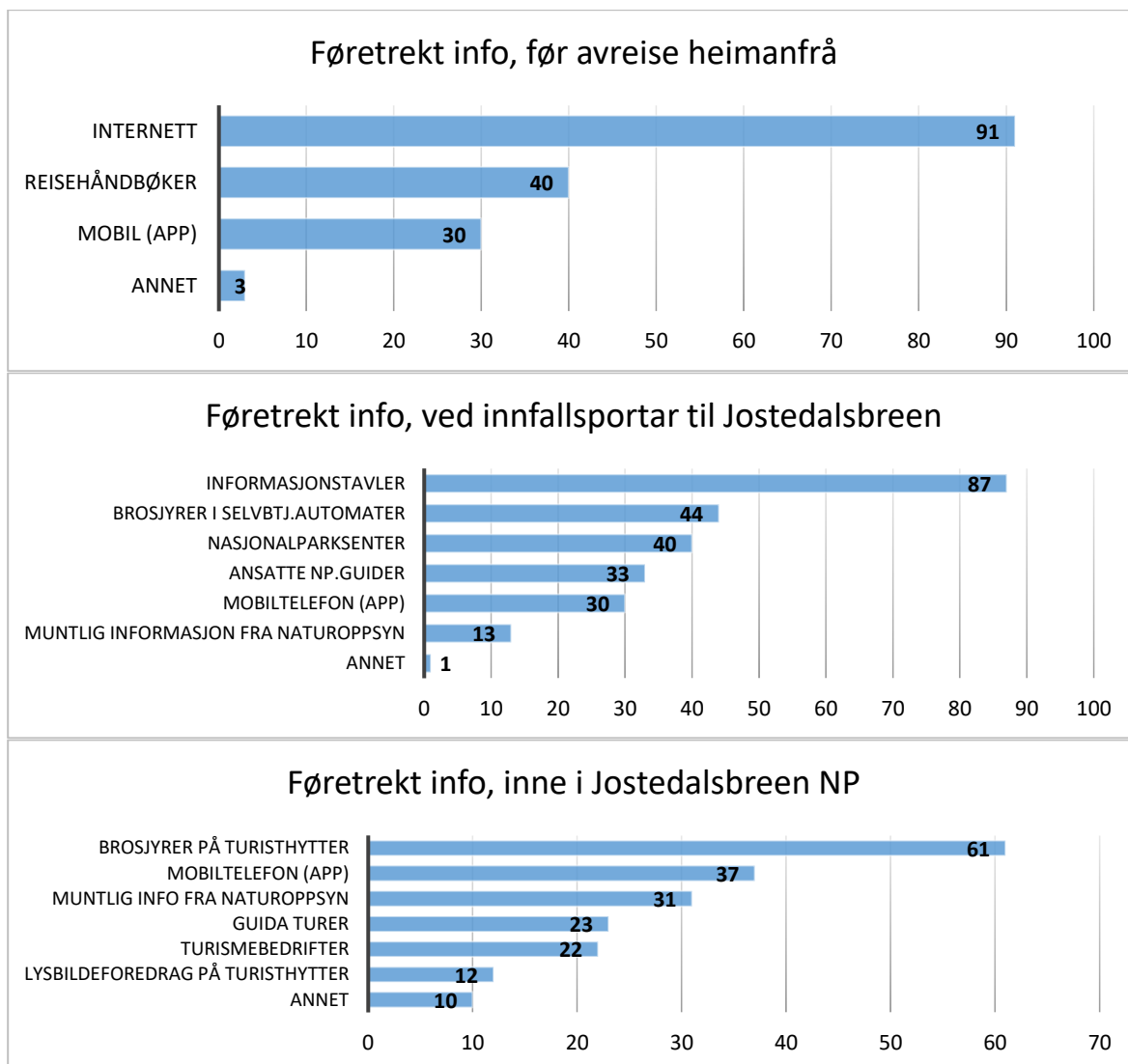
Ein opplevde det som relativt lett å finne den informasjonen ein ønskte (**Figur 27**). Over 80 % syns det var over middels enkelt å finne ønskt informasjon. Dei (19 %) som svarta med talverdi 1 til 4 (frå svært vanskeleg til middels) fekk også spørsmål om kva dei syns det var vanskelig å finne informasjon om. **Vedlegg 4** gjev full oversikt over desse svarta. Dersom dei besøkande skulle motta meir informasjon frå forvaltninga så er det to føretrekte tidspunkt: før avreise heimefrå eller på parkeringsplassen/innfallsporten til området (**Figur 27**). Dette er heilt i tråd med funn frå andre verneområde (sjå Selvaag mfl. 2017a,b, Vistad mfl. 2017, Vorkinn 2016, Wold & Selvaag 2017a,b, Wold mfl. 2017).

Figur 27 Prosentfordeling som viser kor vanskeleg/lett det var å finne den informasjonen ein ønskte om Jostedalsbreen ($n=616$, gjennomsnitt:5.5 SE:0.052), til venstre. Prosentfordeling for når brukarane føretrekkjer å få informasjon, dersom forvaltninga skulle gje meir informasjon om området ($n=1099$), til høgre (det var mogleg å krysse av fleire alternativ).

7.2 Føretrekt måte å få informasjon

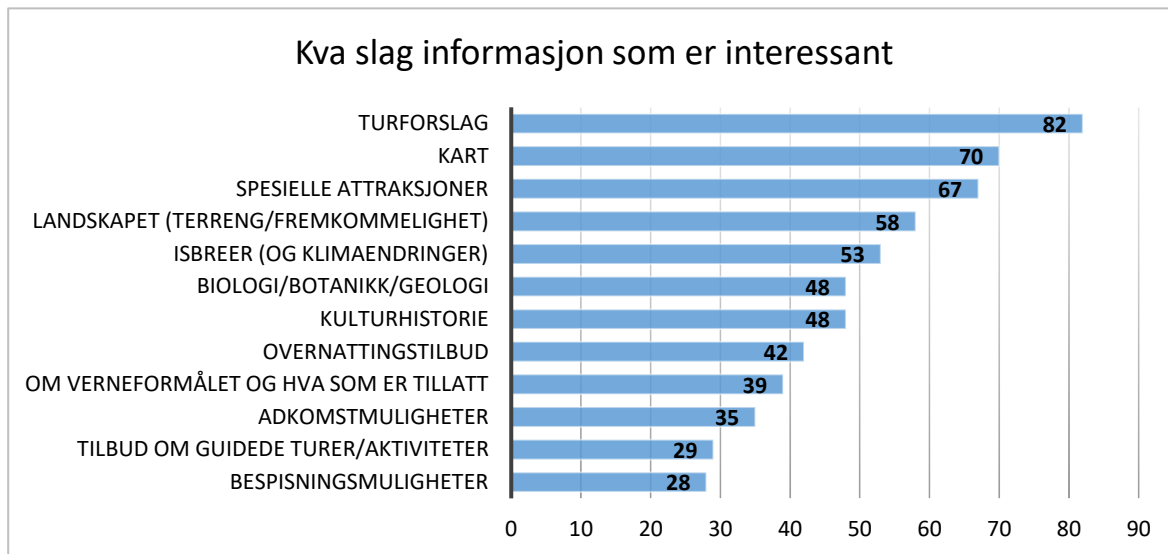
Respondentane ville altså helst ha informasjon om Jostedalsbreen nasjonalpark før avreise heimefrå og på parkeringsplassar/innfallsportar til området. Om vi ser litt nærare på desse alternativa så ønskte flest å få informasjon frå internett før avreise heimefrå og på informasjonstavler ved innfallsportene (se **Figur 28**). Noko færre ønskte å få informasjon inne i sjølve området og her var det *brosjyrer på turisthyttene i området* som var mest føretrekt. I anna-kategorien var det flest som ønskte flere informasjonsskilt inne i sjølve området og betre merking av stiar.

Figur 28 Kva slag måte føretrekkjer ein å få informasjon, ulike fasar av reisa: Øvst før avreise heimefrå ($n=610$), ved innfallsportar til området ($n=684$) og nedst inne i sjølve området ($n=380$). Det var mogleg å krysse av fleire alternativ.

Figur 29 viser kva slag informasjon dei besøkande er interessert i å finne. *Turforslag, kart og spesielle attraksjonar (toppar, utkikkspunkt, fossar, kulturminne etc.)* er dei desidert mest ønskete tema (respektive 82 %, 70 % og 67 % av respondentene). Deretter kjem informasjon om *landskapet (kor framkomeleg og terrenget), isbrear og klimaendringar* og informasjon om *biologi/botanikk/geologi* og *kulturhistorie*. Alt dette er rundt halvparten eller fleire av respondentane interesserte i. Informasjon om *overnattingshøve* og om *verneformål* er ønskt av rundt 40 %. Informasjon om *adkomsthøve*, tilbud om *guida turar/aktiviteter* og *serveringstilbod* er ønskt av rundt 1/3. På dette spørsmålet kunne ein også svare at ein ikkje var interessert i noko form for informasjon og berre 1 % kryssa av for dette.

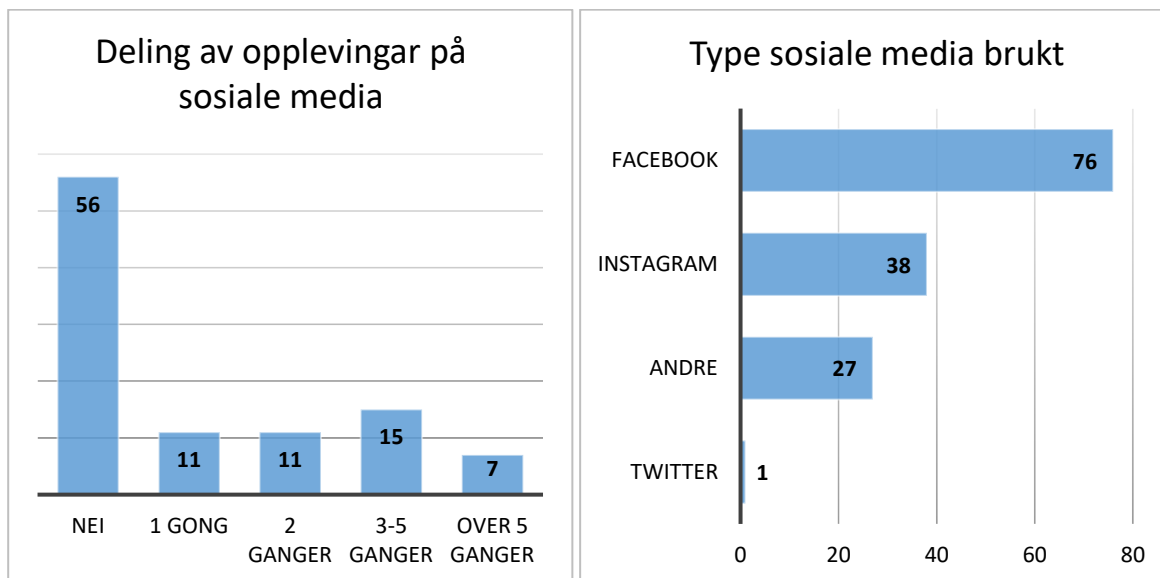

Figur 29 Kva dei besøkjande var interessert i informasjon om? I prosent (n=1099). Det var mogleg å krysse av fleire alternativ.

7.3 Bruk av sosiale media

Brukarane i Jostedalsbreen nasjonalpark er relativt aktive på sosiale media når dei er i området, men det er likevel eit fleirtal (56 %) som ikkje nyttar sosiale media (sjå **Figur 30**). Dei fleste delte ein eller to gonger (48 %, n=483). Facebook var den klart mest vanlege måten å dele på, Instagram vart også nytta ein god del. I kategorien «anna» var det flest som brukte Snapchat og WhatsApp.

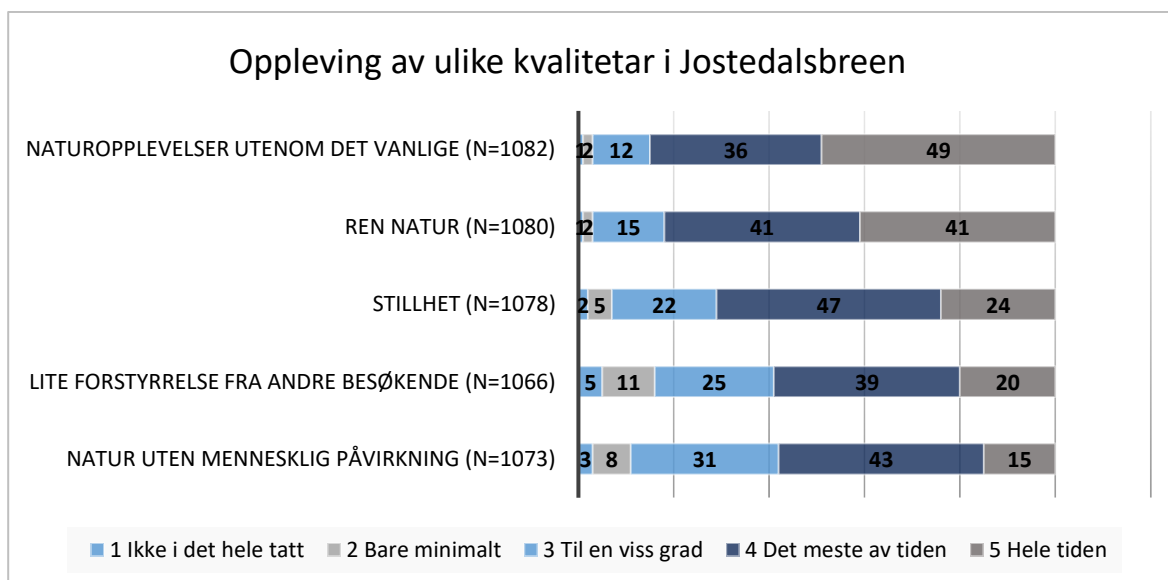

Figur 30 Prosentfordeling som viser i kva grad brukarane delte opplevingane sine i Jostedalsbreen NP via sosiale meda (n=1099), til venstre, og kva media dei hadde brukt (n=483), til høgre.

8 Oppleving av dagens tilstand i Jostedalsbreen NP

8.1 Jostedalsbreen som villmarksområde

Jostedalsbreen nasjonalpark blir i ganske stor grad oppfatta som eit villmarksområde. 28 % opplever heile området som villmark, medan 69 % opplever delar av området som villmark (n=1038). Det vart også spurt om kva delar av Jostedalsbreen som dei ikkje oppfattar som villmark. 37 % svara på dette spørsmålet og særleg lokalitetar nær hytter/setrar, turattraksjonar (Briksdalsbreen og Nigardsbreen spesielt) og innfallsportar vart nemnt; **vedlegg 5** gjev ei fullstendig liste over svara. Respondentane vart også spurt om i kva grad dei opplevde ulike tilstandar under sine besøk til Jostedalsbreen nasjonalpark i 2017 (sjå **Figur 31**). Fem spørsmål vart stilt og svaralternativa var ein skala frå 1 «ikke i det hele tatt» til 5 «hele tiden». Nær halvparten av de besøkende fekk naturopplevingar utanom det vanlege heile tida. I overkant av 40 % opplevde rein natur heile tida. Det var færre som opplevde stillheit heile tida, men om kategori 4, «det meste av tiden» vert lagt til så var det 71 % som kysset av for desse to høgste alternativane. For dei to siste tilstandane: *Opplevde lite forstyrrelse fra andre besøkende*, og *natur uten menneskelig påvirkning* var det fleire som nytta den andre enden av skalaen: over 40 % svara «bare til en viss grad» eller mindre (kategori 3-1).

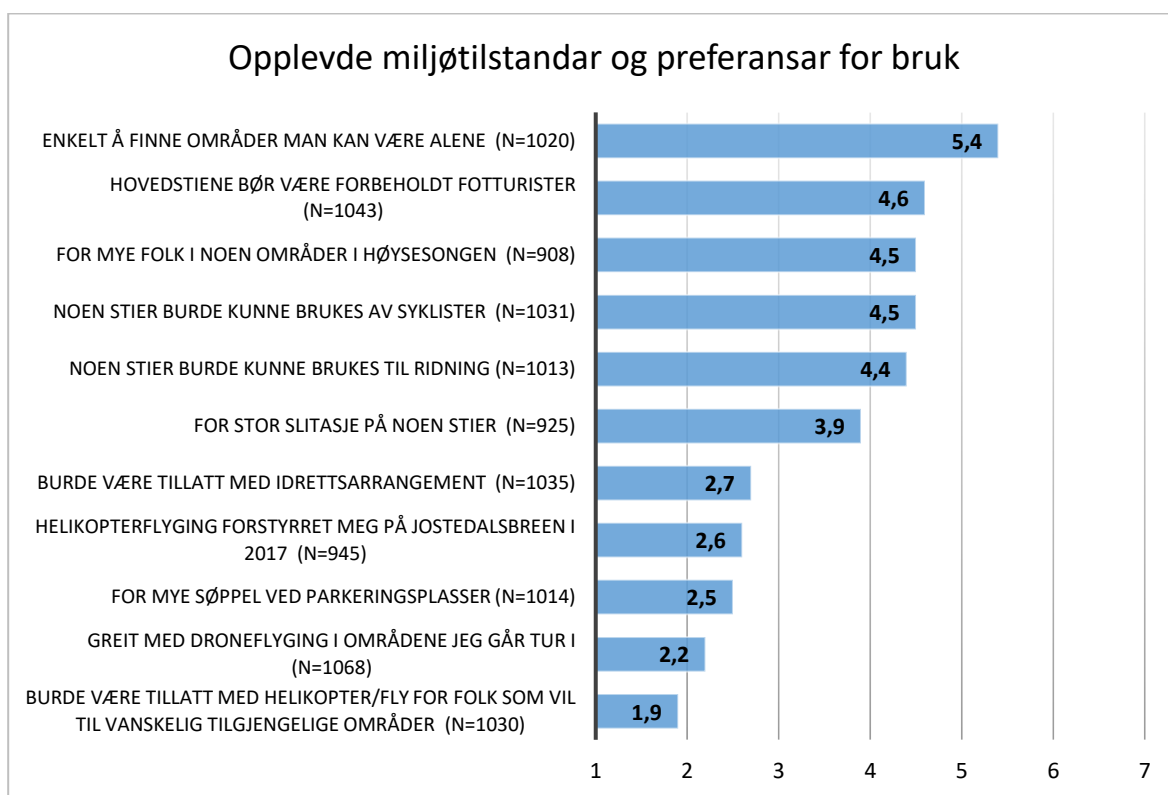

Figur 31 Prosentfordeling som viser korleis dei besøkande opplevde ulike aspekt av villmark på sine besøk til Jostedalsbreen nasjonalpark i 2017. Tal respondentar var 1099, men svara som er med i figuren har noko færre svar sidan nokon kryssa av for «ikke relevant», som ikkje er vist i figuren.

Det vart også spurt om ein møtte andre besøkande/annan aktivitet som ein reagerte negativt på, og 9 % svarte 'ja' (n=1099). På eit ope spørsmål om kva dei så reagerte negativt på, så var det helikopter-/droneflyging, motorisert transport til brear, støy og avfall frå andre besøkande og dårleg førebudde turistar, som gjekk att.

Respondentane vart vidare spurt om kor einige/ueinige dei var (sjudelt skala) med ein del påstander som omhandla bruk og miljøtilstand i Jostedalsbreen nasjonalpark (sjå **Figur 32**). Når det gjeld bruksmåtar er dei besøkande ganske einige i at hovudstiane berre burde vere for fotturister; svært få svarar under middelveien 4, men gjennomsnittet er heller ikkje høgare enn 4,6. Dette er om lag same snittet som for påstandane om at nokre stiar burde kunne brukast av syklistar eller til ridning. Desse tre påstandane fekk mange til å svare *verken enig eller uenig* (= 4, høvesvis 28 %, 26 % og 31 %).

Dei besøkande er veldig ueinige i at det burde vere tillatt å bruke helikopter/fly for folk som vil opp til vanskeleg tilgjengelege fjelltoppar/område, eller at det burde være tillatt med idrettsarrangement i nasjonalparken. At det burde vere tillatt med helikopter var 63 % av respondentane heilt ueinig (=1) i, og 55 % svara det same eller kryssa av for verdien «2» for idrettsarrangement. Respondentane var også generelt ueinige i at det er greit med droneflyging i områda der dei går tur i Jostedalsbreen NP (54 % svarte «*helt ueinig*»). Nesten halvparten av dei besøkande er ueinige i at dei vart forstyrra av helikopterflyging då dei var på besøk Jostedalsbreen NP i 2017 (49 % svarte «*heilt ueinig*», n=945) – kanskje sannsynleg at desse ikkje opplevde helikoptertrafikk? Men vel 14 % svara 5-7 og det må vel vere uttrykk for at dei vart forstyrra av helikoptertrafikk. Når det kjem til miljøtilstand elles i nasjonalparken, så er brukarane ganske enige i at det er for mykje folk i enkelte område i høgsesongen. Likevel var dei fleste besøkande relativt enige i at det er enkelt å finne område der de kan vere for seg sjølve; 74 % svarte 5 eller høgare, n=1020). Ein del meiner det er for stor slitasje på nokre stiar i området, men snittet er likevel under middels (3,9). Men det er få som meiner at det er for mykje søppel ved nokre parkeringsplasser.

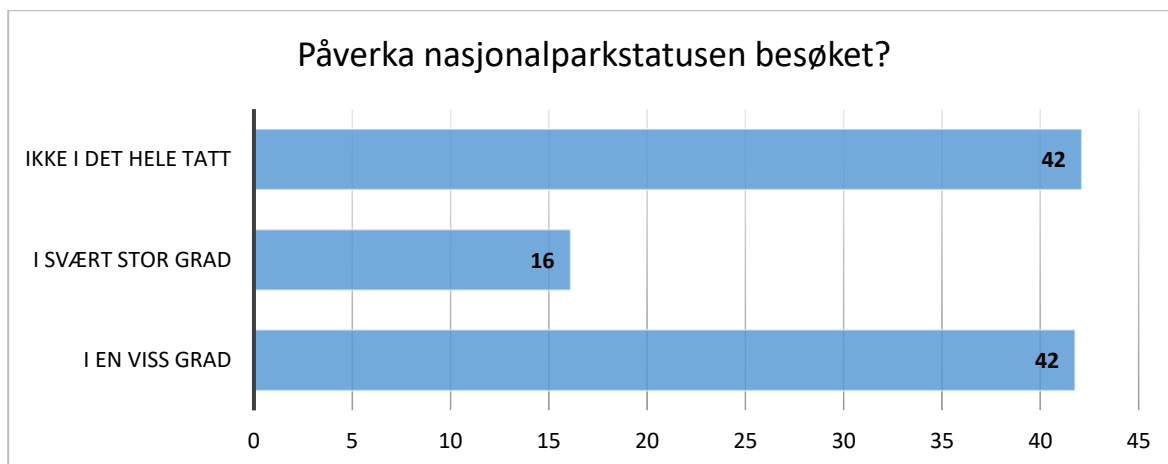

Figur 32 Gjennomsnittsskår for korleis brukarane stiller seg til ulike påstandar som omhandlar bruk og miljøtilstand i Jostedalsbreen nasjonalpark, på ein skala frå 1 «*helt ueinig*» til 7 «*helt enig*». Tal respondentar var 1099, men svara i figuren har noko færre svar, fordi nokon kryssa av for «*vet ikke*» (som ikkje er med her, sjå rapportert n i parentes bak påstandane).

8.2 Jostedalsbreen som nasjonalpark.

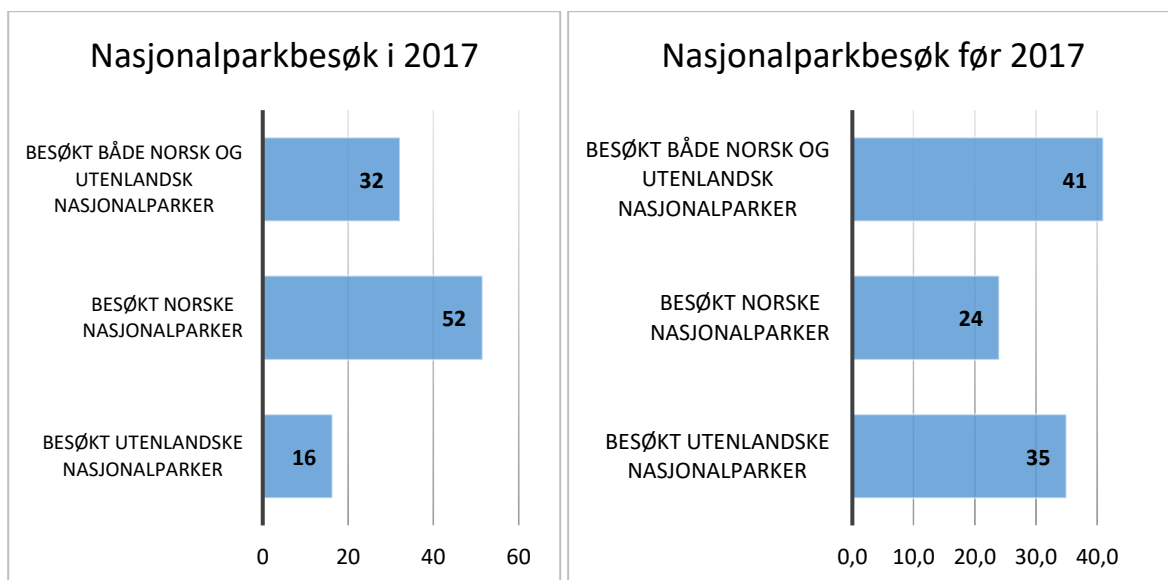
8.2.1 Kunnskap om vernet – nasjonalpark som attraksjon

Nær 4 av 5 visste at Jostedalsbreen var verna som nasjonalpark før dei besøkte området (79 %, n=1099). Dei som visste dette vart vidare spurt om nasjonalpark-statusen påverka valet om å besøke området. Ganske få (16 %) svara «*i svært i stor grad*». Resten dela seg likt mellom «*til en viss grad*» og «*ikke i det hele tatt*» (n=869, se **Figur 33**).

Figur 33 Kor stor påverknad hadde nasjonalparkstatusen på valet om å besøke Jostedalsbreen? Spørsmålet gjekk til dei som visste dette var ein nasjonalpark, i prosent (n=869).

I etterundersøkinga vart det også spurt om respondentane hadde besøkt andre nasjonalparker i Noreg eller i utlandet i 2017, og 72 % svara positivt (n=1099). Av desse hadde over halvparten berre besøkt andre nasjonalparker i Noreg (n=796, sjå **Figur 34**), medan 16 % berre hadde besøkt nasjonalparker i utlandet og resten (32 %) både norske og utenlandske nasjonalparker i 2017 (n=796). Det vart også spurt om ein hadde besøkt andre nasjonalparker (i Norge eller i utlandet) før 2017, og 13 % hadde ikkje vore i ein nasjonalpark før dei no besøkte Jostedalsbreen. I **Figur 34** ser vi korleis denne erfaringa fordelar seg mellom norske og utanlandske parkar. Legg merke til at vel 1/3 berre hadde besøkt utanlandske nasjonalparker før (av n=961), noko som avspeglar den store mengda utlendingar i utvalet (totalt 54 % i etterundersøkinga).

Figur 34 Prosentfordeling som viser besøk i nasjonalparker i 2017 (til venstre, n=796), og besøk i nasjonalparker før 2017 (til høgre, n=961). Det var 72 % som hadde besøkt andre nasjonalparker i 2017 og 87 % som hadde besøkt andre nasjonalparker før 2017 (n=1099).

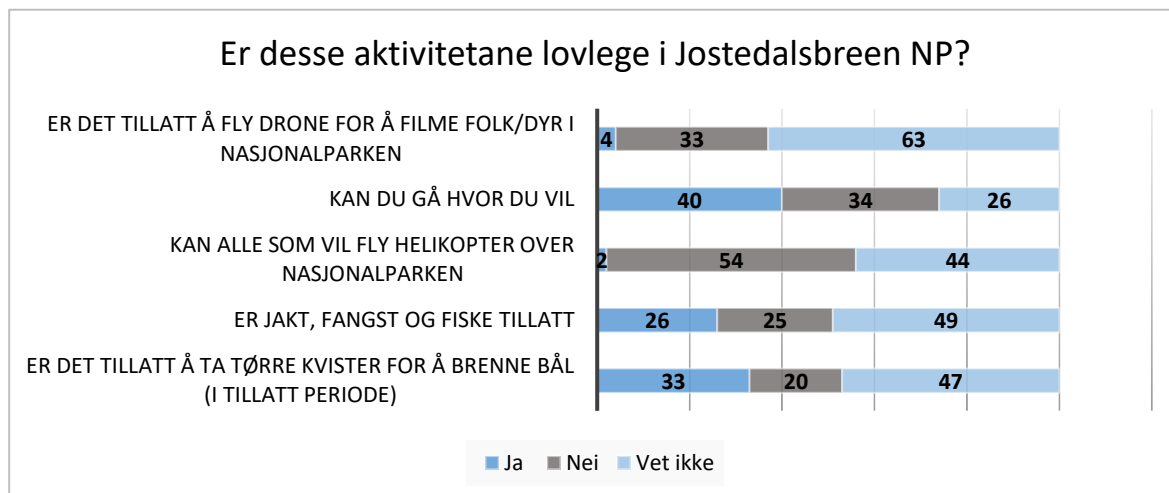
Langt fleire utlendingar hadde naturleg nok besøkt utanlandske nasjonalparker, og nordmenn hadde besøkt norske nasjonalparker i større grad enn utlendingar, både for året 2017 og

tidlegare¹⁸. Sjå **vedlegg 6** for liste over kva andre nasjonalparkar i Noreg respondentane besøkte i 2017.

8.2.2 Kva er lovleg og ulovleg?

I etterundersøkinga vart det lista opp fem spørsmål knytt til kva som er **tillatt/ikkje-tillatt**: fri ferdsel, bålbrekking, jakt/fangst/fiske, helikopter- og droneflyging (sjå **Figur 35**). Svaralternativa var ja (=tillatt), nei (=ikkje tillatt), i tillegg til «veit ikkje». Det var stor variasjon i kor mange som svara *veit ikkje*; fra 26 til 63 % på dei ulike spørsmåla. Dette er også spørsmål det er lett å berre gjette på, og spørsmålet om jakt/fangst/fiske kan misforståast (ja det er lov, men berre på visse vilkår, visse artar, ein må løyse jakt/fiskekort mm). Når det gjeld motorisert ferdsel i form av helikopter er det mange som veit at dette ikkje er lovleg (berre 2 % svara 'ja' på at alle kan fly helikopter over nasjonalparken), men det er like fullt nesten halvparten som svarar 'veit ikkje'. Svært få meiner at det er tillatt å bruke drone for å filme folk eller dyr i nasjonalparken, men godt over halvparten svara «veit ikkje».

Relativt mange svara at ein ikkje kan gå kvar ein vil, ikkje kan ta tørre kvistar for å brenne bål, og at jakt, fangst og fiske er ulovleg. Det var fleire utenlandske enn norske som svara slik. At det ikkje er lov å gå kvar ein vil, svara 21 % av nordmennene (n=371), medan prosentdelen for dei utanlandske var 41 (n=728). På spørsmålet om jakt, fangst og fiske er lovleg svara 14 % av nordmennene og 31 % av dei utenlandske «nei». At det er lov for alle å fly helikopter over nasjonalparken svara 69 % av nordmennene og 46 % av utlendingane nei til. At det ikkje er lov å ta tørre kvistar til bål var ei like utbreidd oppfatning blant nordmenn som utlendingar. Å flyge drone var det derimot færre utlendingar (relativt sett) som svara nei til at var lovleg (29 % av utlendingane og 41 % for nordmennene). Vår oppsummerande vurdering er at dei einaste pålitelege svara er eigentleg 'veit ikkje', og generelt at mange av brukarane (også dei norske) er lite opplyste om kva som er lov og ikkje, i nasjonalparken. Det er ikkje usannsynleg av valet mellom 'ja'/nei' for ein del/mange er basert på tipping. Det er ganske opplagt behov for god informasjon om reglar som ein meiner besøkande flest må vite om.

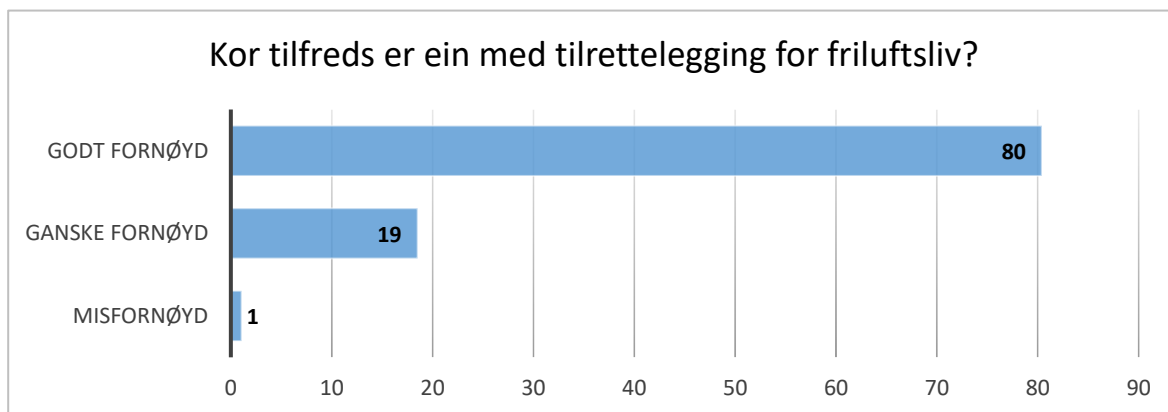

Figur 35 Prosentfordeling som viser om brukarane meiner ulike aktivitetar i Jostedalsbreen nasjonalpark er lovlege eller ikkje (n=1099).

¹⁸ Besøkt norsk NP i 2017: nordmenn 70 % (n=236) og utenlandske 44 % (n=560)
 Besøkt utenlandsk NP i 2017: nordmenn 8 % (n=236) og utenlandske 20 % (n=560)
 Besøkt norsk NP før 2017: nordmenn 41 % (n=338) og utenlandske 15 % (n=623)
 Besøkt utenlandsk NP før 2017: nordmenn 7 % (n=338) og utenlandske 51 % (n=623)

8.3 Tilrettelegging for friluftsliv

I kassundersøkinga vart det spurt om kor nøgd ein var med tilrettelegginga for friluftslivsutøvarane i Jostedalsbreområdet (sjå **Figur 36**). Fire av fem var godt nøgde med tilrettelegginga. I etterundersøkinga spurde ein om det var stader i Jostedalsreen NP der ein opplevde tilrettelegginga som spesielt dårleg og ¼ svara på dette spørsmålet (n=1099). Område rundt innfallsportar vart nemnt hyppigast, men nokre svara også utan å nemne stad: at stier er dårleg merk og/eller at det er slitasje/gjørme på stiane. For fullstendig liste, sjå **vedlegg 7**.

Figur 36 Kor nøgde er brukarane med tilrettelegginga for friluftslivsutøvarane i Jostedalsbreen nasjonalpark, i prosent (n=16607).

I etterundersøkinga vart også respondentene spurt om kor viktig ulike tilretteleggingstiltak var når dei var på tur i Jostedalsbreen NP (svar frå 1 *ikke viktig i det hele tatt* til 7 *svært viktig*) og kor nøgde dei var med kvaliteten på dei same tiltaka (svar frå 1 *svært dårlig/mangelfullt*, 4 *verken dårlig eller bra* og 7 *svært bra*). Som brukar skulle ein altså både svare kor viktig ein opplever at ulike tiltak er og kor tilfreds ein er med kvaliteten på dei tiltaka som finst. I kva grad folk er i stand til å skilje desse to nivåa, er litt uvisst. Vi ser t.d. at langt fleire har svara på fyrste kategorien (kor viktige), enn på kor tilfreds ein er med kvaliteten (**Figur 37**), utan å ty til «veit ikkje». Men ein konklusjon – ved å sjå på **Figur 37** – er at det ikkje er så stor skilnad mellom gjennomsnittleg skåreverdi for viktigheit og skåreverdi for kvalitet. Alle typar tiltak finst ikkje i alle verneområde, eller knytt til alle innfallsportar; difor er det viktig at 'veit ikkje' var eit svaralternativ.

Det var spesielt tiltak ved innfallsportane (informasjonstavler og parkeringshøve), og basistiltak knytt til stiane (tydeleg merking, skilt i stikryss, og bruer over bekkar/elvar) som vart opplevd som viktige. Alle desse fekk snittskårar rundt 6 (sjå **Figur 37**). Korte stiar til spesielle attraksjonar og stiklopping i våte parti, og nødbuer på lange strekk, fekk også høge verdiar (5 eller litt over). Nesten alle desse tiltaka fekk noko lågare skår på kvalitet enn på viktigheit, og særleg gjeld det *tydeleg merking av stiane*, og *skilting av stikryss*. Tre tiltak vart rekna som mindre viktige: *teltplassar utanom/ved turisthytter*, og det å *treffe oppsyn i løpet av turen*.

Det var skilnader mellom utanlandske og norske besøkande for sju av spørsmåla (kor viktige tiltak er): Nordmenn syns (i snitt) at det var viktigare med *bruer som gjør elver/bekker lette å krysse* og *parkeringsmuligheter ved innfallsportene*¹⁹. Utlendingar syns det var viktigere med *skilt i stikryss*, *merking av stiene*, *nødbuer på lange ruter*, å *treffe oppsyn i løpet av turen* og *informasjonstavler med innfallsportene*²⁰.

¹⁹ Bruer som gjør elver lette å krysse: M=5,8, SE=0,065; Utlend. M=5,6, SE=0,053, **T(822)=2.023, p<0.05**
Parkeringsmuligheter: Nordm.: M=6,1, SE=0,061; Utlend. M=5,9, SE=0,049, **T(1080)=2.379, p<0.05**

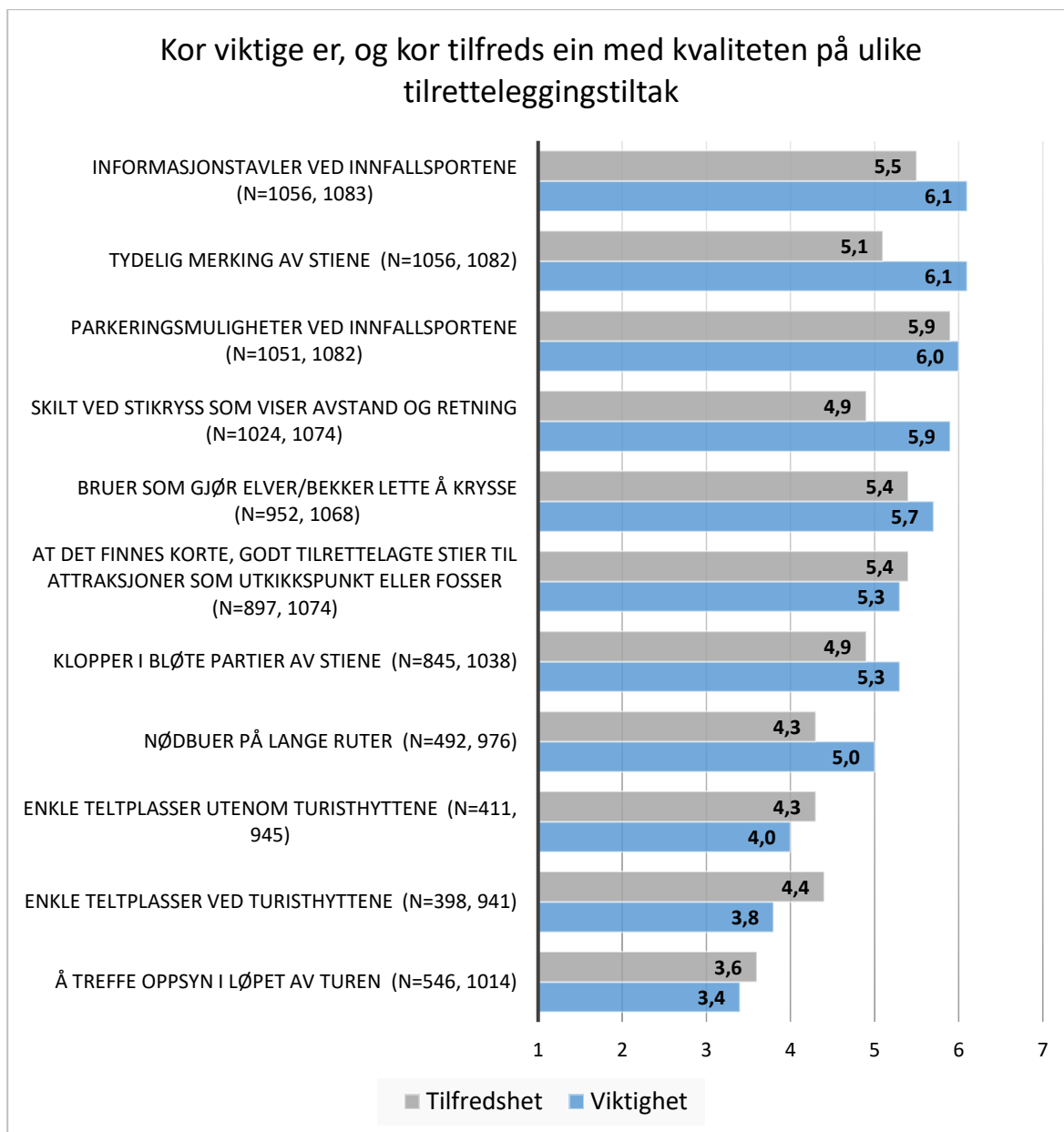
²⁰ Skilt ved stikryss: M=5,6, SE=0,08; Utlend. M=6,1, SE=0,046, **T(612)=-4.865, p<0.001**

Tydelig merking av stiene: M=5,9, SE=0,068; Utlend. M=6,2, SE=0,042, **T(650)=-3.891, p<0.001**

Nødbuer på lange ruter: M=4,6, SE=0,098; Utlend. M=5,2, SE=0,065, **T(974)=-5.091, p<0.001**

Mulighet å treffe oppsyn: Nordm.: M=3,1, SE=0,098; Utlend. M=3,5, SE=0,072, **T(1012)=-3.164, p<0.01**

Info.tavler ved innfallsportene: Nordm.: M=5,9, SE=0,072; Utlend. M=6,2, SE=0,038, **T(578)=-4.233, p<0.001**

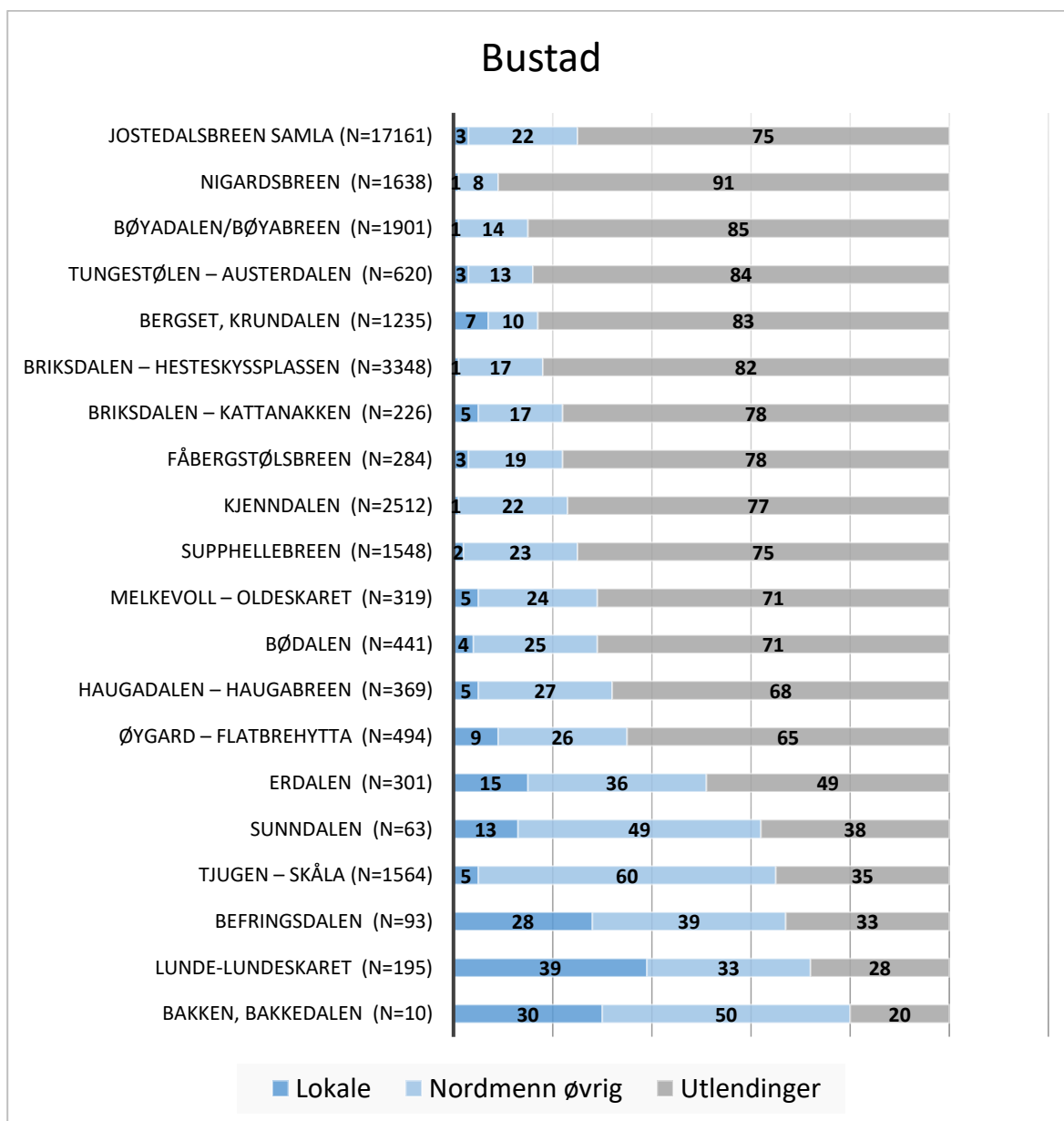

Figur 37 Blå farge viser gjennomsnittskår for kor viktig ulike tiltak var då dei var på tur i Jostedalsbreen nasjonalpark, skala frå 1 «ikkje viktig i det heile tatt» til 7 «svært viktig». Grå farge viser gjennomsnittskår for kor tilfreds dei besøkende var med ulike tilretteleggingstiltak i Jostedalsbreen nasjonalpark, skala frå 1 «svært dårleg/mangefullt», 4 «verken dårleg eller bra» og til 7 «svært bra». N= 1099, men variablane har mindre utvalstorleik (n) fordi nokon krysset av for «veit ikkje». I parentesane bak kvart tiltak er n for kor tilfreds ein er (grå farge), nemnt fyrst.

9 Samanlikning av bruk og brukarar ved ulike innfallsportar

Fordi vi (forfattarane) ikkje kjenner lokale forhold og særpreg ved de ulike innfallsportane/kasselokalitetene så presenterer vi berre prosentfordelinger for utvalte indikatorar, både for kvar av innfallsportane og for heile Jostedalsbreen nasjonalpark (som ein referanse). Her må forvaltninga og andre (som kjenner lokale forhold) vurdere kvifor det eventuelt er forskjellar i svar og fordelingar, når det gjelder bruk, brukarar og haldningar/vurderingar mellom dei ulike innfallsportane. Berre 10 personar hadde svara i kasseundersøkinga ved *Bakken, Bakkedalen* og sidan utvalstorleiken er låg for denne lokaliteten er det knytt større usikkerheit til prosentfordelingane. *Bakken, Bakkedalen* er berre skilt ut for å sjå forskjellar mellom bostad og nasjonalitet og ikkje tatt med i vidare samanlikning av innfallsportane. Respondentane frå *Bakken, Bakkedalen* er inkludert i søylene som viser tal for Jostedalsbreen samla.

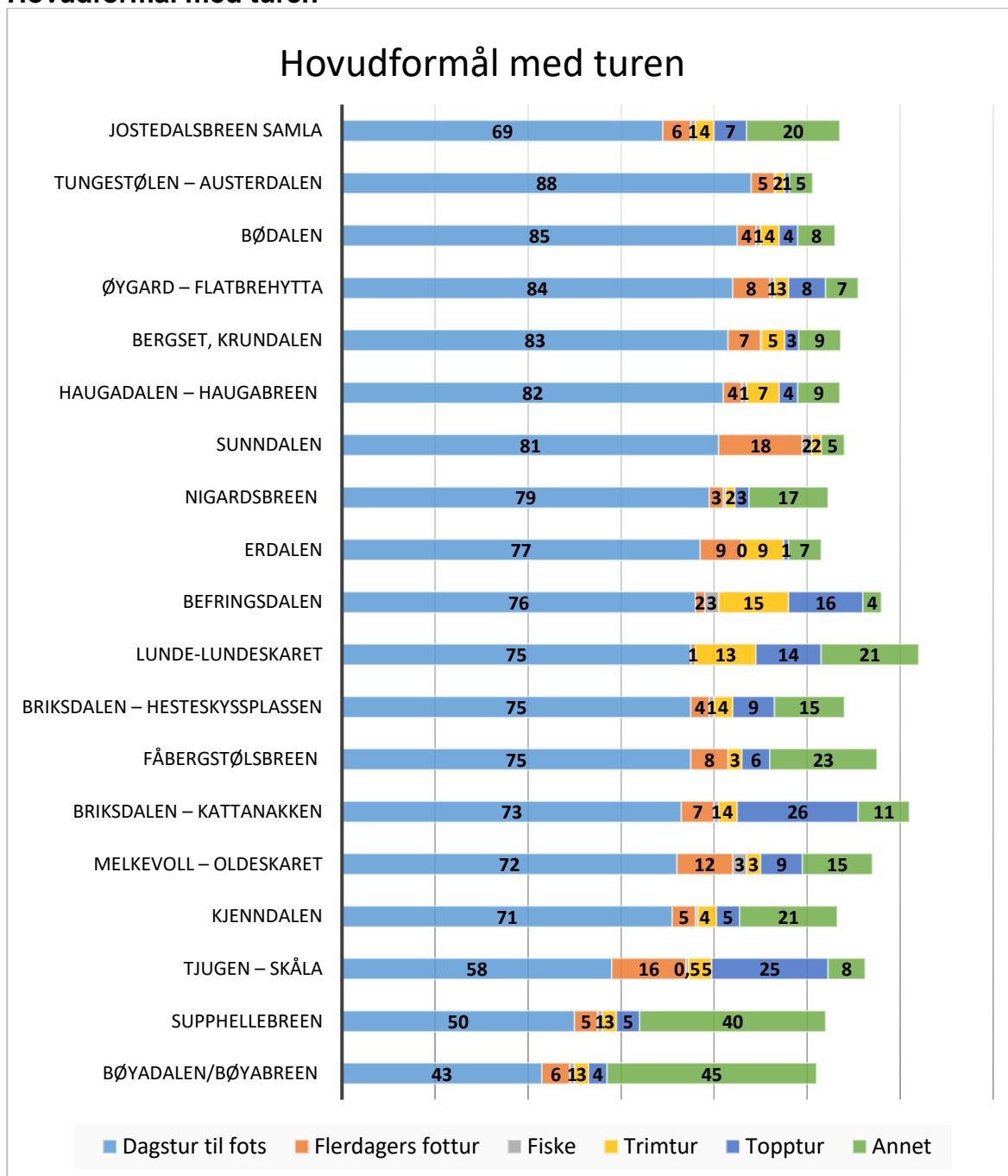
Bustad/nasjonalitet

Figur 38 Prosentdelar for bustad/nasjonalitet vist for dei ulike innfallsportene.

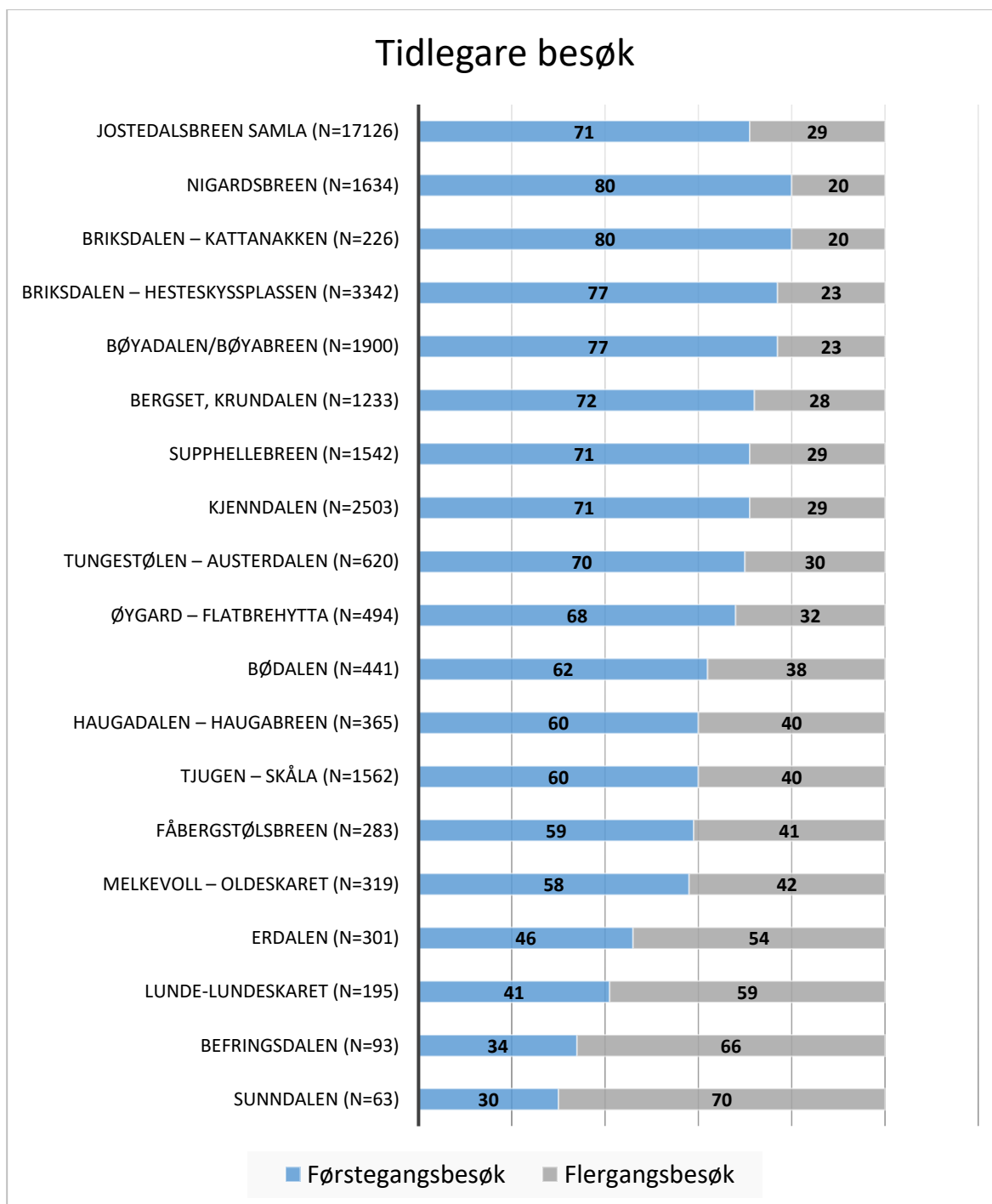

Hovudformål med turen

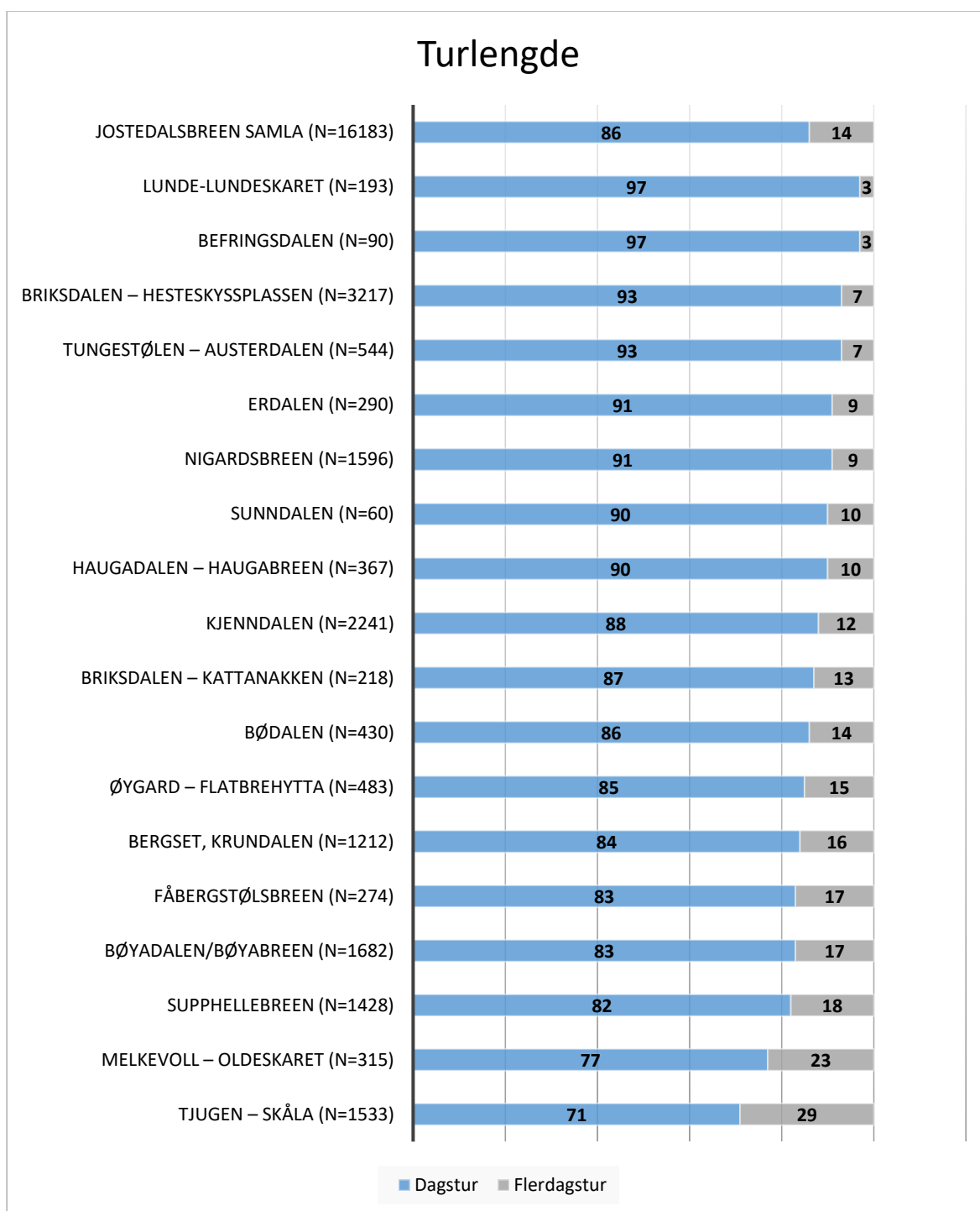
Figur 39 Prosentvis fordeling, hovudformål med turen vist for kvar innfallsport. Det var høve til fleire svar; difor avvik summen pr innfallsport frå 100 %.

Tidlegare besøk

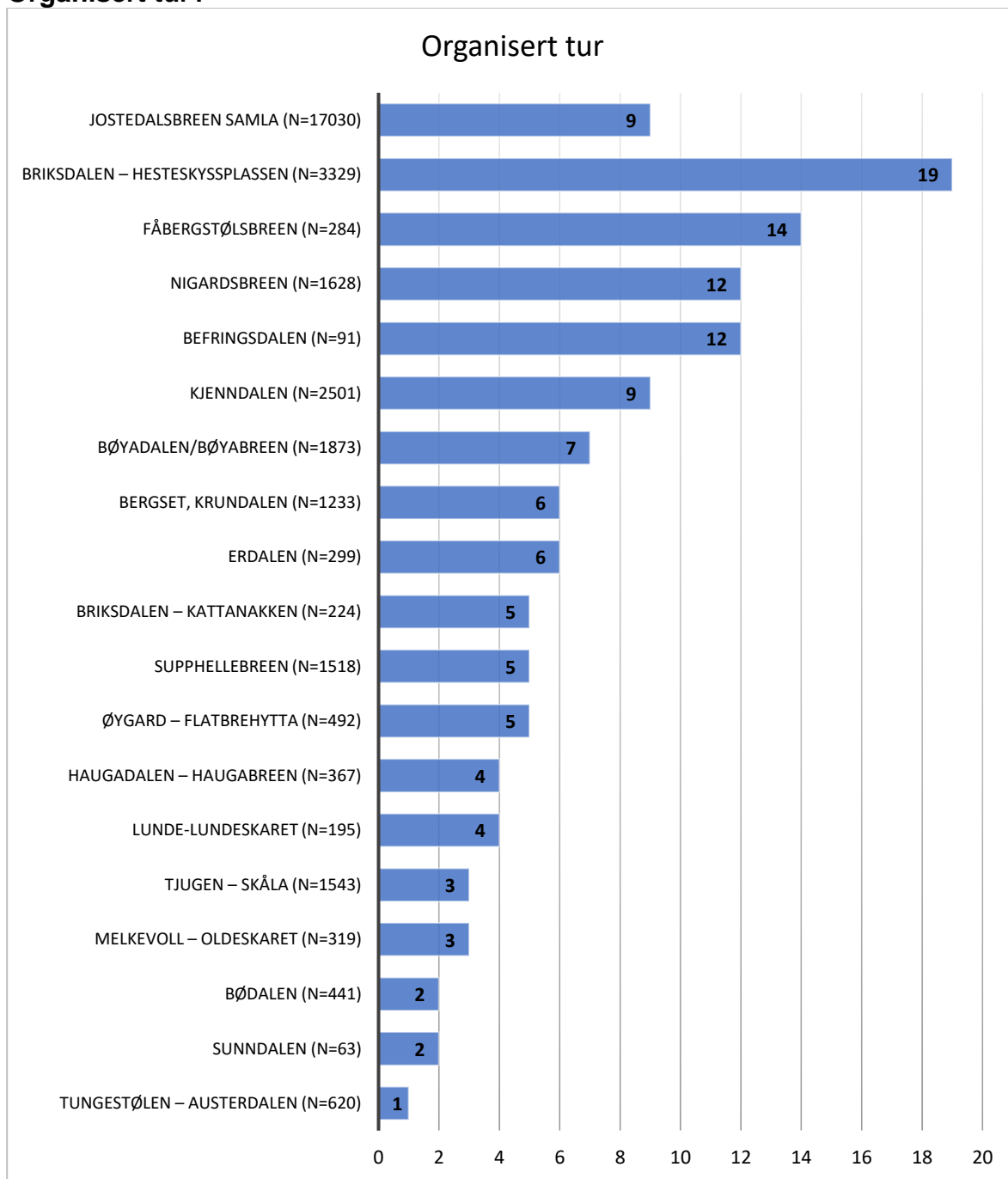
Figur 40 Prosentdelar fyrstegongs- og fleirgangsbesøkande vist for dei ulike innfallsportane.

Turlengde

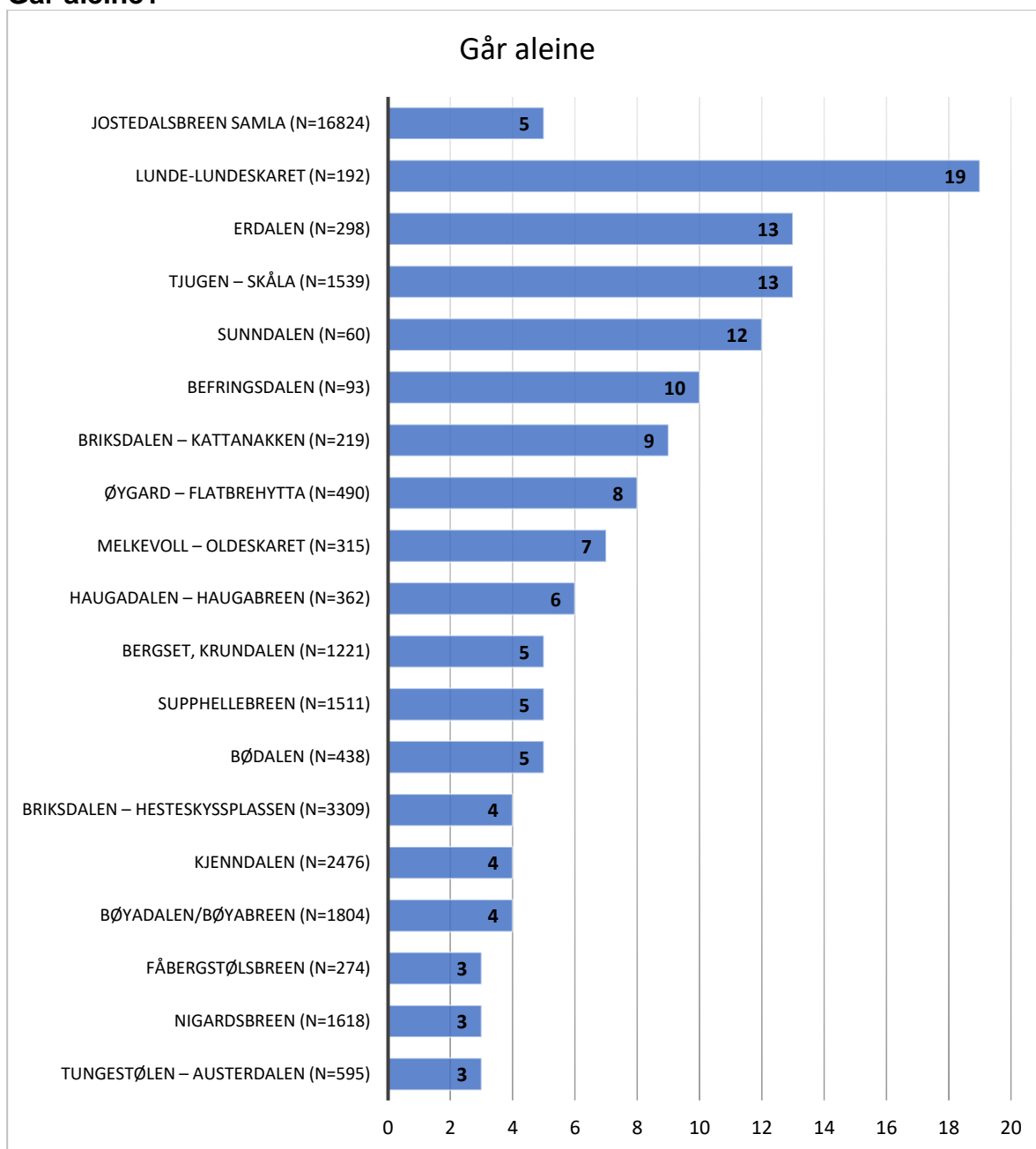
Figur 41 Prosentfordeling som viser dagstur og fleirdagarsbesøkande, vist for dei ulike innfallsportane.

Organisert tur?

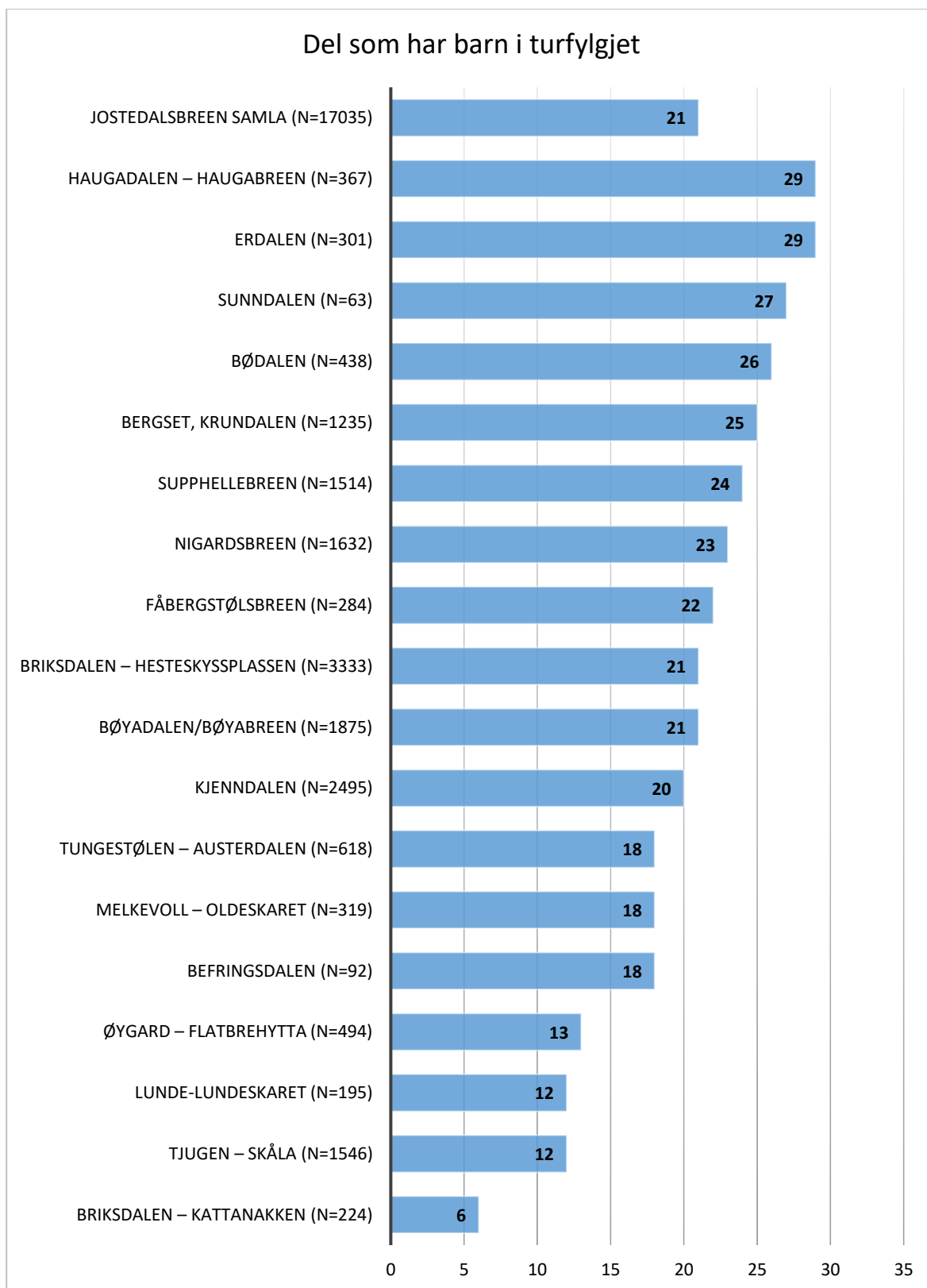
Figur 42 Prosentfordeling, dei som var med på organisert tur – fordelt på innfallsportar

Går aleine?

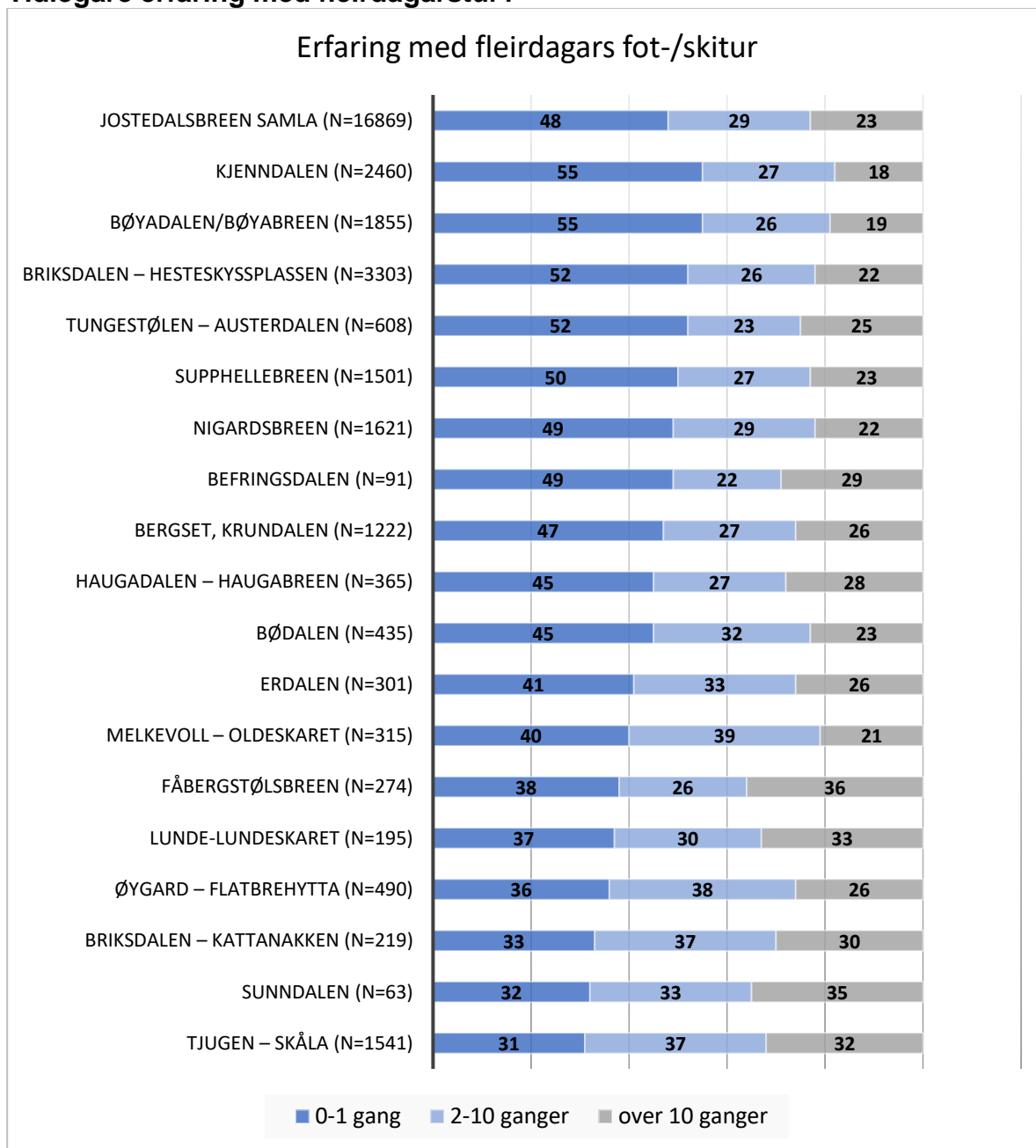
Figur 43 Kor mange som går aleine, fordelt på dei ulike innfallsportar

Barn i turfylgjet

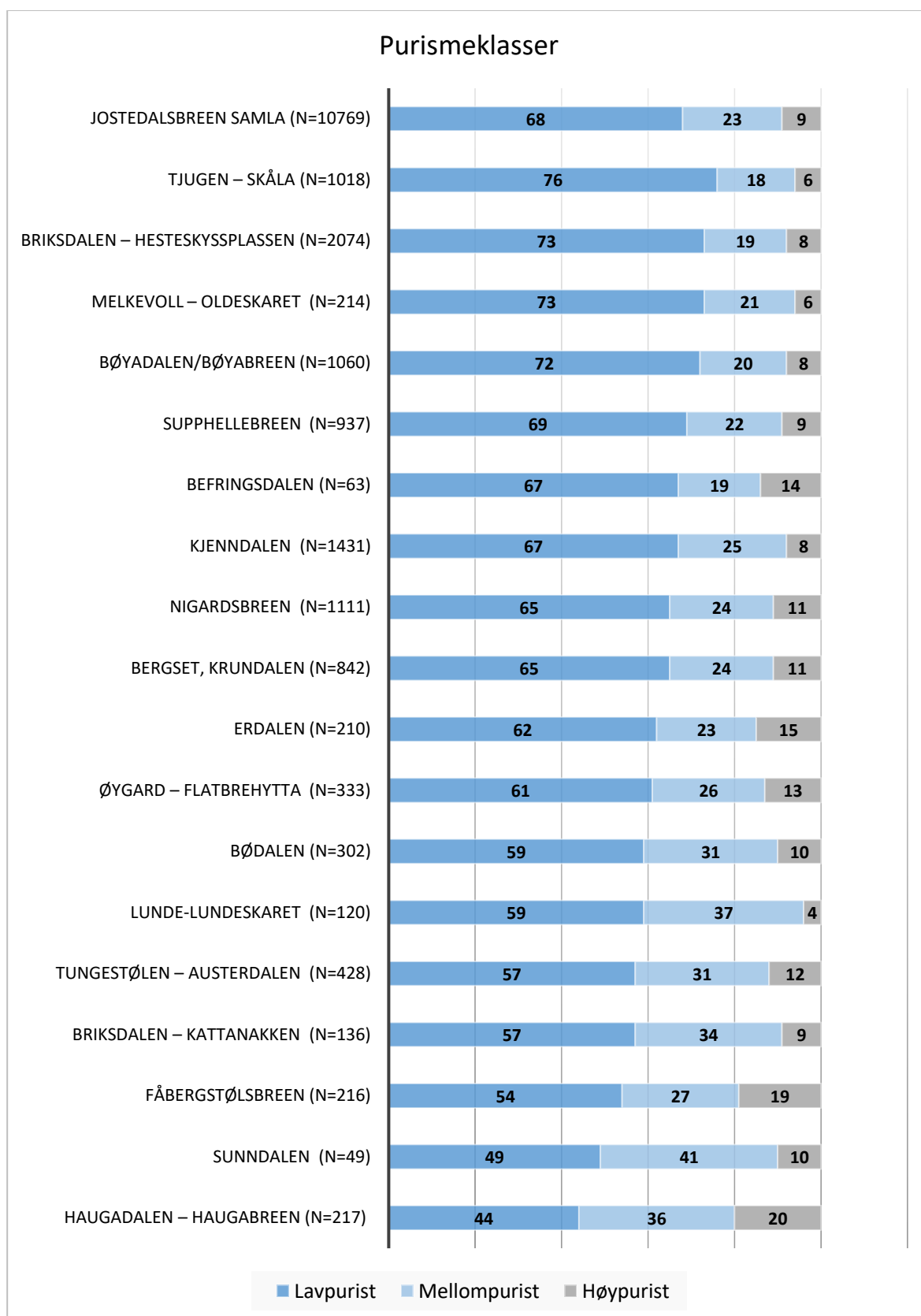
Figur 44 Prosentdel besøkende med barn under 15 år i fylgjet, vist for de ulike innfallsportene.

Tidlegare erfaring med fleirdagarstur?

Figur 45 Prosentvis fordeling; grad av tidlegare erfaring med fleirdagarsturar til fots eller på ski, fordelt på innfallsportar.

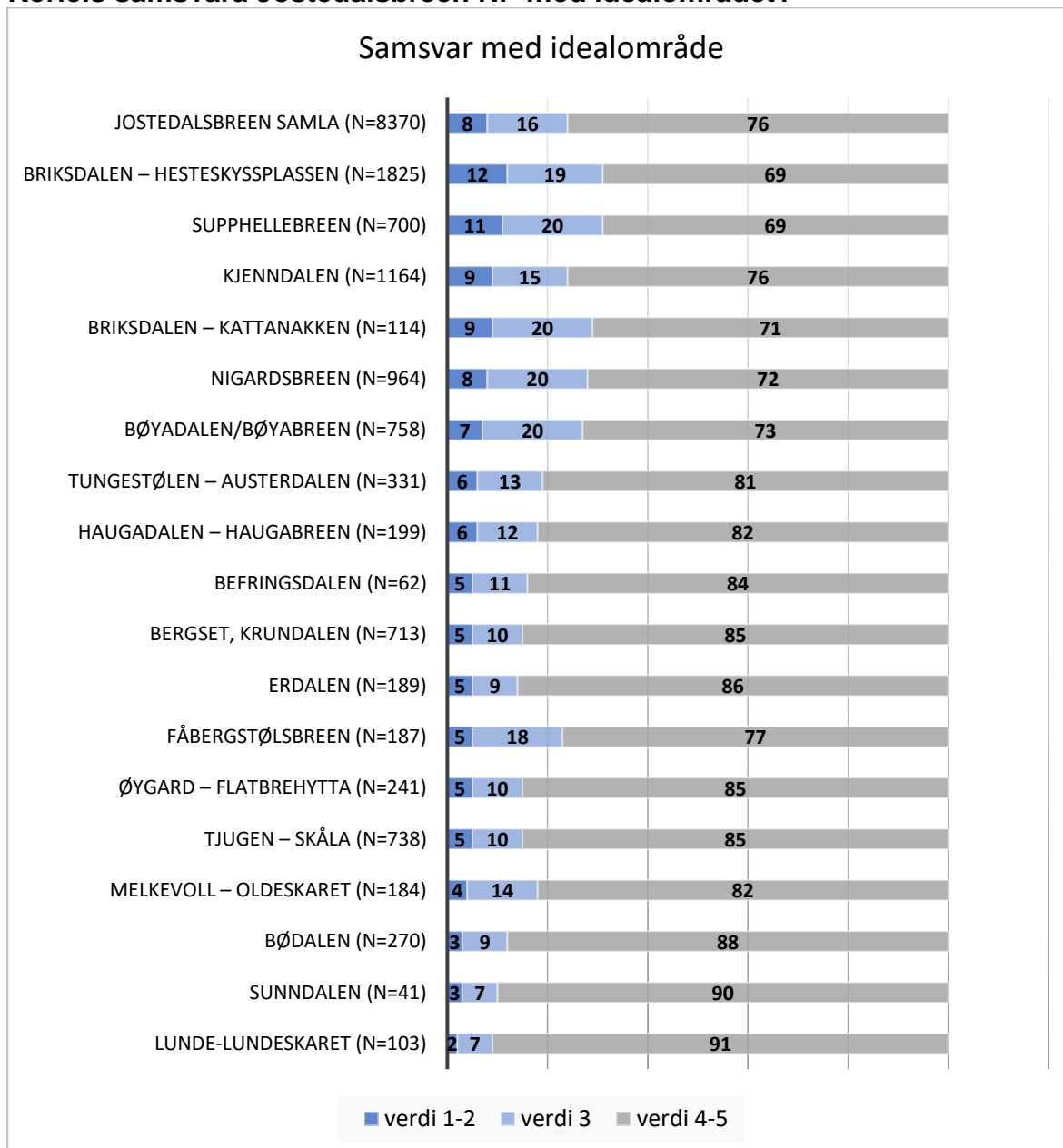
Purismegrad

Figur 46 Prosentdelar for dei ulike purismeklassane, vist for dei ulike innfallsportane.

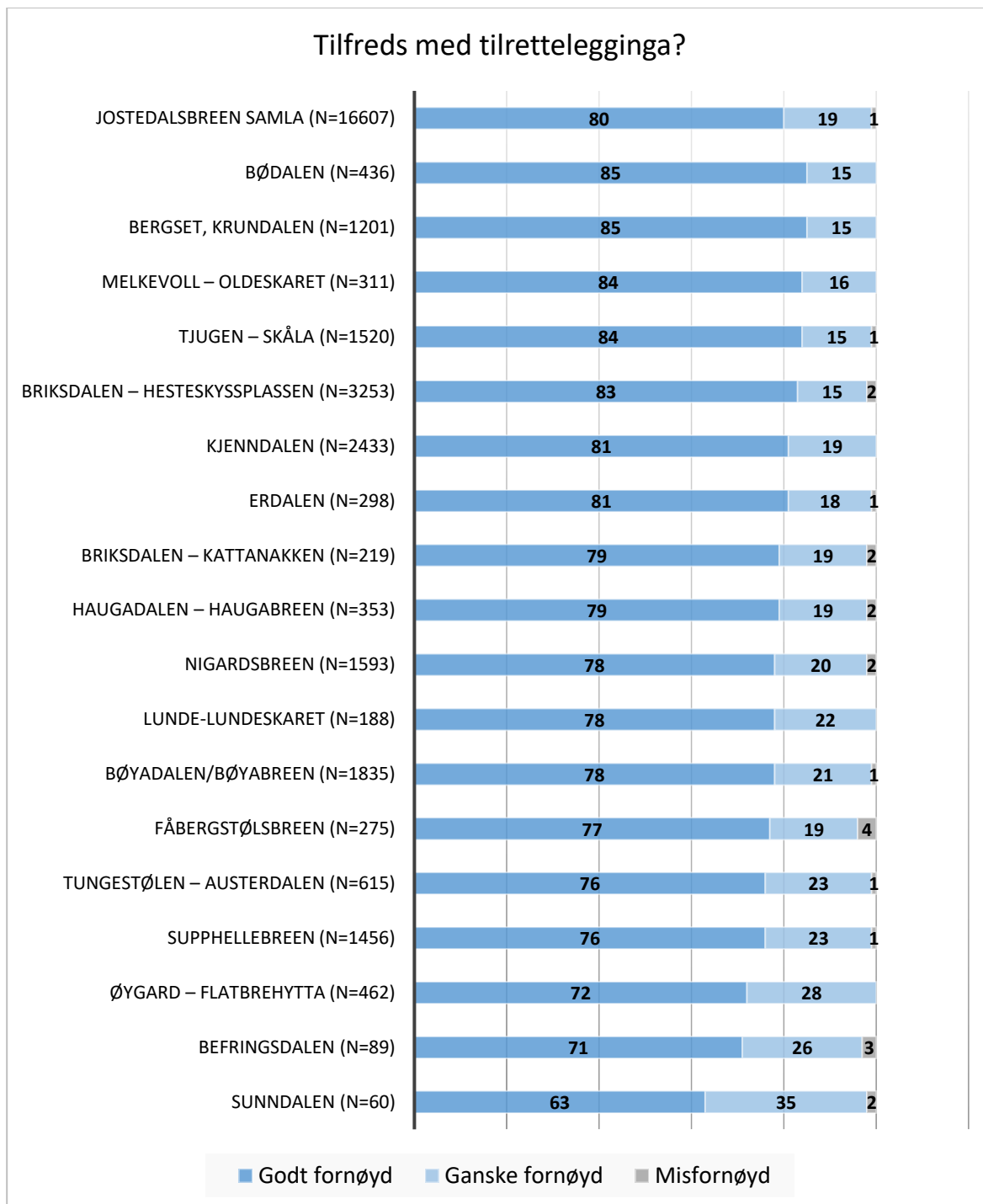

Korleis samsvara Jostedalsbreen NP med idealområdet?

Figur 47 Prosentvis fordeling av korleis dei deira oppleving av Jostedalsbreen NP samsvara med eige idealområde, fordelt på innfallsporart.

Kor tilfreds er du med tilrettelegginga?

Figur 48 Prosentdelar som viser kor tilfreds brukarane var med tilrettelegginga for friluftslivsutøvarane i Jostedalsbreen nasjonalpark, vist for dei ulike innfallsportane.

10 Diskusjon

I dette kapitlet vil vi drøfte nokre av våre funn opp mot føringar i forvaltningsplanen for Jostedalsbreen nasjonalpark (Fylkesmannen i Sogn og Fjordane 1994), og i høve til utfordringar ved det å lage ein besøksstrategi. No arbeider ein med ein ny forvaltningsplan for Jostedalsbreen NP, så det er lite meiningsfylt å gå djupt inn i den gamle. Vi diskuterer nokre forvaltningsprinsipp, t.d. bruken av sonering, det å spele på kva slag informasjon og tilrettelegging brukarane ønskjer, og kva slag friluftsiinteresser som dominerer i dagens brukargruppe.

Denne diskusjonen blir mest tematisk og klarer i mindre grad å nyansere geografisk (t.d. til ulike innfallsportar) sidan vi (forfattarane) ikkje kjenner området godt nok.

Representativiteten

Vi kan direkte vurdere kven som svarar på etterundersøkinga i høve til kven som har fylt ut kasseskjema, fordi nokre spørsmål er felles for baa. Fråfallet i etterundersøkinga er som sagt særleg stort for fyrstegongsbrukarar og for dei uerfarne friluftfolka, og dessutan noko færre utlendingar. Dette er truleg ikkje berre fordi dei ikkje har svart på etterundersøkinga, men truleg også fordi desse i mindre grad har lagt att e-postadressa si på kasseskjemaet. Sannsynlegvis har dette bortfallet m.a. samanheng at desse brukarane har mindre motivasjon for å bruke tid på ei etterundersøking, sidan dei kjenner lite til området, og kanskje var heller ikkje turen innom Jostedalsbreen hovudmålet med ferieturen.

Men dette er berre éi side ved representativiteten. Den andre sida, og den er vanskelegare å kontrollere: kven har / har ikkje fylt ut kasseskjema, sett i høve til korleis heile brukargruppa av Jostedalsbreen sommaren 2017 faktisk var samansett? Vi har lite grunnlag i materialet for å svare på dette, men må meir oppfordre ulike lokalkjente (t.d. i forvaltninga, SNO mfl.) om å vurdere om det er brukargrupper, bruksmåtar, innfallsportar som ikkje er representerte og som dei veit at burde ha vore det. Dette er særleg viktig i høve til kva bruksformer og brukargrupper ein vil vektlegge i den framtidige besøksstrategien, og kvar i området ein eventuelt vil gjere spesielle tiltak. Kor mange kasser ein vel å bruke / kor mange innfallsportar ein vil kartlegge er eit viktig poeng. Eller sagt på ein annan måte: Om ein plasserer alle kassene ved dei mest populære turistrutene, så er det ein seleksjon som kan gje eit skeivt utval. Dette kan gjere at ein får data som er godt eigna til å utvikle besøksstrategiar for dei tilreisande og for utvikling av ein viss type turisme. Men ein kan risikere å miste ein del av den lokale bruken i materialet.

Vi har tidlegare påpeika at det er uvanleg mange utlendingar som besøker denne nasjonalparken, samanlikna med dei fleste andre norske parkar. Når vi samanliknar med brukarundersøkinga rundt Jostedalsbreen i 1989 (Vorkinn 1992), så finn vi at det var 60 % utlendingar alt den gong (før nasjonalparken vart etablert). Sannsynlegvis er det eit sannferdig bilete av balansen nordmenn – utlendingar som er fanga opp.

Temaet bruk og vern

Det ligg som ei overordna føring for alle nasjonalparkar/verneområde, at dersom brukarinteresser utfordrar verneverdiar så må bruken vike. Men det er også sagt klart i forvaltningsplanen at naturoppleving og friluftsliv er delar av verneformålet. I gjeldande forvaltningsplan har ein nytta ei soneinndeling som verkemiddel for å ivareta ulike interesser. Det er foreløpig uvisst om ein vil nytte eit sonesystem i komande forvaltningsplan.

Våre funn tilseier at det aller meste av bruken er knytt til tydelege stiar, i alle fall slik som brukarane framstiller kvar dei går og føretrekkjer å gå. Dette tilseier at bruken er førutseieleg. Det er også tiltak ved innfallsportane (informasjon og parkering) og langs stiane (merking, skilting, bruer, kloppar, stiar til spesielle attraksjonar) som er mest etterspurt av brukarane. Dette kan ein sjå som signal til forvaltninga om at innfallsportane og stien (inkludert lokalisering,

fjerning, omlokalisering) kanskje er dei viktigaste verkemidla for å kunna styre bruken til stader/bort frå stader, men utan å bruke tvang (noko som også ville vere vanskeleg).

Men det å «omkalfatre» på stiar (dersom det skulle vere naudsynt) er eit verkemiddel som særleg vil vere nyttig i høve til nye brukarar – dei som ikkje kjenner området frå før. Brukarar som er godt kjente og har «sitt faste bruksmønster» er vanskelegare å styre til nye stader (Gundersen mfl. 2015). Uansett er det slik at forvaltninga må ha kjennskap til kva som er attraktivt for brukarane i Jostedalsbreen og spele på lag med brukarane, om ein vil prøve å endre bruksmønsteret. Brukarane er ikkje lettstyrte om forvaltninga vil leie dei vekk frå det dei har bestemt seg for å besøke og oppleve. Det å kome inn mot tilgjengelege og spektakulære brearmar er eit hovudpoeng for mange besøkande i Jostedalsbreen nasjonalpark. Med bresmeltinga som no føregår, og det faktum at brearmar trekkjer seg raskt attende (typisk: Nigardsbreen) er slik sett ei utfordring for forvaltninga. Kan ein tenkje alternativ til dei klassiske besøkspunktane? Må ein leggje sterkare til rette for besøk der ein vil stimulere bruken? Risikerer ein å utfordre særlege verneinteresser ved imøtekome slike brukarinteresser og derved næringsutviklinga forankra i stort besøk? I høve til gjeldande sonesystem er det kanskje sannsynleg at ein må revurdere balansen mellom Bruksonar (der det kan tilretteleggast for friluftsliv) og Sonar utan tilrettelegging og inngrep, i (lågareliggande) dalføre.

Informasjon og åtferd.

97 % av brukarane som fyllte ut kasseskjema er tilreisande, og 75 % (av alle) er utlendingar. Mange er erfarne med lange turar i naturen, men over 40 % er heilt utan erfaring med overnattingsturar. Nærare 3 av 4 var i Jostedalsbreen NP for fyrste gong, og som nemnt over: dei aller fleste fylgjer stiar. Alt dette peikar i retning av at mykje av bruken kan forvaltninga ha ein god styringsinnverknad på (om ein måtte ønskje det). God informasjon ved innfallsportane er viktig, også fordi vi har påvist at mange er dårleg informerte om kva reglar som gjeld.

Dei som er erfarne brukarar av Jostedalsbreen er vanskelegare å endre bruksmønsteret til, dersom det skulle vere eit ønskje. Det ville krevje eit godt informasjonsopplegg, der også dei som ein vil «styre til eit nytt bruksmønster» må forstå og vere samd i intensjonen, og bli motivert til å endre eige bruksmønster/bruk. Dette føreset at den enkelte brukaren er klar over verneverdiane, kva som ev. er sårbart, kvifor, og korleis den enkelte må oppføre seg. Korleis informerer ein effektivt og godt, til alle som treng informasjonen? Funna her tilseier at informasjon over nettet (som blir lese før ein startar turen) og informasjon ved innfallsportane er høgast verdsett. Det er viktig å understreke kombinasjonen av desse to, særleg om ein vil styre bruken frå eller til bestemte innfallsportar. Brosjyrer (som ein tek med seg) er også ganske populære og kan vere effektive.

Generelt sett meiner vi det er viktig å gripe fatt i det at brukarane er særleg interessert informasjon om turforslag, kart og spesielle attraksjonar, medan t.d. verneformål og reglar om kva som er lovleg og ikkje, kjem lenger ned på lista. Dette gjev eit godt høve til å styre ferdsele ein vil, og samstundes informere om det ein meiner er viktig for å få folk til å oppføre seg slik ein ønskjer.

Fare for konfliktar mellom ulike bruksformer og/eller aktivitetar?

Dette spørsmålet er det vanskeleg å svare på, med bakgrunn i brukarundersøkinga. Men spørsmålet er viktig, sidan ein skal i gang med ein Besøksstrategi for Jostedalsbreen. Der kan det vere aktuelt å gjere visse prioriteringar både geografisk og i høve til ulike bruksformer/bukargrupper? Då bør ein ha eit bilete av kva konsekvensar prioriteringane kan ha for «dei andre». Dette spørsmålet er også vanskeleg sidan verneområde-forvaltningar ikkje har tradisjon for å «bry seg» med forholdet mellom ulike bruksformer, så lenge det er snakk om lovlege bruk og lovleg framferd. I enkelte norske nasjonalparkar har ein no diskusjonar om balansen og prioriteringar mellom lokal/regional bruk og tilreisande sin bruk. Eller ein diskuterer

balansen mellom styrking av landbruks- og tradisjonelle haustingsinteresser eller av turismeutvikling og kanskje nye aktivitetar (sykling?). Turismeutvikling kan vere så mangt, og kva ønskjer ein å prioritere gjennom Besøksstrategien? I Forollhogna nasjonalpark har ein t.d. ønskje om sterkare satsing på bruk og utviklinga av beite- og sæterdalane/kulturlandskapet rundt sjølve nasjonalparken i Forollhogna-massivet, både som turistsatsing og for å skjerme villreinen mot meir uroing inni sjølve kjerneområdet (sjå Gundersen mfl., 2017).

I kapittel 8 presenterer vi funn om miljøtilstand og preferansar for området. Spørsmåla gjeld delvis opplevinga av miljøtilstanden/-endringar i området og korleis dei opplever «nye» bruksformer som sykling og riding. I prinsippet er det jo no opna for fleire friluftsliv-aktivitetar, også innafor nasjonalparkar (men med høve til å regulere!). For sykling er det lagt opp til generelt løyve for å sykle på eksisterande vegar, stiar og køyrespor i nasjonalparkar og landskapsvernområde. Korleis høva til å sykle lovleg blir i den enkelte nasjonalpark er vel enno uavklart, men det ligg kanskje an til at det blir forbod mot å sykle på visse stiar/vegar, ev. i enkelte del-område. Spørsmåla i skjemaet kan t.d. peike i retning av kor sosialt tolerante brukarane er. Tendensen er at dei fleste syns det stadig er enkelt å finne område av Jostedalsbreen der ein kan vere for seg sjølv, men mange er samstundes einige i at det er for mykje folk somme stader i høgsesong.

Og når det gjeld spørsmålet om det er greitt at stiane også blir brukt til sykling og riding, så er hovudmønsteret ganske tolerant: Hovudstiane bør vere berre for fotturistar, men nokre stiar bør kunna brukast av både syklistar og til riding. Bakteppet her er at dagens brukarar er klart mest interesserte i turfriluftsliv (90 % av respondentane), medan berre 31 % er tilsvarande interessert i det vi har kalla 'moderne friluftsliv (inkl. terrengsykling)'. Dette er nær heilt identisk med funna i naboområdet Breheimen nasjonalpark (Vistad mfl. 2017). Når det gjeld interessa for tradisjonelt haustingsfriluftsliv så er den sterkare uttrykt i Breheimen enn i Jostedalsbreen; men der var det også eit fleirtal nordmenn (58 %) i utvalet.

Alt dette er relevante data å ta med seg i diskusjonen om besøksstrategi og framtidig forvaltning av brukarinteresser. Ein bør ikkje ha som utgangspunkt at ulike bruksformer lagar konflikhtar med kvarandre; friluftslivsløva slår fast at alle som nyttar seg av ferdselsretten i utmark er pliktige til å vise omsyn til dei andre brukarane (og grunneigaren og naturen). Men ein bør likevel vere budd på at ulik bruk kan gje spenningar. Dette er ikkje berre knytt til aktivitetane, men også måten ein aktivitet blir utøvd på.

Vegen vidare og høva til å differensiere innsats og prioriteringar

I og med at vi berre kjenner delar av området, så går vi ikkje inn på variasjonen i bruk og brukarar av dei ulike innfallsportane, sett i høve til grad av tilrettelegging, verneverdiar, sårbarheit eller liknande. Vi berre konstaterer og stør opp om det viktige prinsippet med å kunna differensiere forvaltninga gjennom ei form for sonesystem.

Jostedalsbreen nasjonalpark er den norske nasjonalparken med brukarundersøkingar frå dei siste åra som har avgjort mest bruk, mest utlendingar og mest fyrstegongsbrukarar. JNP er det ein kan kalle ein typisk 'turistpark' (men ikkje nødvendigvis ein typisk 'turistforeiningspark', som meir er definert av omfattande stinett og system av overnattingshytter). Her er det meir kombinasjonen av Vestlandet, Jostedalsbreen, fjord-fjell-kontrast, og nasjonalpark som samla er ei svært attraktiv pakke. Med denne store mengda fyrstegongsgjester har ein gode høve til å styre bruken dit ein måtte ønskje, så lenge ein tek omsyn til kva gjestene er særleg ute etter av opplevingar og aktivitetar. Dette kan t.d. tyde at ein må vurdere/revurdere dei ulike dalføre, innfallsportar/bretunger ulikt når det gjeld behovet for informasjon, innsats og tiltak, alt etter lokale naturtilhøve, kulturverdiar, lokale brukstilhøve og attraksjonskraft. Vi har alt nemnt behovet for spesiell merksemd knytt til dalbotnar/sidedalar med attraktive brearmar.

11 Referansar

- Andersen, O. & Gundersen, V. 2010. Ferdsel og bruk av Rondane. Etterundersøkelse blantbesøkende sommeren 2009 - NINA Rapport 599. Norsk institutt for naturforskning.
- Andersen, O. & Gundersen, V. 2016. Brukerundersøkelse i Hallingskarvet. – resultater fra en spørreundersøkelse. NINA Kortrapport 17. Norsk institutt for naturforskning.
- Andersen, O., Gundersen, V. & Wold, L.C. 2010. Ferdsel i Nordfjella sommeren 2010 - Resultater fra ferdsestelling og brukerundersøkelser. NINA Rapport 703. Norsk institutt for naturforskning.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. Sage publications.
- Fredman, P., Romlid, U., Emmelin, L. & Yuan, M. 2009. Who are the non-compliers? An analysis of non-compliance with on-site monitoring methodology at Fulufjället National Park. Forskningsprogrammet firluftsliv I förändring. Rapport nr. 9.
- Gundersen, V., Wold, L.C. & Vistad, O.I. 2014. Karaktertrekk ved de besøkende til innfallsporter I Rondane og Dovre nasjonalparker. NINA Minirapport 522. 39 s. + vedlegg
- Gundersen, V., Andersen, O., Wold, L.C., Nerhoel, I., Fangel, K., Vistad, O. I. & Båtstad, K.R. 2013. Ferdsel i Snøhettaområdet – Del 1. Dokumentasjonsrapport fra 12 spørreundersøkelser. NINA Rapport 933. Norsk institutt for naturforskning.
- Gundersen, V., Mehmetoglu, M., Vistad, O. I., & Andersen, O. 2015. Linking visitor motivation with attitude towards management restrictions on use in a national park. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 9, 77-86.
- Gundersen, V., Nerhoel, I., Strand, O., Wold, L.C., Rybråten, S., Dokk, J.G., Vistad, O.I. & S.K. Selvaag. 2017. Ferdsel og bruk av Forollhogna villreinområde. NINA Rapport 1331. Norsk institutt for naturforskning.
- Kaxrud Wilberg, K.A. 2010. Bortfallsstudie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. En test av selvregistreingskasser som metode for registrering av ferdsel i naturområder. Masteroppgave. Ås: INA-UMB. 39. s + vedlegg.
- Knagenhjelm, M. C. 2017. Dokumentasjonsrapport – Brukerundersøkelser i Verneområder. Nasjonalparkforvaltaren for Jostedalsbreen nasjonalpark. Luster.
- Midtre Nordland nasjonalparkstyre 2013. Forvaltningsplan for Rago nasjonalpark, Sørfold kommune.http://www.nasjonalparkstyre.no/Documents/Midtre_Nordland_dok/Rago/Forvaltningsplan%20Rago.pdf?epslanguage=no (Lesedato: 22.02.2018)
- Miljødirektoratet, 2018. Brukerundersøkelser som verktøy for forvaltning av verneområder. Veileder M-930. Trondheim.
- Rudsengen, A. 2018. Årsrapport 2017 SNO-Luster. Jostedalsbreen nasjonalpark. Rapport M-930 2018. Trondheim: Miljødirektoratet.
- Selvaag, S.K. & Wold, L.C. 2018. Brukerundersøkelse i Rago nasjonalpark. NINA Rapport 1470. Norsk institutt for naturforskning
- Selvaag, S.K., Wold, L.C. & Vistad, O.I. 2017a. Brukerundersøkelse i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde sommeren 2016. NINA Rapport 1377. Norsk institutt for naturforskning.
- Selvaag, S. K., Gundersen, V., Danielsen, G. & Wold, L.C. 2017b. Brukerundersøkelse Ånderdalen nasjonalpark sommeren 2016. NINA Rapport 1371. Norsk institutt for naturforskning..
- Vistad, O.I. 1995. I skogen og I skolten – ein analyse av friluftsliv, miljøoppleving, påverknad og forvaltning I Femundsmarka, med jamføringer til Rogen og Långfjället. Dr. Grads-avhandling i geografi, Universitetet i Trondheim.
- Vistad, O.I., Vorkinn, M. & Kaltenborn, B.P. 1993. Utlendingar i Noreg, ved 6000 av dei. Om bruksmønster og miljøpreferansar. NINA Oppdragsmelding 253.

- Vistad, O.I. & Vorkinn, M. 2012. The wilderness purism construct – experiences for Norway with a simplified version of the purism scale. *Forest Policy and Economics* 9:39-47.
- Vistad, O.I., Gundersen, V. & Wold, L.C. 2014. Brukerundersøkelser i Hallingskarvet og Va-rang-erhalvøya nasjonalparker, sommeren 2014. NINA Rapport 1109. Norsk institutt for naturforskning.
- Vistad, O.I., Selvaag, S.K. & Wold, L.C. 2017. Bruken og brukarane av Breheimen 2017. Kasse- og etterundersøking. NINA Rapport 1349. Norsk institutt for naturforskning.
- Vorkinn, M. 1992. Mulige effekter av å opprette Jostedalsbreen nasjonalpark for friluftslivet og reiselivet – Resultater fra før-undersøkelsene. NINA Utredning 033.
- Vorkinn, M. 2011. Bruk og brukere i Jotunheimen 1992, 2002 og 2010. Dokumentasjonsrapport. Rapport 07/11. Fylkesmannen i Oppland.
- Vorkinn, M. 2016. Bruk og brukere i Femundsmarka og Gutulia sommeren 2015. Rapport, fylkesmannen i Hedmark.
- Vorkinn M. & Andersen O. 2010. Besøkende i Rondane og Dovre nasjonalparker – sommeren 2009. Resultater fra selvregistreringskasser og automatiske ferdselstellere. NINA Lillehammer.
- Wold, L.C. & Selvaag S.K. 2017a. Brukerundersøkelse i Sølen landskapsvernområde sommeren 2016. NINA rapport 1332. Norsk institutt for naturforskning.
- Wold, L.C. & Selvaag S.K. 2017b. Brukerundersøkelse i Fulufjellet nasjonalpark sommeren 2016. NINA rapport 1333. Norsk institutt for naturforskning.
- Wold L.C, Selvaag S.K. & Vistad O.I. 2017. Brukerundersøkelse i Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder. NINA Rapport 1360. Norsk institutt for naturforskning.
- Wold, L.C., Gundersen V. & Fangel, K. 2014. Å, nå telte han deg også – er det noen vits da? Tidskriftet utmark nr. 1&2 2014. www.utmark.org
- Wold, L.C., Gundersen, V., Nerhoel, I., Strand, O. Panzacchi, M., Dokk. J.G. & Andersen, O. 2012. Friluftsliv og turisme i Nordfjella villreinområde - NINA Rapport 850. Norsk institutt for naturforskning.
- Aas, Ø. & Vorkinn, M. 1991. Holdninger til fire tiltak økenr tilgjengeligheten til naturattraksjoner – en intervjuundersøkelse blant turister i Briksdalen, Nordfjord. NINA forskningsrapport 021.

8. Tenk deg at du skal gjennomføre ein fleirtimars tur i eit skogs- / fjellterreng om sommaren, og at området er slik DU helst vil ha det – som om det var ditt "idealområde". Ville det vere positivt eller negativt for deg at:

(merk av eitt tal for kvar linje):	Svært negativ		Nøytralt			Svært positivt	
... det finst tilrettelagde leirplassar med do, ved, bål, søppeldunkar	1	2	3	4	5	6	7
... du kan bli kvitt søppel i utplasserte søppeldunkar	1	2	3	4	5	6	7
... det finst merka stiar i området	1	2	3	4	5	6	7
... det er god skilting ved stistart og stikryss i området	1	2	3	4	5	6	7
... det er lagt ned trestokkar til å gå på der stien går over våt myr	1	2	3	4	5	6	7
... at det finst hytter med matsservering og oppreidde senger i området	1	2	3	4	5	6	7
... at du møter mange andre friluftsfolk i løpet av turen	1	2	3	4	5	6	7
... at du kan gå milevis utan å møte eit menneske	1	2	3	4	5	6	7

9. For deg som kjenner nasjonalparken frå før, eller er i ferd med å avslutte turen: Korleis samsvarar Jostedalsbreen nasjonalpark med ditt «idealområde», jf. over? (Set eitt kryss)

Ikkje i det heile teke 1 2 3 4 5 Fullt samsvar 9 Veit ikkje

10. Er dette kortet fylt ut på tur inn i eller ut av området?

1 På tur inn i området 2 På tur ut av området

11. Til hausen ønskjer vi å sende ut eit spørjeskjema til nokre av dykk som har besøkt verneområdet i sommar. Viss du kunne tenkje deg å gje ytterlegare innspel til den framtidige forvaltninga av Jostedalsbreen nasjonalpark, ver vennleg og skriv e-post-adressa di / dykkar nedanfor. Vi vil trekke ut vinnarar til ein fin nasjonalpark-buff.

Epost (skriv tydeleg, vær så snill):

TAKK FOR HJELPA!

Vedlegg 2: Etterundersøkingsskjema

JOSTEDALSMBREEN NASJONALPARK

Velkommen til undersøkelse om Jostedalsbreen Nasjonalpark

I sommer besvarte du et kortfattet spørreskjema da du besøkte Jostedalsbreen Nasjonalpark og du sa deg villig til å svare på flere spørsmål om din bruk av Jostedalsbreen - her kommer de!

Dine svar er viktige for den framtidige forvaltningen og bruken av området. Vi håper du vil ta deg tid til å besvare hele undersøkelsen og er veldig takknemlig for ditt bidrag!

1) BESØK I JOSTEDALSMBREEN NASJONALPARK

2) * Bor du i nærheten av Jostedalsbreen Nasjonalpark eller har du tilgang til hytte i området?

- Jeg bor i nærheten av Jostedalsbreen Nasjonalpark (dvs. innenfor kommunene Luster, Sogndal, Jølster, Balestrand, Førde, Gloppen eller Stryn)
- Jeg eier/har tilgang til hytte/seter i nærheten av Jostedalsbreen Nasjonalpark (dvs. innenfor kommunene Luster, Sogndal, Jølster, Balestrand, Førde, Gloppen eller Stryn)
- Ingen av delene

3) * Har du besøkt Jostedalsbreen Nasjonalpark før 2017?

- Nei, aldri
- Ja

4) Hvor mange somre har du besøkt Jostedalsbreen Nasjonalpark før 2017?

Velg...

5) Hvor mange vintre har du besøkt Jostedalsbreen Nasjonalpark før 2017?

Velg...

6) * Besøkte du Jostedalsbreen Nasjonalpark en eller flere ganger i løpet av siste år?

- En gang
- Flere ganger

7) * Hvordan inngikk besøket i Jostedalsbreen Nasjonalpark i den turen du var på?

- Jostedalsbreen Nasjonalpark var hovedmålet med turen
- Jostedalsbreen Nasjonalpark var en del av en rundreise
- Jostedalsbreen Nasjonalpark var en avstikker på vei til/fra et annet sted

8) * Når bestemte du deg for å besøke Jostedalsbreen Nasjonalpark?

- Mer enn 3 måneder før jeg dro hjemmefra
- 1-3 måneder før jeg dro hjemmefra
- Mindre enn en måned før jeg dro hjemmefra
- Underveis på turen

9) Hvor mange dager var du i Jostedalsbreen Nasjonalpark i løpet av det siste året....

...i vintersesongen: jul-påske?

...i vårsesongen: etter påske (t.o.m. mai)?

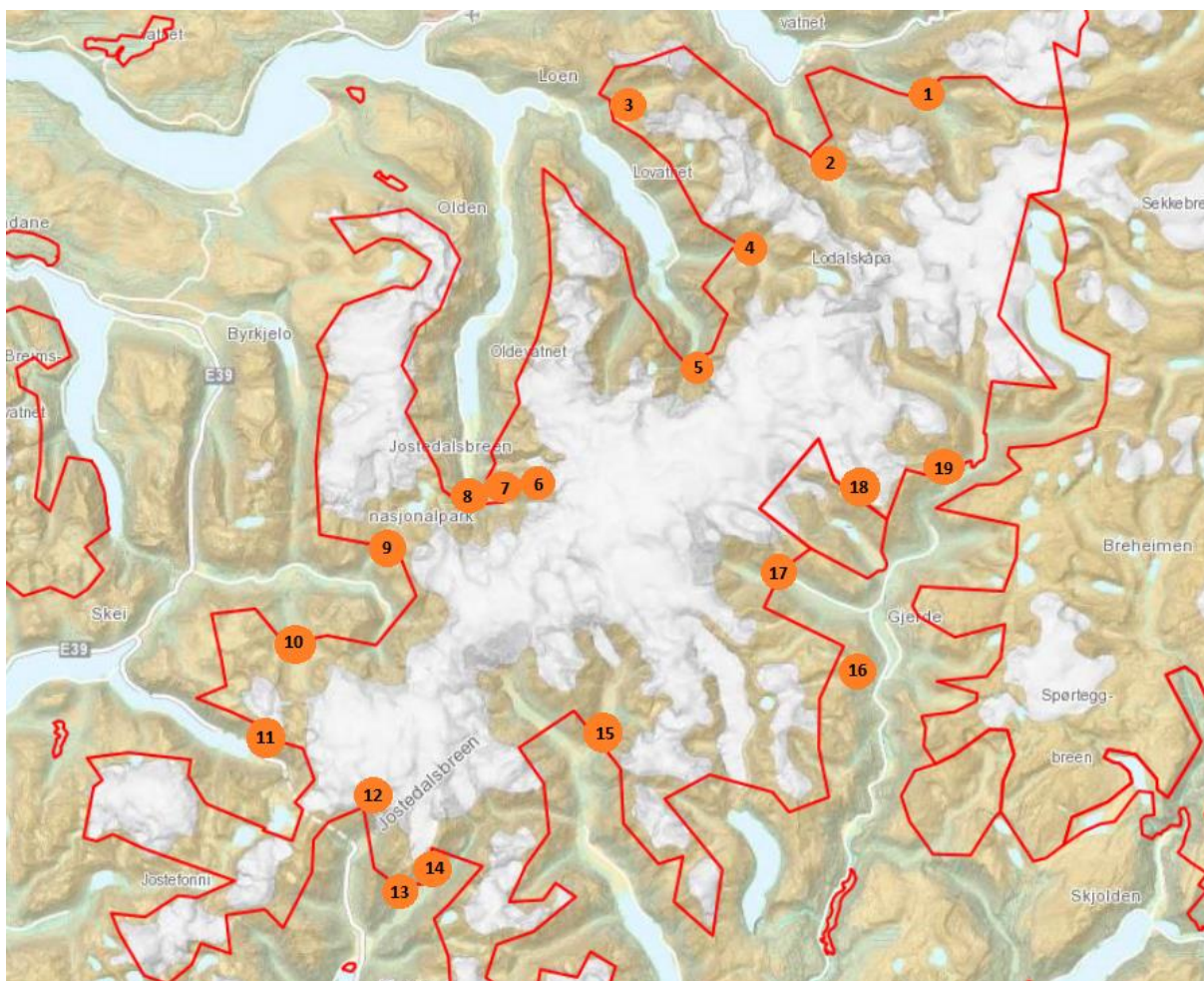
...i sommer/høstsesongen: juni-september?

...senhøstes: oktober-jul?

10) * Hvis du var i Jostedalsbreen Nasjonalpark sammenhengende i flere dager for å gå tur til fots, hva slags tur(er) gikk du?

- Gikk en sammenhengende tur med ulike overnattingssteder
- Overnattet på ett sted og gikk dagsturer fra dette stedet
- Tok dagsturer fra ulike utgangspunkt til ulike turmål
- Ikke relevant. Jeg var ikke på flerdagstur i Jostedalsbreen Nasjonalpark.

11) Hvilke turmål har du besøkt i Jostedalsbreen?

12) * Det er mange ulike innfallsporter til Jostedalsbreen Nasjonalpark. Hvilke av disse brukte du i 2017?

- 1. Sunndalen
- 2. Erdalen
- 3. Tjugen – Skåla
- 4. Bødalen
- 5. Kjenndalen
- 6. Briksdalen – Hestekyssplassen
- 7. Briksdalen – Kattanakken
- 8. Melkevoll – Oldeskaret
- 9. Haugadalen – Haugabreen
- 10. Befringsdalen
- 11. Lunde-Lundeskaret
- 12. Bøyadalen/Bøyabreen
- 13. Øygard – Flatbrehytta
- 14. Supphellebreen
- 15. Tungestølen – Austerdalen
- 16. Bakken, Bakkedalen
- 17. Bergset, Krundalen
- 18. Nigardsbreen
- 19. Fåbergstølsbreen

13) Skriv eventuelt inn andre innfallsporter du har benyttet siste år:**14) * Overnattet du i eller i nærheten av Jostedalsbreen Nasjonalpark i forbindelse med besøket/besøkene dine det siste året ?**

- Ja
- Nei

15) Hvordan overnattet du, og hvor mange netter?

	Antall netter	Hvor?
Hotell/pensjonat/fjellstue	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Turisthytte (der du betaler for å overnatte)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Fjellstyre/almenningshytte e.l. der du betaler for å overnatte	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tilrettelagt (camping)plass for campingvogn/bobil/telt der du betaler for å overnatte	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tilrettelagt (camping)plass for campingvogn/bobil/telt der du ikke betaler for å overnatte	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Telt/lavo/åpen himmel utenom tilrettelagt plass	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Åpen koie/bu (der du ikke betaler for å overnatte)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Privat hytte/seter (der du ikke betaler for å overnatte)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Privat hos bekjente/familie e.l. (der du ikke betaler for å overnatte)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Aribnb	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Annet	<input type="text"/>	<input type="text"/>

17) * Hvilke friluftslivsaktiviteter utøvde du i Jostedalsbreen Nasjonalpark siste år? (Flere svar er mulig)

- Fottur
- Klatring
- Brevandring
- Topptur til fots
- Skitur
- Sykkel på vei
- Sykkel på sti/utenom vei
- Fiske
- Jakt
- Andre aktiviteter (eks. padling, båttur, ridning, bærplukking, løpetur, hundekjøring, kiting, geocaching, fotografering o.a.),

18) * Hva slags sykkel benyttet du da du syklet på vei i Jostedalsbreen Nasjonalpark siste år? (Flere svar er mulig)

- El-sykkel
- Vanlig sykkel
- Stisykkel/fatbike

19) * Hva slags sykkel benyttet du da du syklet på sti/utenom vei i Jostedalsbreen Nasjonalpark siste år? (Flere svar er mulig)

- Elsykkel
- Vanlig sykkel
- Stisykkel/fatbike

20) * Hvordan type jakt har du utøvd i Jostedalsbreen Nasjonalpark siste år? (Flere svar er mulig)

- Jakt på småvilt
- Jakt på storvilt

21) * Hva slags type skitur har du vært på i Jostedalsbreen Nasjonalpark siste år? (Flere svar er mulig)

- Med fjellski/turski
- Langrennski
- Med toppturutstyr (randonee, telemark. e.l.)

22) * Du har svart at du drev med andre aktiviteter i Jostedalsbreen Nasjonalpark siste år, hvilke aktiviteter var dette?

23) Deltok du på organisert/guidet tur da du vandret på bre?

- Ja
- Nei

24) Hvilken av følgende påstander passer best for deg da du brevandret i Jostedalsbreen siste år?

- Jeg var selv kyndig nok til å gå uten brefører/brekyndig person
- Jeg hadde selv en viss erfaring, men synes likevel det var tryggest å ha med brefører/brekyndig person
- Jeg hadde ingen/liten erfaring, så det var helt nødvendig å ha med brefører/brekyndig person

25) BRUK AV STI/VEI

26) * Hvor mye av tida brukte du merkede/tydelige stier og veier når du gikk eller syklet i Jostedalsbreen Nasjonalpark siste år?

- Alltid
- Ofte
- Av og til
- Sjelden
- Aldri
- Ikke relevant

27) INFORMASJON OG BRUK AV SOSIALE MEDIA

28) * Skaffet du deg informasjon om Jostedalsbreen Nasjonalpark før du kom til området i 2017?

- Ja
- Nei

29) * Hvor hentet du informasjon fra? (Kryss av for alle aktuelle alternativer)

- Fra venner/slektninger/bekjente
- Fra blogg/facebook/sosiale medier ellers
- Fra internett ellers
- Fra reisehåndbok
- Fra brosjyre
- Fra et turistkontor/informasjonscenter
- På et nasjonalparksenter
- Fra Breturkartet
- Fra en turapp
- På en annen måte

30) Hvilke nettsider fikk du informasjon fra?

31) På hvilken annen måte skaffet du deg informasjon om Jostedalsbreen Nasjonalpark?

32) * Hvor lett var det å finne den informasjon du ønsket?

1 svært vanskelig

2

3

4

5

6

7 Svært lett

33) Hvilken informasjon var det vanskelig å finne?

34) * Dersom forvaltningsmyndigheten for Jostedalsbreen Nasjonalpark skulle gi mer informasjon om området, når/hvor ville du helst hatt denne informasjonen? (Flere svar er mulig)

Før avreise hjemmefra

Underveis fra bostedet til Jostedalsbreen Nasjonalpark

På parkeringsplasser/innfallsporter til Jostedalsbreen Nasjonalpark

Inne i selve området

35) * Hvordan ville du helst hatt informasjon om Jostedalsbreen Nasjonalpark før avreise hjemmefra? (Flere svar er mulig)

Reisehåndbøker

Internett

Via mobil (app)

Annet

36) På hvilken annen måte ville du hatt informasjon før avreise?

37) * Hvordan ville du helst hatt mer informasjon om Jostedalsbreen Nasjonalpark ved parkeringsplasser/innfallsporter til Jostedalsbreen Nasjonalpark. (Flere svar er mulig)

- Muntlig informasjon fra naturoppsyn
- Informasjonstavler
- Via mobiltelefon (app)
- Brosjyrer i selvbetjeningsautomater
- Informasjonssenter
- Nasjonalparksenter
- Annet

38) På hvilken annen måte ville du hatt informasjon ved parkeringsplasser/innfallsporter til Jostedalsbreen Nasjonalpark?

39) * Hvordan ville du helst hatt informasjon om Jostedalsbreen Nasjonalpark inne i verneområdet? (Flere svar er mulig)

- Muntlig informasjon fra naturoppsyn du treffer på ute i fjellet
- Via mobiltelefon (app)
- Gjennom aktivitetsfirmaer/overnattingsbedrifter
- Brosjyrer på turisthyttene i området
- Lysbildeforedrag/kåseri på turisthyttene i området
- Guida turer i regi av naturoppsynet
- Annet

40) På hvilken annen måte ville du hatt informasjon om Jostedalsbreen Nasjonalpark inne i verneområdet?

41) * Hva slags informasjon er interessant for deg å innhente om Jostedalsbreen nasjonalpark?

- Turforslag
- Tilbud av guidete/tilrettelagte turer/aktiviteter
- Overnattingsmuligheter/tilbud
- Bispisningsmuligheter/tilbud
- Biologi/botanikk/geologi
- Kulturhistorie
- Om verneformålet og hva som er tillatt/ikke tillatt innenfor verneområdet
- Adkomstmuligheter
- Landskapet: terreng og fremkommelighet
- Spesielle attraksjoner (topper, utkikkspunkt, fosser, kulturminner etc.)
- Kart
- Isbreer (og klimaendringer)
- Jeg er ikke interessert i noen form for informasjon
- Annet, hva?

42) * Delte du dine opplevelser i Jostedalsbreen Nasjonalpark via sosiale medier?

- Nei
- Ja

43) * Hvor mange ganger (ca) delte du dine opplevelser via sosiale medier?

Velg...

44) * Hvilke sosiale medier brukte du? (Flere svar er mulig)

- Facebook
- Twitter
- Instagram
- Andre

45) Utover Facebook, Twitter eller Instagram, hvilke andre sosiale medier brukte du til å dele dine opplevelser i Jostedalsbreen Nasjonalpark?

46) DINE OPPLEVELSER I JOSTEDALSREEN NASJONALPARK

47) * Hvor viktig var de følgende årsakene for at du besøkte Jostedalsbreen Nasjonalpark i 2017?

	Ingen betydning						Svært stor betydning	
	1	2	3	4	5	6	7	VET IKKE
Å oppleve en helt spesiell natur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muligheter for å se dyr/fugler	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er mange fjelltopper å gå på	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Området er godt tilrettelagt med stier og turisthytter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opplive/gå på isbre	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
En treffer få andre i området	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Terrenget er lett å ferdes i	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gode fiskemuligheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gode jaktmuligheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Området er godt egnet for bruk i forskning/undervisning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muligheter for å oppleve/studere planter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muligheter for å oppleve/studere geologi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opplive Josten på langs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gå topptur på Skåla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

48) * I hvilken grad opplevde du følgende under ditt besøk/dine besøk i Jostedalsbreen Nasjonalpark i 2017?

	Ikke i det hele tatt					Til en viss grad		Det meste av tiden		Hele tiden		IKKE RELEVANT
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Stilhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Natur uten menneskelig påvirkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ren natur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Lite forstyrrelser fra andre besøkende (utenom eget turfølge)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Naturopplevelser utenom det vanlige	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

49) * Hvor enig eller uenig er du i disse utsagnene, når det gjelder Jostedalsbreen Nasjonalpark?

	Helt Uenig		Verken enig eller uenig				Helt enig		Vet ikke
	1	2	3	4	5	6	7		
Det er for mye søppel ved noen parkeringsplasser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Det er greit at noen stier også kan brukes av syklist	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Det er greit at noen stier også kan brukes til ridning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Det er for mye folk i noen områder i høysesongen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Hovedstiene i Jostedalsbreen Nasjonalpark bør være forbeholdt fotturister	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Det er enkelt å finne områder der du kan være for deg selv	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Det er blitt for stor slitasje på noen stier i området	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Det burde være tillatt å bruk helikopter/fly for folk som vil til vanskelig tilgjengelige fjelltopper/områder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Det burde være tillatt med idrettsarrangementer i nasjonalparkene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Det er greit med droneflyging i områdene jeg går på tur i	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Helikopterflyging forstyrret meg da jeg var i Jostedalsbreen i 2017	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

50) * Møtte du andre besøkende eller annen aktivitet du reagerte negativt på?

Nei

Ja

51) Hva var det du reagerte negativt på i situasjonen(e)?

52) TILRETTELEGGING

53) * Først vil vi gjerne vite hvor viktige ulike tiltak er/var for deg når du ferdes i Jostedalssbreen Nasjonalpark?

	Ikke viktig i det hele tatt							Svært viktig	
	1	2	3	4	5	6	7	VET IKKE	
Skilt ved stikryss som viser avstand og retning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Tydelig merking av stiene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Nødbuer på lange ruter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Bruer som gjør elver/bekker lette å krysse	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Enkle teltplasser utenom turisthyttene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Enkle teltplasser ved turisthyttene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Klopper i bløte partier av stiene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Parkeringsmuligheter ved innfallsportene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Å treffe oppsyn i løpet av turen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Informasjonstavler ved innfallsportene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
At det finnes korte, godt tilrettelagte stier til attraksjoner som utkikkspunkt eller fosser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

54) * Så vil vi gjerne vite hvordan du opplevde kvaliteten på forekomsten av de samme tiltakene i Jostedalssbreen Nasjonalpark?

	Svært dårlig/mangefullt		Verken dårlig eller bra			Svært bra		VET IKKE
	1	2	3	4	5	6	7	
Skilt ved stikryss som viser avstand og retning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tydelig merking av stiene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nødbuer på lange ruter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bruer som gjør elver/bekker lette å krysse	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enkle teltplasser utenom turisthyttene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enkle teltplasser ved turisthyttene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Klopper i bløte partier av stiene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Parkeringsmuligheter ved innfallsportene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Å treffe oppsyn i løpet av turen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informasjonstavler ved innfallsportene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At det finnes korte, godt tilrettelagte stier til attraksjoner som utkikkspunkt eller fosser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

55) Var det noe sted i Jostedalssbreen Nasjonalpark du opplevde tilretteleggingen som spesielt dårlig?

---

56) JOSTEDALSMBREEN NASJONALPARK

---

57) * Visste du at Jostedalsbreen var vernet som nasjonalpark før du besøkte området siste år?

- Ja
- Nei

58) * Det at Jostedalsbreen er nasjonalpark, påvirket det valget om å komme hit?

- Ikke i det hele tatt
- I en viss grad
- I svært stor grad

59) * Har du besøkt andre nasjonalparker i Norge eller i utlandet i 2017?

- Nei
- Ja, i Norge
- Ja, i utlandet

60) * Har du besøkt andre nasjonalparker i Norge eller i utlandet tidligere (før 2017)?

- Nei
- Ja, i Norge
- Ja, i utlandet

61) Hvilke andre nasjonalparker i Norge har du besøkt i 2017?

62) * Vet du om følgende tiltak/aktiviteter er tillatt i nasjonalparken?

	Ja	Nei	Vet ikke
Er det tillatt å ta tørre kvister for å brenne bål, i den perioden bålbrenning er tillatt?	☐	☐	☐
Er jakt, fangst og fiske tillatt?	☐	☐	☐
Kan alle som vil fly helikopter over nasjonalparken?	☐	☐	☐
Kan du gå hvor du vil?	☐	☐	☐
Er det tillatt å fly drone for å filme folk eller dyr i nasjonalparken?	☐	☐	☐

63) * Oppfatter du Jostedalsbreen Nasjonalpark som et villmarksområde?

- Nei, ikke i det hele tatt
- Ja, deler av området
- Ja, hele området
- Vet ikke

64) Hvilke deler av Jostedalsbreen Nasjonalpark oppfatter du ikke som et villmarksområde?

66) * Hvor sterkt knyttet føler du deg til Jostedalsbreen Nasjonalpark?

- 1 Ingen spesiell tilknytning
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7 Svært sterkt knyttet til

67) * Hvor mange ganger har du vært på en flerdagers fottur eller skitur? (med flerdagers mener vi en lengre, sammenhengende tur der du overnatter underveis)

- Aldri
- 1 gang
- 2-5 ganger
- 6-10 ganger
- 11-20 ganger
- Mer enn 20 ganger

68) * Hvor interessert er du i ulike former for friluftsliv?

	Ikke interessert	Litt interessert	Interessert	Svært interessert
Tradisjonelt høstingsfriluftsliv (matauk er et viktig motiv, som jakt, fiske, bær/sopplukking)	☐	☐	☐	☐
Turfriluftsliv (turer til fots og/eller på ski)	☐	☐	☐	☐
Moderne friluftsliv (aktiviteter som krever spesielle ferdigheter og utstyr eks. terrengsykling, klatring, kiting, elvepadling, hanggliding, randonee)	☐	☐	☐	☐
Motoriserte utendørsaktiviteter (eks. båtsport, snøscooterkjøring)	☐	☐	☐	☐

69) * Er du? Kvinne Mann**70) * Hvor gammel er du?**

Velg...

Velg...

71) * Hva er din høyeste fullførte utdanning? Grunnskole Videregående skole Høyskole/universitet 1-3 år Høyskole/universitet 4 år eller mer**72) * Hvor er du bosatt?** Norge Sverige Danmark Tyskland Nederland Annet land**73) * Vennligst oppgi ditt postnummer:****74) Hvilket land er du bosatt i?****75) Dersom du har andre kommentarer kan du skrive dem her:**

Vedlegg 3: Turmål og innfallsportar

Hvilke turmål de som tok dagsturer fra ulike utgangspunkt til ulike turmål i Jostedalsbreen besøkte:

- Bergsetbreen liten sti nord for Jostedøla - Fåbergstølbreen
-Skåla -Wanderung zum Gletscher. Anfahrt über eine kleine Mautstraße
2953 Bygdin, Tungastolen 6878 Kvam / Luster Fylkesveg
Austerdalsbreen and Bøyabreen
Austerdalsbreen
austerdalsbreen-glacier and AUSTERDALSBREEN
Austerdalsbreen, Bergsetbreen
Austerdalsbreen, Nigardsbreen, mehrere weitere wunderschöne Wanderungen
Austerdalsbreen, Skala, Kjenndalsbreen
Bergen, Molde, Oslo
Bergsetbreen
Bergsetbreen, Jostedalsbreen, Ovre Ardal, Gudvangen, Sogndal, Molden,
Bergsetbreen, Nigardsbreen, Styggevatnet, Styggevatnet
besseggen
Bla. Nigardsbreen, flere fjelltopper
Boyabreen, Nigardsbreen
Brearmene i austerdalen, langedalen, tungestølen, brikdalsbreen, bødalsetra og breen, supphellenipa, flatbrehytta.
Breen på langs frå Loen til Fjærland (ikkje i 2017), alle toppane rundt breen med utgangspunkt i Jølster (ikkje alle i 2017 sjølv sagt). I 2017: Bjørga, Kvannebakknova, Bolsetnipa, Eggenipa, Klakeggfjellet (fleire utanfor nasjonalparken men representativt for min måte å bruke området),
breen, stølar
Bremuseumet
Brikdalen Glacier Bøyabreen Glacier Others short hiking
brikdalsbreen
Brikdalsbreen Nigardsbreen
Brikdalen Gletscher
Brikdalsbreen
Brikdalsbreen og Kvenndalsbreen
Brikdalsbreen og Kjenndalsbreen
Brikdalsbreen und Jostedalsbreen Gletscher
Brikdalsbreen, Brendalsbreen, Kjenndalsbreen, Bergsetbreen, Nigardsbreen, Styggevatn,
Stuggedalsvatnet
Brikdalsbreen, Kjenndalsbreen und der Nigardsbreen
Brikdalsbreen, Skålatårnet, Skyfliften

Bødalen; Loen; several short walks in the mountains around Loen;
Bødalsbreen
Bødalsetra Kjenndalsbreen
Bøyabreen Supphellebreen Flatbrehytta Nidalsbreen
Bøyabreen, Briksdal Glacier
Bøyabreen, Store Supphellebreen, Vetle Supphellebreen, Briksdalsbreen, Haugabreen, Skålatårnet, Kjenndalen, Ruteflotdalen, Bødalen, Lodalskåpa, Austerdalsbreen, Flatbrehytta, Lundeskaret, Leirdalen (Luster), Nigardsbreen.
das weiß ich leider nicht mehr, es waren so viele Punkte...aber immer von der Süd- oder Ostseite des Gebietes.
Dei fleste
Dei fleste toppar og breen på kryss og tvers. Dagsturar til setrane.
Dei fleste turar i år i område jølster og Stryn og Jostedalsbreen
Den Jostedalsbreen sowie die Berge drum herum
Denne sommaren: Austedalen og Snauedalen på Veitastrond. Elles: dalar, fjell og brearmar i hovudsak i Luster og Stryn kommunar
Different trails to glacier tongue
Erdal og Kattanakkjen ved Briksdalsbreen
Erdalen, Sunndalen, Jostedalen,
Erdalsbreen
Erdalsætra og Vetledalen
Fabergsbreen Nygardbreen
fast
Fjærland med kortare fotturer i nærmiljön samt topptur till Flatbrehytta! Årets upplevelse!! En tur intill Haugabreen. Oppstryn/Jostedalsbreens Nationalparkcenter
Flatbree hytta/Supphelledalen Langedalen & Austerdalen/Tungestølen
Flatbreen i Fjærland, Tungastølen
Flatbreen, Mokridsdalen, Molden
Flatbrehytta
Flatbrehytta (4 ganger), Kvannaholtnipa
Flatbrehytta i Fjærland
Flatbrehytta Supphellebreen Lodalskåpa Briksdalsebreen Bødalen / breen
Flatsteinbu, Kattanakken, Oldeskaret, Briksdalen, Skåla, Brenndalen,
Fleire gongar turar frå Turtagrø til Fannaråken og Styggedalsbreen Fleire gongar frå Loen og Lodalen Frå Lunde og Fonn i Jølster Briksdalen Jostedalen/nigardsbreen
Flere turmål. Ruteflotsera, Bødalsbreen, Skåla, Briksdalsbreen, Erdalen, Forskjellige steder i Innvik, Olden og Stryn som jeg i farten i husker navnet på.
For det meste fjelltopper
Fåbergstølen, Nigardsbreen, Kjenndalsbreen, Bøyabreen
Gjekk Josten på Langs, har vore på Brekurs på Steinmannen, Gått på Nigardsbreen og Tuftebreen.

glaciers
Gletscher
Gletscher und Skala-Berg
Gletscher, Breavatne, Briksdalbre
Har vært til de forskjellige brearmene
Haugabreen, lodalhsropa, fjell i gloppen, myklebustbreen, fåbergstølsbreen, tuftebreen, kajakkpadling gloppefjorden
Hauganosi, Haugavarden, Nigardsbreen, Bersetdalen, Tuftebreen, Steinmann, Høgste, Brenibba, Lodals- kåpa, Vivakulen, Klubben, Tunsbergdalsbreen, Tverranibba, Austerdalsbreen, Austdalsbreen, Lodals- breen, Fåbergstølsbreen, Flatsteinbu, Flatbrehytta, Flatbreen, Kvanneholtnipa...
Hike on Nigardsbreen glacier Hike Flatbreen Boyabreen Hike to Kjenndalbreen
Husker ikke stedsnavn. Breer ved Fjærland.
I don remember the names... we drove until we saw a place we could hike and did that. After that, we slept and drove to another place
i don't remember
Ice Trolls Gletscher/Kajak Tour Nigardsbreen Flatsbreen
im actually not sure with the names :D . we visited two parts of the glacier.
Inn til diverse brefall, Suphellebrea, Briksdalsbrea, ei brea eg ikkje hugsar namnet på i Oldedalen.
Jostedaksbreen
Jostedalen, Nigaardsbreen. Flatbrehytta. Fjerland, Suppellebreen. Veitastrondi, Tungestølen, Austerdalsbreen
Jostedalsbreen
Jostedalsbreen på langs. Skålatårnet. Til fots og på ski. Toppturer Hurrungane diverse topper. Fanaråkken, Dyrehaugstind, midtre Austbotntind, Store Ringstind, Norde Skagastølstind, Glittertind, Galdøpiggen Vesle piggen, Beseggen, Besshø. Mest vinterstid på ski.
Jostefonn/ Supphellenipa
Josten på langs, diverse skiturer, breturer.
Josten på langs, lodalskåpa, brevandring på toftebreen, nigardsbreen, supphellebreen
kann ich mich adhoc nicht an alle erinnern, aber auf jeden Fall an die Gletscherzunge und dem Museum. Weitere weniger spezifische Punkte in der Umgebung.
Katanakken, Skala
Kattanakken, Skålatårnet, Nigardsbreen, Kjenndalen, Sunndalssetra, Tuftebreen, Storesætra i Erdalen
Kattenakken, Laukisetra og Briksdalsbreen
Katternakken
Lodalskåpa og fjella rundt Stryn / Loen og Olden
Lodalskåpa, Skåla, Brenibba, Storskredfjellet
Loen, Skåla
mehrere Gletscher, z.B. im Olden-Tal, im Loen Tal mehrere Gletscher, Name gerade nicht zur Hand!
Melkevoll
Meltun buldrefelt Briksdal breen

nigardsbreen jostedalsbreen
Nigardsbreen
Nigardsbreen (som egentlig er naturreservat), Austerdalsbreen (ved Tungastølen), Flatbreen, Suphellebreen (fra Flatbrehytta, Briksdalsbreen, Fåbergstølgrandane
Nigardsbreen and the other one I don't remember.
Nigardsbreen Camping Mysubyttseter (Bråtådalen) Erdal (Erdalen)
Nigardsbreen Fabergstol-Breen
Nigardsbreen glacier. Mount Skala, Briksdal glacier
Nigardsbreen og Bliksdalsbreen
Nigardsbreen und Kjendalsbreen
Nigardsbreen, Ausdalsbreen, Austerdalsbreen
Nigardsbreen, Gjerde (hiked from Nigardsbreen Gjesteheim), Bergsetbreen, Tuftebreen
Nigardsbreen, Steinmannen, Lodalskåpa, Skålatårnet, Tuftebreen, Fåbergstølsbreen m. fl.
Nigardsbreen, Tuftebreen, Fåbergstølsbreen, Briksdalsbreen Bødalsseter, Skåla
Nigardsbreen, tungestølen/austerdalsbreen , fjella mellom sjåk og jostedalen, mørkriddalen, etc, har bodd i jostedalen i 5 år, luster fram til jeg var 25.....
Oldedalen
Olden-Briksdalbree and Tystigbreen Glacier at Strynefjellet
Olden, Stryn, Gaulabreen
Skala Besseggen
Skåla
Skåla , Kjenndalsbreen
Skåla Briksdalsbreen
Skåla Isbre inn fra Loen
Skåla Nigarsbreen
Skåla og Hoven
Skåla og Kjenndalsbreen
Skåla og området rundt.
Skåla, Lodalskåpa, Brenibba, Høgste, Kattenakken, suphellenipa, Kvannholten, Flatbrehytta . Lundeskaret. Tungastølen. Røykjedalen.
Skåla, Lodalskåpa, Bødalsæter, Jostedalsbreen, Kjenndalsbreen, Bødalsbreen, Tindefjellet, Eikåsnipa, Snønipa, Eggenipa og heile dalen innover. Med mykje meir som ikkje kjem i hug her og no eller er 100% sikker på er innafor områdevern.
Skåla. Lodalskåpa. Skarsteinsfjellet
Skålatoppen, Kjenndalsbreen, flere turer på stier i samme området.
Skålatårnet
Skålatårnet og Bødalen
Skålatårnet, Briksdalbreen
Skålatårnet, Vetledalseter, Briksdalen

Snønipa, Hanekammen, Bjørgja, Kvannebakbu, Lundeskaret, Søgnesandsnipa, Kattanakken, Flatbrehytta, Grovabreen, Skåla, Bolsetnipa og Haugabreen
Sorry for not being specific but, I am Spanish, Norwegian forenames all difficult to remember and that was 5 months ago. Just if that is helpful I can say that we traveled by car and tried to visit every national park or reserve in our way because our main interests are nature (animals, forests, mountains, glaciers...) and trekking.
South, East, North
Strupen Blåvatnet
Stryn, Loen, Skala
Styggevatnet - Austdalsvatnet Nigardsbreen Austerdalsbreen Vettisfossen Aurlandsdalen Myrhønna
Supphellebreen Bøyabreen (bokbyen i Fjærland, breemuseet, Urnes stavkirke i nærheten)
Svartebotn, Hildestøl, Haugebræen, Myklebustdalen
the glacier
The Norwegian Glacier Museum, The Nigard Glacier
Tjugen Seter, Kjenndalsbreen, Loen
track to the glaciers Nigardsbreen, Bøyabreen, walk along the Bødalen valley at the Bødalbreen glacier, walk along the Lovatnet lake
Tuftebreen Bergsetdalen Nigardsbreen
Tungestølen og Austerdalsbreen, Nigarsbreen, Anastølen og andre turer i marka.
Tungestølen, Fanaraaken, Turtagrø, Skogadalsbøen, m. fl.
Ulike områder som Supphellebreen, Bøyabreen, Marabreen.
Var ikke opp på breen, men var og så på brearmene som Brigsdalsbreen og Kanndalsbreen
Veslekåpa
Vetledalsetra, sunndalsetra
Vivakulen, Stegholtbreen, Fåbergstølsgrandane, Lodalskåpa, Brenibba, Fåbergstølsnosi. Fåbergstølsbreen, Bjørnstegfjellet, Lioksli, Nigardsbreen, Steinmannen, Høgste, Tuftebreen, Bergsetbreen, Kyrkjedalen, Bakkedalen, Tunsbergdalsbreen, Austerdalsbreen, Flatbreen, Supphellbreen.
we are coming from France to see, Fjord and Isles of Lofoten !!
We did several walks but I don't know the names of the trips
We stayed mostly in Hjelle, going on excursions up drainages to the south and west
We walked to Haugabreen at the end of Fonndalen (Klakegg) last summer
Wir haben den Gletscher in 3 Wochen vollständig umrundet und sind in den drei Wochen an allen möglichen Stellen zu den Gletscherzungen gewandert.
Zuerst waren wir am Briksdalsbreen und am nächsten Tag am Nigardsbreen.

Andre innfallsportar som vart nytta siste år:

#1 was close to the settlement. #3 we wanted to see the mount and stay over night another settlement (We didn't stay over night)
Am Bergset waren wir 1992.
Andre sida av jostedalen, men ser at det er breheimen. Har blanda litt sammen jostedalsbreen og breheimen
Austerdalsbreen
Avleinsfjellet Brenndalsbreen Brikdsalsbreen Staurinibba
Bergset Fabergstolsbreen Supphellebreen
Brendalsbreen
Brenndalen
Brikdsalsbreen und Brendalsbreen
Brikdsalbreen
Byrkjelo
cannot remember
Demningen - Styggevan
Don t remember
Eg hugsar da ikkje kva turar eg har gått i 2017. Har kryssa av for dei turane me pleier å gå. det er heller ikkje vesentleg for meg om eg krysser grensa til nasjonalparken på turane mine.
Erdalen, Bødalen, Kjenndalen, Fåbergstølbreen, Nigardsbreen,
Erdalen, Tjugen, mm
Erdalsbreen over til Slæom og Sota seter
Es würde mir viel Mühe machen, jetzt nach all den Zugängen in minem Tagebuch zu suchen. Ich habe oben die wichtigsten angegeben.
Fiossheimsdalen, Devergsdalen, Haukedalen,
Flatbrehytta
Flatsteinbu
Gaularfjellet
Gjerde
Glåmsdalen, Brenndalen, Fosdalen, Flofjellet.
Gytri (Olden Camping)
habe ich vergessen
Haben das Gebiet nur von unten angesehen
Haugadalen
Hoven Loen
Hurrungane
Husker ikke hvor vi startet og gikk
I don't actually know where we entered to start our beautiful hike. It was close to Faerland where we were lodging. The survey forced me to pick a location. You should add a box that says, "I have NO idea where I entered the park!öY~,"

ich müsste meine Unterlagen durchsehen bzw. habe nicht mehr die von der Bücherei ausgeliehenen Bücher, wo ich nachsehen könnte, um dies herauszufinden - es war vom Westen des NP aus; die Angabe Nr. 9 muss nicht stimmen
Innvik/Hildedalen/til Ceciliekruna
Jeg er norsk som bor i Sydtyskland. Nesten hvert år har jeg vært reiseleder for Norgesturer med turister herfra. Reiseopplegget blir avgjort av arrangørene her, f.eks. Nordic Tours. Jeg ville gjerne vært med med på andre innfallsporter til Jostedalsbreen.
keine
Kjørte av fra Riksvegen langs Sognefjorden
Kjørte strekningen Gol - Sandane
Kvamme-Oldedalen, Aabrekk-Oldedalen
Leirdalen (Luster)
Loen Skylift
Melinibba
Myrhønna
Mysubyttalen (Northeast of the Jostedalsbreen)
Mørkrisdalen
Nigardsbreen,
Nigardsbreen, Tungestølen - Austerdalen
No idea where exactly I was
Not applicable
Not sure it was a guided tour comprising of 2 bus load from our cruise ship.
Not sure, we visited as part of an excursion from a cruise ship
Oldedalen
Olden - Briksdalbreen
Runde, Alesund
Ship sailed in from Rosendal
Skarsteinsætra
Snauedalen, Veitastromd.
Sogndal
Sorry I don't know which entry we used (even though i have said 19 above). We were driving for 8 days from Trondheim to Bergan. we hiked around 4-6 hours each day. each a different place. We are Australian's living in the UK and this is the second time we have done this. We love Norway as much as Australia! Thank you so very much!
Sorry we were travelling through your beautiful country from New Zealand and cannot remember the name of the part of the park we entered.I do recall a glacier though but not sure which one.
Styggevatn - Austdalsbreen
Styggevatn, Fåbergstølen, Bjønnstegane, Gjerde
Styggevatnet

Styggevatnet, Stordalen, Trongedalen, Bjørnstegane/Bjørnstegfjellet, Vivasva/Vivanosi, Røykjedalen, Vassdalen
Styggevatnet, Veitastrond-Langedalen, Fosdalen
Supphellebreen
Supphellebreen and Boyabreen
Trevligt att det inte var så utbyggt. Enkelt och naturligt!
Tystigbreen
Utvikfjellet, Olden, Utvik, Innvikdalen, Myklebustdalen. Det er innfallsportar frå vest til Jostedalsbreen NP. Kort veg inn til nasjonalparken
Vi kørte ad riksveg 604 til Styggevatnet. Vi kunne ikke gå tur derude på grunn av tåke. En anden dag kørte vi i "kanten" af Jostedalsbre, ad riksveg 258, Gamle Strynefjellsvegen.
Visit Briksdal Glacier - Coach tour from Olden - P&O ship Azura in August 2017.
We drive around almost whole jostedalsbreen National Park
we just take one way because we were only one time in this country!! We hope a travel in the futur!! but not sure we will be to old but perhaps !!
We only had the time to enter Jostedalsbreen National Park via Gaupne to the Nigardsbreen. Next time we visit Norway we want to see more of the whole Jostedalsbreen National Park.
weiß nicht mehr
Wir sind mit den Trollcarts zum Gletscherfuß gefahren und dann zu Fuß weitergelaufen zum Gletschersee.
wir sind NICHT bei Nr. 19 Fåbergstølsbreen (gletscher) in den Park gegangen - leider weiß ich nicht, welcher Eingang das war. Aber es war dort, wo ich den Fragebogen ausgefüllt habe.

Vedlegg 4: Informasjon

Kva nettsider dei besøkande fekk informasjon frå:

- hjemmeside til nasjonalparken - skåla opp
abonniert auf mail prospect.
Auf der Seite vom Campingplatz und bei der Suche nach neuen Zielen in Norwegen, Visit Norway, z. B.
auf der staatlichen Seite über den Park
auf google JOSTEDALSBREEN eingegeben und durchgeklickt
Avis
Bei Google den Suchbegriff "Mit dem Wohnmobil durch Norwegen" eingegeben
Bergen turlag
Blog Meltunets hjemmeside(epost)
booking.com, google.maps.no, jostedalsbre.no/
bre.no
Bræens egen hjemmeside
can remember any more.
Chefkoch, visit norway
Color Line
Die offizielle Seite vom Nationalpark.
Div.
Diverse offizielle Seiten und Reiseblogs
Dnt
DNT
DNT sine sider - er medlem å finner veldig gode kart og beskrivelser her på sidene. Bruker det mye.
DNT, googlet Skåla og Loen
dnt.no
DNT.no
Do not know anymore
Do not remember
Do not remember exact web pages, but google did the search job...
Do not remember might have Bern visit norway
do'nt know
don't remember
Dont know. Used google.
Dont remember
es waren auch sehr viele verschiedene Seiten.
Facebook
Facebook Norwegen Tourismus
Facebook, ulike søk på google

Flere, husker ikke hvilke. Brukte google for søk.
forskjellig... UT.no studere kart og så ser vi det vi liker...også googler videre..vanskelig å si..
Forskjellige sider. Alpin senteret. Taubanen. Breinformasjon. Campingplasser.
forum.awd.ru, visitnorway.com, ut.no, kart.finn.no and other
gibt sehr viele, deutsch bzw. englischsprachig
Gjerde campsite website, Jostedalsbreen national park website
Glacier tour companies. I can't remember their names.
Googel
google
Google
Google en ANWB
Google looking for
Google maps
Google Maps Visit Norway
google maps, norgeskart.no,
google maps, www.visitnorway.nl
google Norwegen National parks Josedalsbreen
Google på Loen, Olden, Nordfjord
Google, don't remember specifics.
Google, wikipedia
google:Jostedalsbreen nationalpark
Google. Not sure which.
Googlemaps
GoogleMaps
Googlet
Googlet Jostedalbreen og prøvde å se gjennom de som kom fra wikipedia, visit Norway til jostedal.com og nasjonalparkstyre sin side
Hikes in southern Norway from a dutchman
Hotel website and one about Jostedalsbreen national park
http://forum.awd.ru
http://jostedal.com/
http://jostedal.com/de/breheimsenteret/jostedalsbreen-nasjonalpark/ ,
https://www.visitnorway.de/listings/jostedalsbreen-nationalpark/33804/
https://www.deutsch.bre.museum.no/jostedalsbreen-gletscherwanderungen/
https://de.fjordnorway.com/aktiviteten/jostedalsbreen-nationalpark-p877533
http://www.brevegen.no/
http://www.icetroll.com/kayak-glacier.htm
http://www.luster.kommune.no/ https://no.fjordnorway.com/
http://www.norwegen-freunde.com/chris/Wandern/Wanderung_fylke.php

http://www.philarmitage.net/ ; https://www.wikipedia.org/ ; https://www.visitnorway.com/ ; Other BLogs by travelers
https://www.fjordblick.com/briksdalsbreen/ http://www.christianengl.de/norwegen2.html visitnorway.de https://www.visitnorway.de/listings/jostedalsbreen-nationalpark/33804/ https://de.fjordnorway.com/sehen-swuerdigkeiten/briksdalsbreen https://de.fjordnorway.com/aktivitaten/jostedalsbreen-nationalpark-p877533 www.norwegenstube.de/jostedalsbreen http://www.skanttravel.de/norwegen-jostedalsbreen_nationalpark.php https://www.tripadvisor.ch/Attraction_Review-g939035-d3510975-Reviews-Jostedalsbreen_National_Park_Centre-Stryn_Stryn_Municipality_Sogn_og_Fjordane_Wes.html
https://www.ut.no/ http://www.jostedalcamping.no/
https://www.visitnorway.de/listings/b%C3%B8dalsbreen-gletscher/32352/
https://www.visitnorway.de/listings/jostedalsbreen-nationalpark/33804/ https://www.deutsch.bre.mu-seum.no/jostedalsbreen-gletscherwanderungen/
https://www.visitnorway.nl/listings/jostedalsbreen-national-park/5160/ Mostly from visit norway
https://www.visitnorway.no/
https://www.visitnorway.no/listings/flatbrehytta-mountaincabin/120903/
hugsar ikkje
Husker ikke
Husker ikke betegnelsen på nettsidene, men de omhandlet DNT-stien over Kamperhamrane og langs Raudalsvatnet til Framruste seter.
Husker ikke helt. Det var en lenke fra Melkevoll Bretun.
Husker ikke nå
Husker ikke.
Husker ikke. Bare tastet inn og leste litt på ulike steder.
I can't remember
I can't remember, I am sorry. We looked a lot at the hiking tips of dnt and visitnorway. Com
I do not remember
i don't remember, sorry.
I dont know anymore. But we booked activities at Briksdal Adventure in Olden
I dont know, our leader just read the information for us, we didnt know, from where did he get it.
I dont remember now
I dont remember. I usually search by google for the most interesting points, blogs, recommendations and pictures. I decided for hiking to Skala based on this web site: https://www.fjordnorway.com/things-to-do/hiking/top-5-hikes
I' dont remember any one. Searching by google
Ice trol Google
In verschiedenen Foren. Es war schwierig, Informationen über die Tour auf den Kattanakken zu finden.
Inatur, dnt, Google
Instagram, Wikipedia, OSMand
Jostedalen Breførerlag
Jostedalsbreen Nationalpark - Visit Norway https://www.visitnorway.de > listings > jo...

jostedalsbreen.no visitnorway und verschiedene andere.
Kommer inte ihåg
Lonely Planet among others.
Losviajeros.com
maps.google.com
Most of them was public traveling forums.
nasjonalparkstyre.no, jostedalsbreen.no, visitnorway.no, naturbase.no, bre.museum.no/jostedalsbreen-nasjonalpark/
Nigardsbreen blåistur
nordfjord.no , fjordnorway.com , visitnorway.com
Norgeskart
Norgeskart.no, tur.no, jostedal
Norsk Bremuseum, UT.no, Jostedalsbreen Nasjonalparkstyre, Facebook, Instagram
Norske Nasjonalparker
norske turistforening
Norway online
Norway visitor site
Norway.com?
Norway.no
Norwegen Wander Foren
Norwegian tourist guide
Norwegisches Fremdenverkehrsamt Visit Norway
Norwegisches Touristenbüro und sonstige Internetseiten
Not sure
official norway tourist website
Official park website, visitnorway, hiking website
Planla egne tur via norgeskart.no
Reisemål Stryn, Loen skyllift, direkte søk på enkeltsteder
scanbritt, visit Norway
Sehenswürdigkeiten in SüdNorwegen
sehr viele und unterschiedliche
Seiten über Nationalparks und Gletscher
Sjekket på internett, husker ikke siden !
Skåla opp
Sogn og Fjordane turlag og andre tilbydere av Josten på langs
Sognefjord Visitnorway Icetroll Jostedal Bre.museum ....
sorry, we don't remember
suche über Suchmaschinen
Søkte på Jostedalsbreen på google
The Jostedal information centre site, where you can book the tours.

The website of our travel agent: www.norgereiser.nl
Tourismus Noorwegen
Tourist information and jostalbreen national park websites
Trip advisor
Trip Advisor
tripadvisor
TripAdvisor, private blogs
Tråkk Bergen Turlag
Turistinformasjon
Turkart på Ut.No
unterschiedlich - weiß nicht mehr genau
Usikker
ut.no
Ut.no
ut.no https://www.pietsmulders.nl/noorwegen_zuidnoorwegensmooistedagwandelingen.html https://www.sanmarko.nl/nl/Vakanties_/Noorwegen/Jostedalsbreen/Kjenndalsbreen.aspx Tystig Glacier: https://www.fjordtours.com/things-to-do-in-norway/glacier-hiking/ http://www.waarisdemol.nl/week-4-noorwegen-westkust-omgeving-molde-andalsnes-stryn
Ut.no bergen-turlag.no
UT.no https://www.visitnorway.com https://www.nordfjord.no/
ut.no og turblogger
ut.no visit stryn
ut.no, nasjonaleturistveger.no, visitnorway.no, divs. reiseblogger, Google Maps
ut.no, Skifantomet
Ut.no, turistforeningen.no
Utgangspunkt visitnorway.com , deretter bfl.no . Tilleggsinfo frå andre plassar, men hugsar ikkje no.
various 3rd party, independent traveler's websites
Various blogs, Google Maps comments, Tripadvisor, VisitNorway
Various internet searches, inc VisitNorway.com
verschiedene
Verschiedene
visit nordway
visit norge
visit norway
Visit norway
Visit Norway
Visit norway Und Seiten von privaten Leuten die schon da waren
Visit norway and otherlocal web sites marketing both accommodations and various tourist attractions
Visit Norway Sognefjord.no Bfl.no
Visit Norway, en.sognefjord.no , en.nordfjord.no and blogs of other visitors.

visit-norway und fjordnorway.com
Visit-Norway.com
visit-norway.com und andere regionale Seiten
Visit.com
visitnorway
Visitnorway
visitnorway.com
Visitnorway.com
visitnorway.com fjordnorway.com outdooractive.com
Visitnorway.com, ut.no, fjordnorway.com
visitnorway.de
Visitnorway.de
visitnorway.no nordfjord.no fjordnorway.com
Visitolden
Wandern und Klettern Norwegen
Weich ich heute leider nicht mehr genau.
weiß ich leider nicht mehr
weiß ich nicht mehr
Weiß ich nicht mehr
weiß nicht mehr
westbyadventures.com video and Google searches
Wikipedia, Jostedal.com wikivoyge.org visitnorway.com
wikitravel.org, tripadvisor.com, blogs from other Czech travellers
Wikipedia
www.google.no
www.kystinfo.no, Google
www.nordfjord.no; www.visitnorway.de
www.norge.cz
www.norgesguidene.no
www.outdooractive.com
www.sognefjord.no
Www.ut.no
www.visitnorway.com
www.visitnorway.de
www.visitnorway.de www.bfl.no
www.visitnorway.de www.fjordnorway.com
www.visitnorway.dk www.inatur.dk
www.visitnorway.nl www.tripadvisor.be
www.vistnorway.de , www.fjordnorway.com

Über Suchmaschine "bing"
you can see here: http://www.madikeravoyages.fr/crbst_844.html#anchor-bottom
Youtube, Visit Norway
youtube, visitnorway, ...

Kva informasjon som var vanskeleg å finne:

Access roads during month of May; whether they were open or not and whether ferries took cars or not
Additional information to hiking routes: Do I need equipment? Is the route accesible without guide?
Where can I stay the night?...
Alle Informationen.
Allgemeine Wegbeschreibung. Start- Ziel...
Anreise
Best hiking routes in the area.
Clear maps
Dei ulike veiene du kunne gå ifrå
detaild information about the tracks
detaillierte Wanderkarte
Die unterschiedlichen Zugänge
Especific routes to climb
Ett sted hvor du kan finne alle informasjoner om breen med adkomstmuligheter
genaue Routen und der dazugehörige Zeitaufwand Startpunkt der Route
glacier walk with children 9/10 years We did not want to go to the nigardsbreen because we went there in 2015. We couldn't find another place (north side) for a nice glacier walk. I thought t years ago there was a possibility on Bodalsbreen.
Gute Wanderkarten
hiking roads and difficulty rang, wether information
hiking routes
How to get there by public transport
Hva man kunne gjøre, anbefalinger ol
Hvornår der var bræture - pris og tidspunkt
I could not remember the name of the glacier, though I knew there was a kind of park with signs and poems. Not much information to find something again, but we managed with the help of family
Ich suchte nach Beschreibungen für Bergtouren / nicht markierten Wegen. Ich habe jedoch auch nicht erwartet, diese Informationen zu finden - meine Ansprüche sind eher außer der Norm ...
Im Internet waren kurze Wandertouren von 2-3h auf deutsch schwer zu finden.
Individuelle Gestaltung von Touren im Zusammenhang mit erlaubter Übernachtungsmöglichkeit für Wohnmobil
Informasjon om brearmer som egner seg for breklatring

Informasjon om turer
Informasjon om turstier
Informationen über die Wanderung zum Kattanakken. Wegbeschaffenheit, Schwierigkeit und ähnliches.
isforhold
It wasn't easy to find the best way to access the park in a manner that suited our needs. We had to ask a guide at the glacier museum
Jeg bor ikke i Norge og jeg skal dit uten bil. Det var vanskelig for meg å finn busser og om enkel overtannin (ikke hotell)
Jeg fant rimelig lett den informasjonen om DNT-ruta jeg trengte.
Jeg var spesifikt på jakt etter informasjon om buldring. Fikk noe informasjon pr epost fra Meltunet Camping
karten
kort over rute
Mange nettsider å velge mellom
maps and indications for hikes in the park
nichts, alle für uns notwendigen Informationen waren vorhanden
None
None (probably I marked wrong answer)
Not easy to find with relevant maps, Notweigian place names not always easy to understand
Om de ulike turene i parken. Dvs, mer en bare å gå opp gåturen til breen.
Om natur og geologi og klima
Om ulike turer
Only few websites in English. Google translate does not translate very well.
overnattings steder
Parking
preiswerte Unterkünfte
Proper maps of self guide hikes, the path itself it wasn't well marked from my point of view. Most of people just drive till the farest parking place inside the park, and the majority of the very few hikers was walking along the road
real description of choosed glacier walk
Routen, Zugänge, Zusammenhänge und manches sprachliche Barrieren.
Ruter og snøforhold
Sometimes the start of a hike.
The border of the park, the list of possible routes and other types of activity, their description, accessibility. It is difficult to find information about whether there is a fee for visiting the park and individual attractions, for parking, about the amount of payment Little information about the inhabitants of flora and fauna
The cost and the payement options were hard to know
Tourenbeschreibungen für Fahrräder
Turalternativer
Usikker, det var ikke jeg som tok meg av researchen

Wanderkarte
Wanderkarten vorab zu besorgen war nicht möglich
Wanderroute
Wanderrouten, Schneesituation am Berg
Wanderungen
Wanderungen geführt und ungeführt
Wanderweg
Websites that properly translate to English. This was a frequent problem.
welche wanderungen, außer dem weg zum gletscher, man noch direkt vom campingplatz aus starten kann.
Where the best place is to go hiking in June,also if there is still a lot of snow. We actually asked all the tourist Information, whether they can provide us some information.
Wir haben nicht nach gezielten Informationen gesucht. Deshalb kann die Frage nicht bewertet werden.
Zugänge zum Gletscher

Vedlegg 5: Delar av Jostedalsbreen som ikkje vart opplevd som villmark

Der det er mest folk
Der det er stier og utkikkspunkt.
Der det er tilrettelagt for menneskelig aktivitet, og kort vei til vei/bebyggelse
«E6» opp skålatårnet og taubanen som går opp til fjells fra Loen.. samtidig synes jeg området der er utviklet på en svært god måte, og taubanen gjør fjellet tilgjengelig for alle.
Absperrungen des Gletschers
access areas
Access points and some of the paths to ascend to the glacier
All
All frequent paths, mountain huts...
Alle Tourizugänge
Alle turistområdene
Almost every part away the main path.
Alt for mye turister i området.
alt unntatt "topp platået"
am Briksdalsbreen
Am Parkplatz am Fusse des Boyabren war ein Menschauflauf
an den attraktionen
An den Ausflugszielen und wo Gletscherwanderungen angeboten werden.
an den einstigen zu den gletschern
Anywhere whe the cars can arrive
Areas away from tourists
Around Loen, Mount Skala
asphaltierte Wege
Aussichtspunkt am Gletschersee Brevatnet auf den Boyabreen.
Bebyggelse
Befringsdalen, Lundeskaret
Bei den Touristenattraktionen
Bereiche der Parkplätze, Hütten
Bereiche die von Touristen überflutet sind
Brearmene. Særlig ved Briksdalsbreen. Mer fjell enn is blitt, dessverre.
brearmer nært ferdselsårer
Brenndalen
Briksdalsbreen, sehr viele Touristen
Brigsdalsbreen, Nigardsbreen
brikdalsglacier nigardsbreen
Briksdal Kjenndal

Briksdal turen ved søen
Briksdalbreen
Briksdalen
BRIKSDALLSBREEN TROLL CAR AREA
Briksdals Gletscher. Meiner Meinung nach ist der Gletscher dort von zu vielen Touristen an diesem Tag überlaufen worden. Die "Trolls Cars" waren sehr laut und haben viele Abgase in die Umgebung abgegeben. Vielleicht sollte nach umweltfreundlicheren Methoden geschaut werden. Dieses ist natürlich bei einem Touristenhotspot sehr schwierig. Mein einschneidendstes Erlebnis war aber an diesem Tag der Stand des Gletschers 1800. Deswegen meine ich, man sollte die Natur mit den Mitteln die man zur Verfügung hat schützen.
Briksdalsbre - riesige Schiffe, viele Busse, Trollicars
Briksdalsbreen
Briksdalsbreen - Hauptzugang zu touristisch erschlossen
Briksdalsbreen (Troll-Car)
Briksdalsbreen og turist området der
Briksdalsbreen und die Trollbahn :-(
Briksdalsbreen Wanderweg
Bristalbreen; Habe aber kein Problem damit, dass das nicht komplett unberührt ist. Die Besucher werden durch die Anlagen "geleitet", und das ist allemal besser, als wenn sie sich den Weg selbst suchen. Ausserdem wollen die NO-Reisenden was sehen, und das möglichst viel in möglichst kurzer Zeit. Und das geht nur, wenn die Wege zum Gletscher befestigt sind und unterhalten werden. Und das ganze muss auch irgendwie finanziert werden. Von daher ist das Zahlen eines Eintritts nur richtig. Ich finde, Sie machen das alles vollkommen richtig. Die Aufbereitung der Schautafeln ist sehr gut, man kann alles sehr schnell lesen und hat schnell eine Gesamtübersicht und einen grossartigen Eindruck,
Briksdalsbreen
By the glacier
Bødalen var tydelig beitemark.
Bødalseter
Bøyabreen
Bøyabreen Glacier
Cafe / coach parking area for Briksdal glacier.
Campingplassen, Stryn
Can't name it.
Car parks & entry point
Car Parks; made up paths; bridges; Notice Boards (but these are necessary)
Close to the glaciers
da wo starke Wanderwege erschlossen sind. Lässt sich aber sicher nicht ändern...
Da wo Touristen sind
dalen med Føbergstålbreen,
Dalene og nær bebyggelse

Dalene som har setere og turisthytter
Dalføra ned mot bygda (skogsveggar, sætrer etc.)
Das Gebiet um den Briksdaksbreen ist durch die vielen Kreuzfahrttouristen fürchterlich geworden. Viele zeigen keine Achtung vor der Natur und benehmen sich sehr asozial. Besonders negativ sind uns 2017 Asiaten, Briten und Italiener aufgefallen. (wild pinkeln, Abfall in die Natur werfen, Ziegen füttern trotz Verbotsschild usw.)
Das Gebiet um den Briksdalsbreen, früher fuhren dort Kutschen die von Pferden oder Eseln gezogen wurden. Ökologisch gut, heute fahren dort kleine "Busse" warum? Der Briksdalsbreen ist doch schon so weit abgeschmolzen.
Das Gebiet um den Weg zum Briksdalsbreen. Zu viele Touristen, die abseits der Wege ihre Spuren hinterlassen.
das Tal ab Gaupne
de delene som er kulturlandskap, skapt av menneskelig påvirkning gjennom lange perioder, brukt som f.eks. beiteområde, fjellsætrer osv.
De godt tilrettelagte stedene jeg har besøkt, med veier, grusveier/brede stier og til og med transport slik som ved Briksdalsbreen. Jeg oppfatter villmark som områdene som er mer uberørt, med kun vanlige stier, og ikke veier og annen tilrettelegging
De lavereliggende sætredalene (Erdalen m.m.)
De med bebyggelse og parkeringsplasser, naturlig nok. Massturisme-stykkene.
De mest opptråkkede stiene der turisme og enkel tilgjengelighet resulterer i for stor trafikk.
De mest trafikkerte stiene
De mest turistbelasta områdene.
De områdene som er flittigst brukt blir også mindre villmarkspregede. Tilrettelegging kan gi økt bruk, som igjen kan forringe naturoplevelsen og følelsen av stillhet i naturen. Et paradoks, og verd å tenke på neste gang jeg vurderer å ta turen. Jeg er jo også en del av problemet.
De områdene som ligger nærmest bebyggelse
De områder, hvor parkeringen ligger i nærheten
De som er nærmest grensen og hvor det er flest folk
De som er nærmest parkeringsplasser.
Dei mest besøkte områda i Nordfjord (Loen/ Oppstryn) og Sogn (Jostedal)
Delene som ligger nært grensene der det ferdes mye folk, som innfartsporter o.l.
deler av Bødalen
Deler der det er alt for mye tilrettelagt for turister.
Demning ved Lundeskaret
Der bilveier er inne i området
Der Boyabreen und sein Gletschersee waren bei unserem Besuch dort nicht wirklich 'unberührt' - dort gibt es ein Restaurant und zu viele Besucher, um nach unserer Einschätzung als 'unberührte Natur' zu gelten. Über andere Bereiche des Parks kann ich (noch) nichts sagen.
Der det er aller mest tilrettelagt for turisme.
Der det er bygd ut

Der det er masseturisme. T.d. Nigardsbreen. Men det bør være lov for alle å slippe til. Så det er vel et nødvendig onde.
Der det ikke er støler o.l.
Der det var tilrettelagt for masseturisme.
Der Haupttouristenweg zum Briksdalsbreen
Der hvor det er tydelig tilrettelagt for turister.
Der man går opp til Briksdalsbreen og alle bilene med turistene kjører forbi deg.
Der man har for mye sivilisasjon.
Der Touristenweg zum Gletschersee
Der vo n uns genutzte Zugang..
Der Weg vom Parkplatz zum Gletschersee
Der Weg zum Briksdalsbreen war sehr touristisch ausgebaut. Das hat für mich nicht mehr viel mit unberührte Natur zu tun.
Det det er mye folk, som ved breene og de mest besøkte plassene
Det er kun små delere av nasjonalparken jeg har vært i, men fra parkeringen i Oldedalen og frem til Briksdalsbreen oppfattet jeg ikke spesielt som et villmarksområde.
Die Anfahrt zum Gletscher mit dieselbetriebenen Fahrzeugen. Das wäre m. E. etwas für Elektrofahrzeuge!
die bachen und fusswegen am gletscher tonge
Die Bereiche zu den bekanntesten Gletschern sind aufgrund des hohen Besucheraufkommens nicht mehr unberührt. In den anderen von uns besuchten Bereichen war es angenehm leer und sehr schön und ruhig
Die beschilderten und gerichteten Wege zu den Gletscherzungen. Das ist für mich aber in Ordnung.
Die besonders touristisch erschlossenen.
Die Gletscherbereiche die zu stark erschlossen sind z.B. Nigardsbreen
Die Gletscherzunge Briksdalsbreen ist viel zu stark besucht. Die vielen Menschen an sich stören nicht zu sehr, wenn sie sich ausschließlich zu Fuß bewegen. Die Fahrwaggons, mit denen Touristen vom Parkplatz zu der Gletscherzunge gebracht werden, verderben arg die frische Luft dort. Besser gesagt, die frische Luft ist dort kaum noch vorhanden. Sehr schade. In den letzten 3-4 Jahren waren wir deswegen nicht mehr am Briksdalsbreen. Aber auch schon in den ein paar Jahren davor waren wir zum Briksdalsbreen nur dann gewandert, wenn es stark geregnet hat. Weil der Regen die Touristen vertrieben hat. Zum ersten Mal waren wir 2007 am Briksdalsbreen. Seitdem hat sich das Gebiet sehr verändert, leider zum Schlechteren. Schuld an der Misere sind ZU VIELE KREUZFAHRTSCHIFFE im Olden!
die Gletscherzungen, die in die Täler fließen
die Hauptattraktionen, die jeder Tourist antreibt
Die Hauptzugänge zum Gletscher, v.a. von Norden her
Die mit Schildern und Wegen.
Die Parkplätze und Wege.
Die Randbereiche
die siedlungsnahen Gebiete bzw. Gebiete an Zugängen

die stark von Touristen frequentierten Wege, besonders zu den Gletschern
die vom Menschen veränderten Stellen ;-) (Brücken, Hütten usw.)
Die Zufahrtswege, Straßen und Parkmöglichkeiten am Rande des Nationalparks. Die Kennzeichnung der Wege. Das ist in Ordnung.
Die zugänglichen Gletscher sind leider oft sehr überlaufen-verständlicherweise
Direkt am Gletscher wegen der Parkplätze und geführten Touren – anders geht es ja nicht ...
Div.
dont know
dont know parts of Jostedalsbreen, was just on one hike, but I believe that there are wilderness areas
Dort wo Menschen sich in größeren Gruppen aufhalten und eine gewisse Infrastruktur dafür bereitgestellt wird, z.B: für Gletschertouren am Nigardsbreen.
Dort, wo Massentourismus mit Bussen von kreuzfahrtschiffen stattfindet
Dort, wo sich dann zu viele Touristen tummeln. aber irgendwo müssen sie ja auch hin, um die Hauptsehenswürdigkeiten zu besichtigen; daher kommt es dort zu Häufungen, aber das weiss man eigentlich vorher...
Edges where we entered the park.
Egentlig vet jeg ikke helt, siden jeg ikke har vært overalt, men der jeg var, var det fin natur og en flott opplevelse
Eingangsbereich und der Einstieg zum Gletscher
Eingangsbereiche, Informationstafeln, Wege
einige Bereiche sind durch den Tourismus stark beeinflusst (je weiter man sich von den Parkplätzen entfernt, desto weniger ist der schädliche Einfluss erkennbar)
Enkelte deler av parken der grensa gjerne går i lågare område.
Entry areas.
Entry corridors
Es ist immer schwer, eine Balance zwischen gut geführten Pfaden und unberührter Natur zu halten. Ich finde es schade, dass die Wege nicht so gut gewartet waren und deshalb die Natur so stark zerstört wurde durch die ganzen Besucher, die sich einen neuen Weg bahnen mussten und so grosse Umwege gemacht haben und alles zertrampelt haben, um dem Schlamm und Matsch auszuweichen. Andererseits sind natürlich Holzplanken und Brücken ein grösserer Eingriff in die sogenannte Natur, dafür wird sie eher erhalten.
F.eks Skåla
Flere av utgangspunktene for turer med parkeringsplass og infotavler er preget av stor ferdsel og menneskelig påvirkning.
Gamle seterområder m nærliggende områder
Gerade an den Gletschern nicht
Gjendesheim området Beseggen?
Gletscher
Gletscher selbst Gegend abseits der Wanderwege
Gletschermaul

Gletscherzugänge
Grenseområdene til parken
Husker ikke konkret
Hyttegrend ved utløpet av Åsetevatnet, Nedenfor Nigardsbreen og Briksdalsbreen og under Supphellebreen (er kanskje ikke innenfor parken?)
Hyttene.
I don't know because i haven't fully walk trough the park
I don't like the little cars that bring tourist from the cruise to the lake at the end of the glacier. They smells of gasoline and make awfull the landscape.
I guess that depends on the definition of wilderness area. In the United States, a wilderness area is pristine and is meant to be essentially untouched. The parts of the Jostedalbreen Park we visited were beautiful, but did not feel like a protected wilderness area. Although I'm sure that is hard to do with the high numbers of visitation the park gets. It was very busy when we were there.
I have not visited all areas, I can not say ..
I thought all of the part I visited
Ich habe nur zwei Bereiche besucht: Kjenndal und Briksdalen Hestekyss. Kjenndal hat mir sehr gut gefallen und stellt nach meiner Meinung wilde und unberührte Natur dar. Briksdalen Hestekyss hingegen ist nach meiner Meinung leider überlaufen und der motorisierte Transport zur Gletscherzunge ist einfach nur ärgerlich und sehr störend. Briksdalen Hestekyss hat auch in Prospekten und Fotos falsche Angaben gemacht: Es ist nicht möglich mit einer Pferdekutsche zu reisen. Es ist auch nicht möglich eine für Laien angebotene Gletschertour zu machen. Insgesamt kann ich Briksdalen Hestekyss nicht empfehlen, es ist schon fast eine Art Betrug (Fotos und Beschreibung zeigen eine falsche Realität).
Ich verstehe nicht, warum ein Parkplatz direkt an der Nigardsbreen Gletscherzunge ist und so viele Boote dort fahren.
ich weiß nicht
ikkje peiling, da eg ikkje veit kvar grensa til nasjonalparken går.
In der Nähe von den Attraktionen.
Indfaldsveje, turistcenter ved indfaldsveje, vejen op til Briksdalsbreen
Ingangspartier til brearmer hvor finnes store parkeringsplasser osv.
Innfallsportene og nærliggende områder som har blitt påvirket av mernnesker.
Innfallsportene og områder lagt til rette for masseturismer
Innfallsportene og utkantene av nasjonalparken som er i nær tilknytning til veier og sivilisasjon.
Innfallsportene. Nigardsbreen NR, Fåbergstølsbreen
Inngangsportene
Inngangsportene og hovedstiene
Innstillinger som til dømes kraftannlegg.
Isbreer
Jag känner bara till vissa delar av nationalparken. De delar av Erdalen som används som säter med betande djur på somrarna uppfattar jag inte som vildmarksområde (och förväntar mig inte att göra det heller).

Jakhytter
jeg er usikker på definisjonen, men vi gikk forbi hytter og områder med sau som ikke så ut som villmark
Jeg oppfatter ikke selve "sætre-områdene" som villmarksområder.
Jostedalsbreen hvor det er veldig mange turister
Kann ich nicht genau sagen
kann ich nicht mehr genau sagen, da ich mir die Namen der Orte nicht gemerkt habe
Kann ich nicht sagen
Kjenndalen
Kjenndalsbreen, wegen der vielen Touristen
Kjenner ikke godt nok hele parken.
Klikket vel feil - tenkte på Langedalen og Austerdalen - dette er vel villmark i andres øyne - selv om det for meg også er og har vært område der jeg har ferdes mye siden jeg var barn. Geitene og kyrne til besteforeldrene mine beita der, og det er et enkelt og fint turterreng.
Kun området ved parkeringsplasser.
Litt usikker på hvor langt mot bebyggelsen grensa går,
lower parts
Man sieht schon wo Menschen waren bzw.gegangen sind bzw. die Touri-Hotspots sind,welche dann mit Eintreffen von 2 Kreuzfahrtschiffen schnell überlaufen sind.Briksdalsgletscher z.b.
mangler kjennskap for å svare
Marked paths, bridges, signs.. Wilderness, but still got a human feel
Meget trafikkerte områder, slik som opp Skåla.
Mycket turister på de mest populära områdena. Därför valde vi Erdalen, efter tips från nationaparkspersonalen.
Mye av seterdalene, og kanskje noen områder nærmest vei
near the ingress
Near the villages
Nigardsbre området, Bergsetdalen, Styggevatnet/Austdalsbreen og Loen/Olden området.
Nigardsbreen
Nigardsbreen - völlig überlaufen.
Nigardsbreen and it's information building as it has been built up to be very accessible and 'touristy'.
Nigardsbreen and other popular tourist-centers
Nigardsbreen im Bereich des Massentourismus
Nigardsbreen lake and lower parts of glacier
Nigardsbreen og Briksdalsbreen
Nigardsbreen og omegn midt på sommeren
Nigardsbreen parking is not wild. Anything else is wild.
Nigardsbreen sehr überlaufen
Nigardsbreen und Briksdalsbreen
Nigardsbreen und deren Zufahrt
Nigardsbreen, Bergsetdalen, Steinmannen, Flatbrehytta inkl stien opp.

Nigardsbreen, Briksdalen, Skåla
Nigardsbreen, der er alt for mange turister.
Nigardsbreen, Faberstolsbreen, Stygnevatnet, Jostedalen, überall, wo schon Wanderwege laufen und der Mensch seine Spuren hinterlassen hat. Genaugenommen gibt es kaum Bereiche, in denen unberührte Natur vorherrscht. Die Gebiete sind allerdings sehr wenig und negativ vom Menschen beeinflusst. Aus deutscher Sicht "natur pur" aber eben nicht wirklich.
Nigardsbreen: there were too many people on the breen, which is a sad thing to see (to my opinion). I think it should be left untouched...
Nigardsbreen. Nyasfaltert vei, bomstasjon, parkeringsplasser, brygge og toalettbygg inne i naturresevatet.
Nigaardsbreen
Noen deler ligger for tett opptil turistområder.
NOT APPLICABLE
Not sure of areas but whilst touring in coach some of the areas looked like wilderness areas
Nær grensen der det ikke er nasjonalpark...og nærmere tettbygdge strøk/bondeland
När man kommer upp i höjden
Nær setre, turisthytter og slikt
Obviously the areas near the entrances.
Område som er prega av menneskeleg aktivitet, t.d. beiteområde. Uklar grense mellom kulturlandskap og villmark, utydeleg kva som ligg i den siste nemninga.
Områdene når vei/parkering
områder med gårde
Områder med tilrettelegging med hytter.
Områder nær inngangsportene
Området hvor det ligger hytter - seterområdet.
Området kring serveringstadane
Området rundt Brevatnet
on the glacier
Oo
Opp mot Skåla er det så mange folk at det ikke riktig blir villmark i min opptikk
Parkeringen
Parkeringsområde og spesielt oppe ved Briksdalsbreen hvor 4wd åpne biler transporterte folk som ikke hadde tid til å gå.
parkeringsplassane og næraste området rundt dei
Parking and huts
parkings:-)
Parkplätze für Busstouristen
Paths, roads, other
Pathways and parking areas; I didn't see anyone wandering off the pathways
places without cows :D the glacier

Randsonen
Rastplätze zu stark zum teil Besuch
remote area around Kjendalsbreen
Rundt campingplassene
rundt flere campingplasser
Rundt Loenvatnet
See my earlier comment. The parts that are clearly being exploited to make money. You are only making it worse for nature! To have that as the example for visitors and especially for kids, is ridiculous. I saw a whole school class of teenagers making selfies, laughing, not paying attention, in a organised tour! They should be educated.
Senter
Setredalane
Setrene
Setrer og beiteområder
Sie Shops und Cafe's, wenn andere den Müll liegen lassen
Skala
skåla
Skåla
Skåla - siden det var svært mange mennesker der.
Skåla area is quite a well developed area.
Skålastien, Nigardsbreen, Briksdalsbreen
Skålatårnet
Some path are too much worn...
sorry, we cant be that specific.
spor etter kraftutbygging, vegar
Startstedene for brearmene
Stausee Styggevatnet (außerhalb des Nationalpark?) Bereiche mit ausgeprägter touristischer Infrastruktur (Straßen, Boote, Hütten), z. B. Briksdalsbreen, Nigardsbreen Jostedalen und die übrigen Täler mit Zufahrtsstraßen zum Nationalpark
Stien fra Tungestølen til Austerdalsbreen. Det er lett tilgjengelig for uerfarne turister og det er satt opp ulike varder etter innfallsmetoden. Jeg forbinder ikke det med et villmarksområde.
Stien..
Straßen
Summer sheep grazing areas
Sunndalen, Briksdalen og Skåla
Sunndalssetra oppfatter jeg ikke som et villmarksområde. (Det mener jeg også gjelder for andre setre innenfor nasjonalparken.)
T.d. Skåla og Briksdalen
teils Anfahrswege
The access path to Briksdalsbreen...

The area in the immediate vicinity of the information center(s).
The area near the Jostedalsbreen glacier
The area we visited in the park was a wilderness area - do not know if the other areas of the park are or are not wilderness areas.
The bits full of huts
the borders with the parking places and houses
The Briksdalsbreen glacier
the center
The climb guided tour was overcrowded! Wilderness? With more than 30 people around me: no
The entrances of the park, the trolley car path, the well marked pathways to main attractions (waterfalls/points of view)
The farms and businesses within the area
the glacier
the glacier part and innermost wallies
The high places, where weas walkers don't come. WE like it yhat it stay as it is.
The highest area
The landscape beside off the paths
The main access trails
The more remote areas
The one I dont't see, wherer there is nobody...
The one I hiked in ....
the ones close to towns and parking areas
The parking lot
The parts near the roads
The parts towards the top of the peak and the main path to the peak.
The parts where you can see the road :)
The paths, and some fences along them.
The small piece that I visited. I don't have the knowledge to comment further.
The touristic access to the Nigardsbreen.
The very touristy ones...
Tilrettelagte stier mot hovedmålene
Tja, hm, was ist Natur? Das Gletschermuseum ist keine unberührte Natur für mich. ...Der Mensch ist ja auch irgendwie natürlich, puh schwere Frage.
Tjugen - Skåla med mye trafikk
tourist facilities
Touristen Hotspots
Touristenzentren, aber sie sind notwendig!!!
Touristische Ziele wie Nigardsbreen, ansonsten gibt es aber viel unberührte Natur
towns
Trafikkerte områder i Bøyadalen.

Trailheads bei Brennpunkten wir
Trampelpfade
Turen langs veien (gåstier) til Briksdalsbreen
Turistreisemål innan parken.
Turiststeder med f.eks kafeteria som Briksdalen og Kjenndalen
Typiske turistmål
Um den Jostedalsbreen herum.
Um Menschen den Zugang zu ermöglichen, sind Kompromisse notwendig, wie etwa am Briksdalsbreen. Dort ist meines Erachtens mit den Squads die Grenze des Verträglichen mindestens erreicht. Unberührte Natur ist das nicht mehr.
Unberührte Natur würde doch bedeuten, es gibt keinen Einfluss des Menschen. Schwierig zu beantworten, wenn ich mich auf Wanderwegen bewege.
Untere Wegabschnitte wirken stark angelegt
Ups! Villmark og villmark....Eg er for det meste i Haugadale og områda rundt Haugabreen. Dette er områder som har eit rikt planteliv, og når det gjeld dyr er det mykje fuglar der. Svaret vert jo litt korleis ein definerer ordet villmarksområde??? Er det eit området som er fritt utan alt for store menneskelege inngrep? Då er jo td Haugastøylen ikkje eit villmarksområdet? Men samstundes held delar av dette området på å gro att....og er det DÅ på veg til eit villmarksområde?? Dette var ikkje lett:)
Usikker
usikker på dette
Utladalen
Vanskelig å svare på
Ved breen og all sikkerhets tiltak med skjegler og sperre band
Ved fjordarmene, der breene slutter. For mye turister.
ved kraftutbygging
Ved parkeringsplasser...
Ved setrane
Vei og parkering er ikke villmark !
Veien opp til Briksdalsbreen
Veien opp til Briksdalsbreen med så mange turister
Veien til skåla
Vet egentlig ikke, men regner kanskje kanten av området mot bebyggelsen ikke som villmark
vet ikke
Vet ikke
Vet ikke.
via Ferrata,, Loen
Viewpoints (eg Briksdalsbreen)
Visitor centre and paths leading to the glacier. Eidence of farming.
Visitors centres and those boundaries close to lines of communication ie fjord and road
Walking trails

Wanderweg zum Briksdalsbreen.
Wanderwege
Wasserfälle, Touristenattraktionen
We just saw a little part
we only visited easy road access areas for short day walks with 10 year old daughter to Boyabreen and Briksdalebreen areas which were quite busy with day visitors but this is good to have some small areas that people can access and appreciate whilst most of area is left more difficult to access as wilderness where the plants and animals have first importance rather than the humans
We visited only Nigardsbreen so I cannot evaluate the other parts.
Weg zum Briksdal
Wege und Häuser Aber nicht störend
Wege zu den Hauptattraktionen, Wasserfälle..
Wege zu Sehenswürdigkeiten
Wege, Hütten
Wege, Parkplätze, Touristenzentrum, Tierweiden
Wege, Rastplätze
Weis nicht mehr, aber man fühlte den Einfluss des Menschen überall.
weiss ich nicht
Weiß ich nicht
Weiss nicht, kenne Natioanlpark für diese Frage zu wenig.
where human interference is obvious
Where the marked roads stops.
Where there is 100's of people.
Where you drive on roads to get there.
Wir waren 1995 das erste Mal auf einer Rundreise am Briksdalbreen. Dort war es noch ausschließlich ein Wanderweg der direkt zur Gletscherzunge führte und man stand direkt mit wenigen anderen Urlaubern vor den Spalten der Gletscherzunge. Es war sehr beeindruckend. Dieses Jahr konnte man zum Gletschersee wandern und hatte die Gletscherzunge in weiter Entfernung gesehen. Es war für uns sehr erschreckend. Jetzt konnte man alternativ zum Wandern sich auch bis kurz vor den See mit Jeeps fahren lassen. Diese haben wir als Wanderer eher als sehr störend empfunden. Die Auswirkungen des Klimawandels geben einem doch sehr zu denken.
wis nicht habe nicht alles gesehen
Überall da, wo viele Touristen unterwegs sind - am Nigardsbreen z.B. dort wo es groß Parkplätze sind etc., an den Staudämmen u d dort wo Menschen wohnen. Aber es ist eine n gute Balance zwischen Natur und besiedelten Gebieten. Und die Eingriffe durch Staudämme etc. sind natürlich notwendig. Insgesamt ist das Gebiet wunderschön!
Überall wo massenhaft Touristen sind
Yttergrensene
Ytterkantene
z.B. der Bereich m Briksdalsbreen

z.B. Nigardsbreen Gletscherende...
Z.B. Parkplatz mit Gasthaus am Böyabreen
Zu aufwändig hergestellte Wegen und Zufahrten.
Zufahrtswege
Zugang Briggstalbreen
Zugang Briksdalen
Zugang zum Gletscher
Zugänge zu den Gletschern.
Zum Beispiel an der Gletscherzunge
Zum Gletscher, viele Busse und touristen
Är osäker om bebyggelsen ingår i nationalparken, om så är så var det en hel del ljud från hus med musik och annat

Vedlegg 6: Andre nasjonalparker i Noreg som vart besøkt av respondentane i 2017

1) Jotunheimen 2) Hardangervidda 3) Anderdalen
Andersdalen Jotunheimen
Area around Gaustatoppen dont actually know if this is a national park.
Area around Trondheim, Flam
Bei einer Rundreise bis zum Nordkap 2016
Bei Lom
Blåfjell, Sjøkra
Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark
Breheimen
breheimen NP
Breheimen-Nationalpark Dovrefjell-Sunndalsfjella-Nationalpark Hardangervidda-Nationalpark Jotunheimen-Nationalpark Hallingskarvet-Nationalpark Reinheimen-Nationalpark
Breheimen,
Breheimen, Hardangervidda
Breheimen, Jotunheimen
Breheimen, Jotunheimen, Dovre
Breheimen, Jotunheimen, Hardangervidda, Dovre
Breheimen, Jotunheimen, Sunndal-Dovrefjell
Breheimen, Lahko og Jotunheimen
Breikestol, und alle anderen Gletscher , Gei Nationalpark
Can't remember
Can't remember the name.
Can't remember.
Cannot remember the name, i think it was close by Jotumheim
das weiß ich leider nicht genau - vielleicht fünf NP.
div.
diverse
Diverse
Diverse im Zuge einer Wohnmobilrundreise
diverse in Nordnorwegen
Djovrefjell Sunndalsfjella-nasjonalpark. Jotumheimen nasjonalpark.
don't remember the names
Dont remember
Dont remenber the name
Dovre
Dovre nasjonalpark, Rondane nasjonalpark
Dovre Skarvan og Roltdalen
Dovre-Fjell

Dovre-Sunndalsfjella National Park
Dovre,
Dovre, Blåfjella og Sjøkerfjella
Dovre, Femund, Forhollhogna,
Dovre, Jotunheimen
Dovre, Rondane, Reinheim, Femundsmarka
Dovre, Ytre Hvaler, Dovrefjell-Sunndalsfjella
Dovre/Sunndalsfjella
Dovre/Sunndalsfjella, Ålfoten landskapsvernområde
Dovrefjell
Dovrefjell nasjonalpark, Hardangervidda nasjonalpark
Dovrefjell National Park
Dovrefjell og Snøhetta Sognefjelelt og Fanaråken Valdresflya, Besseggen Jotunheimen og Kyrkja
Dovrefjell og Trollheimen
Dovrefjell Runde Barnas naturverden Geiranger Trollheimen
Dovrefjell-Nationalpark, Jotunheimen
Dovrefjell-Sunndalsfjella
Dovrefjell-Sunndalsfjella-Nationalpark, Breheimen-Nationalpark, Jotunheimen-Nationalpark, Møysalen-Nationalpark, Rago-Nationalpark, Saltfjellet-Svartisen-Nationalpark, Ånderdalen-Nationalpark
Dovrefjell-Sunndalsfjella-Nationalpark, Dovre-Nationalpark, Jostedalsbreen-Nationalpark
Dovrefjell, Femundsmark, Reisa, Ovre-Dividal
Dovrefjell, Jotunheimen, Hardangervidda
Dovrefjell, Rondane, Jotunheimen, Hardanger Vidda
Dovrefjell/Sundalsfjella
Dovrefjell/Sundalsfjella, Rondane
Dovrefjellnasjonalpark, Reinheimen
Femund Nationalpark
Femunden
Femunden, Trollheimen, Sylane
Femundsmarka
Femundsmarka, Dovrefjell
Femundsmarka, Rondane, Jotunheimen og Reinheimen.
finnmark
Flere
Flere.
Folgefona
folgefonna
Folgefonna
Folgefonna - Hardangervidda - Jotunheimen -Møysalen
Folgefonna Hardangervidda Jotunheimen Rondane Dovrefjell–Sunndalsfjella

Folgefonna Nasjonalpark
Folgefonna, Dovrefjell-Sunndasfjella, Rondane Nationalpark
Folgefonna, hardangervidda, reinheimen, Dovrefjell
Folgefonna, Jotunheim
Folgefonna, Jotunheimen
Folgefonna, Lofoten, Rondane
Forolhogna
Fulufjellet, Rondane, Jotunheimen, Hardangervidda, Savartisen, Aletsch
Fulufjellet, Rondane
Fulufjället (Schweden)
Færder feks
Færder,
Geiranger Fiord, eijford
Geiranger, Jotunheimen
Gutulia Jotunheimen Femundsmarka
Hadangavitta
Hadanger , Rondane, Lofoten
Hadangervida
Hadangervidda, Folgefonna
Hallingskarvet
Hallingskarvet Nasjonalpark og Jotunheimen
Hardanervidda, Jotunheimen, Dovrefjell, Nationalpark Eifel (Deutschland),
Hardangarvidda
Hardangavida
Hardanger
hardanger vidda
Hardanger Vidda
Hardangerfjord
Hardangervida
Hardangervida, Hallingskarvet, Jomfruland og Jotunheimen
hardangervidda
Hardangervidda
Hardangervidda Folgefonna Hallingskarvet
Hardangervidda mange ganger
Hardangervidda Rondane
Hardangervidda and Jotunheimen
Hardangervidda Dovrefjell Jotunheimen
Hardangervidda Femunden Gutulia Rondane
Hardangervidda Jotunheimen Hallingskarvet Folgefonna

Hardangervidda Lofoten Færder Femunden
Hardangervidda nasjonalpark
Hardangervidda nasjonalpark Jotunheimen
Hardangervidda National Park
Hardangervidda national park Jotunheimen National Park
Hardangervidda National Park, Dovrefjell–Sunndalsfjella National Park
Hardangervidda National Park, Folgefonna National Park, Rondane National Park
Hardangervidda National Park, Jotunheimen National Park
Hardangervidda National Park, Norway Varangerhalvøya National Park, Norway
Hardangervidda Nationalpark Dovrefjell-Sunndalsfjella Nationalpark
Hardangervidda NP, Jotunheimen NP, Folgefonna NP, Rondane NP.
Hardangervidda NP, Moysalen NP, Jotunheimen NP
Hardangervidda og Nordkapp
Hardangervidda Rondane
Hardangervidda und im Süden
Hardangervidda, Rondane, Svartisen, Anderdalen
Hardangervidda, Breheimen
Hardangervidda, Breheimen NP, Dovre NP, Rondane NP
Hardangervidda, Dovre
Hardangervidda, dovre, breheimen, jotunheimen, rondane
Hardangervidda, Dovrefjell
Hardangervidda, dovrefjell, folgefonna
Hardangervidda, Dovrefjell, Rondane
Hardangervidda, Folgefonna
Hardangervidda, Folgefonna, Dovrefjell–Sunndalsfjella National Park, Ånderdalen National Park, Stabbursdalen National Park
Hardangervidda, Folgefonna, Jotunheimen
Hardangervidda, Frafjordheiane
Hardangervidda, Hallingskarvet, Reinheimen
Hardangervidda, Jotunheimen
Hardangervidda, Jotunheimen, Reinheimen, Jomfruland, Folgefonna, Breheimen, Langsua
Hardangervidda, Jotunheimen, Rondane, sognefjellet, Saltfjellet. (flere bilferieturer i sommer)
Hardangervidda, Langsuga, femundsmarka
Hardangervidda, Rondane
Hardangervidda, valdres
Hardangervidda; Runde
Hardangervidda. Dovre, Filefjell, Besseggen (Tror de er nasjonalparker)
Hardangerviddan
Hardangerviddan, Breheimen Trollheimen
Hardangervyda

Husker ikke navnet på dem...
Husker ikkje navnet
Hvaler og Svalbard?
I am sorry I don't remember from head now.
I can't remember the name of it.
I don't remember but I visited all Norway last summer.
I don't remember the name
I travelled from Kirkenes via Nordkapp all along the north and west coast to Kristiansand. Took me six weeks, and during that time I visited a lot of places along the way. Quite a few national parks too, but I honestly can't recall all their names. Sorry!
Ich kenne die Namen nicht mehr.
Ich weiß es nicht mehr
Ich weiß nicht, ob es Nationalparks waren, wir waren beim Preikestolen, bei Sundal und beim Folgefonn Gletscher, Jondal mit Bondhusbrea Gletscher ,beim Hampe Strynefjellsvegen,Geiranger,
Ingen
Ingen andre i 2017
Insel La Palma Stelvio/Gavia(Italien)
Jeg husker ikke navnet på parken men vi gikk til Preikestolen i sommer, også.
Jeg var på guidet moskus safari på Dovrefjell og besøkte Svartisen .
Jotunheimen Trolltunga Hardangervidda
jomfruland, raet, Rondane, dovre, jotunheimen, Hardangervidda , ferder, Folgefonna, Møysalen, Breheimen, reinheimen.
Jontunheimen und Hardangervidda
Jostedaksbreen in 1992 und Nordkap
Jostedal Jotunheimen
Jostedalsbreen, Reinheimen.
jotunheimen
Jotunheimen
Jotunheimen Runde Rondane
Jotunhaimen
Jotunheim
Jotunheim Nationalpark
Jotunheim, Hadangervidda, Breeheim, Rondane
Jotunheim, Hardangervidda, Dovre,
Jotunheim, Hardangervidda, Hallingskarve
Jotunheime
jotunheimen
Jotunheimen
Jotunheimen Hardangervida Not sure if romadalseggen is in a National Park
Jotunheimen / Hadanger Vidda

Jotunheimen and Auerlandsdalen
jotunheimen breheimen hardangervidda
Jotunheimen Dovrefjell
Jotunheimen Dovrefjell Rondane Hardangervidda
Jotunheimen Dovrefjell-Sundalsfjella
Jotunheimen Hardangavidda
Jotunheimen Hardangervidda
Jotunheimen Hardangervidda Folgefonna
jotunheimen hardangervidda folgefonna femundsmarka
Jotunheimen Hardangervidda Rondane
Jotunheimen Hardangervidden
jotunheimen hordaland
Jotunheimen Jomfruland
Jotunheimen Langsua
Jotunheimen nasjonalpark, Folgefonna, Hardangervidda
jotunheimen national park
Jotunheimen National Park
Jotunheimen National Park Folgefonna National Park
Jotunheimen national park, Reinheimen national park, Breheimen national park, Hallingskarvet national park, hardangervidda national park
Jotunheimen Nationalpark
Jotunheimen Nationalpark ; Preikestolen
Jotunheimen Nationalpark, Breheimen Nationalpark
Jotunheimen Nationalpark, Hardangervidda Nationalpark
Jotunheimen Nationalpark, Rondane Nationalpark, Breheimen Nationalpark
Jotunheimen og Breheimen.
Jotunheimen og reinheimen
Jotunheimen og rondane
Jotunheimen og Rondane
Jotunheimen og Varangerhalvøya
Jotunheimen Rondane
Jotunheimen Rondane Breheimen
Jotunheimen Rondane Dovrefjella Blafjella Hardangervidda Harlingskarvet
Jotunheimen Rondon Reinheimen
Jotunheimen, bergheimen, lakho
Jotunheimen, breheimen
Jotunheimen, Breheimen
Jotunheimen, Breheimen, Færder.
Jotunheimen, Breheimen, Reinheimen,Rondane, Alvdalvestfjelle, GudbRandsdalen, Dovrefjell-Sundalsfjella

Jotunheimen, Breheimen, Rondane, Østmarka (om bare det ble NP!!!)
Jotunheimen, Dovrefjell-Sunndalsfjella, Rondane
Jotunheimen, dovrefjell, rondane,
Jotunheimen, Dovrefjell, Rondane.
Jotunheimen, Folgefonna
Jotunheimen, Hallingskarvet, Hardangervidda
jotunheimen, hardangervidda
Jotunheimen, Hardangervidda
Jotunheimen, Hardangervidda,
Jotunheimen, Hardangervidda, Rondane, Dovre
Jotunheimen, Hardangevidda,
Jotunheimen, Innerdalen, Dovrefjell– Sunndalsfjella, Geiranger, Hardangervidda
Jotunheimen, Langsua, Hardangervidda
Jotunheimen, Langsua, Hardangervidda, Rondane
Jotunheimen, Preikestolen, Lom
Jotunheimen, Reinheimen, Hardangervidda
Jotunheimen, Rondane, Dovrefjell
Jotunheimen, Rondane, Hardangervidda, other parks in Czech Republic, Slovakia
Jotunheimen, Trollheimen
Jotunheimen, Vidda, Breheimen, Reinheimen og Ånderdalen.
Jotunheimen, Ytre Hvaler, Breheimen, Hardangervidda, Folgefonna, Lomdalen, Rago, Rondane, Saltfjelle, Nordvest- Spitsbergen,
Jotunheimen,Hardangervidda,Dovre
Jotunheimen; Rondane; Hardangervidda
Jotunheimen. Rondane Langsua. Breheimen
Jotunheimer, Telemarken, Hardangervidda.
Kann ich nicht mehr sagen, wir sind von Süden nach Norden und wieder nach süden das ganze land ist ein nationalpark!!!
Kann mich leider im Moment nicht an den Namen erinnern.
Kannenstein, Preikestolen
Keine Angabe
Kjeragbolten, Trolltunga, and many other places to which names I can't remember
Kroatia
Langsua, Jotunheimen, Breheimen, Rondane
Leka, Sognefjell
Lofoten
Lofoten, Hardangervidda, Hardanger, Geiranger, Dovrefjell

Lots but we one had a week so it was what was on our route. All of Norway hiking is amazing. I wont insult you with my poor spelling! Basically we design our 1-2 weeks of driving to go from National Park to National Park. Every morning we park at car parks at National Park entry areas. We photograph the maps at the car park and use this to walk for 4-8 hours return. We are experienced and take care. If the hike becomes too difficult or dangerous, we turn back. We have never had any problems and love Norway. We will be back!

Lots, spent 7 weeks touring Norway!!

Many in czech and sweden

mehrere NP in norwegen

Moysalen, Anderdalen, Dovrefjell

Moysalen, Stabbursdalen, Jotunheimen, Hardangervidda

Name? Nearby Skjak , Lom

Nearly all national parks in Norway

North cape

Nærøyfjorden verneområde

Ormtjerkampen Nasjonalpark und das Nordkapp

ovre nationalpark, stabbursdalen n., reisa n., ovre n., saltfjell n., borgefjell n., dovreflell, jotunheimen , hardangervidda ,

Ovre Pasvik

Park

Preikestolen, Trolltunga, Geiranger fjord. And some others. I dont remember the name.

probably more than 50, from teide national park in canary islands all the way up to norway and finland

Raet

Raet og Hardangervidda

Rago, Saltfjell, Reinheimen

Rago, Saltfjellet-Svartisen.

Reinheim hardangervidda jotunheimen

Reinheimen Dovrefjell Hardangervidda

Reinheimen och Geiranger.

Reinheimen, Breheimen, jotunheimen

Reinheimen, Breheimen, Jotunheimen, Rondane, Dovre

Reisa nasjonalpark Øvre Dividal nasjonalpark

Rondalen, Hardangervidda, Hallingskarvet, Breheimen, Jotunheimen

Rondane

Rondane Hardangervidda

Rondane 2 ganger.

Rondane and Bessegen

Rondane Jontunheimen

Rondane Jotunheimen

Rondane Jotunheimen Dovre Hallingskarvet

Rondane national park (Fullufjallet national park)
Rondane og Jotunheimen
Rondane und Dovrefjell
Rondane- Nationalpark, Jotunheimen, Jostedalen, Saltfjellet- Svartisen Nationalpark
Rondane,
Rondane, Dovrefjell, Jotunheimen
Rondane, Dovre
Rondane, Dovre, Dovrefjell-sundalsfjella, Reinheimen, Jotunheimen, Breheimen, Hardangervidda, Folgefonna,
Rondane, Dovre, Folgefonna, Saltfjellet
Rondane, Dovre, Hardangervidda, Breheimen,
Rondane, Dovre, Jotunheimen
Rondane, Dovrefjell Sundalsfjella, Jotunheimen, Hardangervidda, Breheimen
Rondane, Dovrefjell Trollheimen, (Snøhetta), Hardangervidda.
Rondane, Drove-fjell
Rondane, Folgefonn
Rondane, Gausdal vestfjell (hva den nå heter igjen ...)
Rondane, Hardangervidda
Rondane, Hardangervidda, Dovre
Rondane, Hardangervidda, Dovrefjell, Jotunheimen
Rondane, Hardangervidda, Jotunheimen
Rondane, Hardangervidda, Jotunheimen, Breheimen, Dovrefjell, Reinheimen,
Rondane, Hardangervidda, Jotunheimen, Reinheimen
Rondane, Jotunheim, Saltfjellet-Svartisen
Rondane, Jotunheimen
Rondane, jotunheimen og femundsmarka
Rondane, Jotunheimen,
Rondane, Jotunheimen, Folgefonna
Rondane, Langsua, Jotunheimen osv
Rondane, Reinheimen (tafjordfjella)
Rondane, Sognefjell, Dovrefjell, Peer Gynt veien(?)
Rondane, Svartissen
Rondane, Telemark, Jotunheimen
Rondane, Trollheimen, Hardangervidda og Rørosområdet, Hallingskarvet, Folgefonna, Dovre.
Rondane,Forlhogna,Dovre,Dovrefjell/Sundalsfjella,Jotunheimen
Hallingskarvet,Jostedalsbreen,Breheimen
Runde
Ryfylke, Rondane, Jotunheimen, Hardangervidda,
Saltdal, Junkerdal, Rago-Nationalpark, Lofoten
Saltfjellet Folgefonna

Saltfjellet-Svartisen-Nationalpark
Saltfjellet-Svartisen, Jotunheimen, Reinheimen
Saltfjellet-Svartisen, Jotunheimenn, Rondane, Hardangervidda.
Saltfjellet-Svartisen
saltfjellet,svartisen
schweden, finland, italien ostereich
Schweiz; Deutschland
sehr viele auf meiner 9wöchigen Rundreise
Setesdalen og Hardangervidda
Several
Sorry I can't remember the names and I don't have my journaling at the moment
Sorry, aber da müsste ich in meinen Aufzeichnungen kramen und das kann ich mir zeitlich nicht leisten.
Stelvio
Sweden, Polen un Germany
Süd und Mittel Norwegen besucht
Trestiklan Nationalpark (Sweden)
Trollheimen
Trolltunga
U.a. Saltfjellet-svartisen, børgfjell, breheimen, dovrefjell-sunndalsfjella
uNESCO area of outstanding beauty along the narrowest part of the SongeFjord
Varangerhalvøya
verschiedene
Vet ikke
vet ikke hva de heter
viele - habe keine Zeit, diese aufzuzählen
Vysoké Tatry - SK, Krkonoše - CZ.
weiß ich nicht mehr
Weiß ich nicht mehr
Weiß leider die Namen nicht mehr
weiß nicht
Yngsdalen
You can see by there http://www.madikeravoyages.fr/crbst_851.html
Ytre Hvaler, Færder, Jotunheimen, Rondane
Ytre Hvaler, Hallingskarvet.

Vedlegg 7: Stader i Jostedalsbreen NP der tilrettelegginga vart opplevd som spesielt dårleg

All correct.
An área perfecto
Auf dem Weg zum Kattanakken.
Bei der Wanderung zum Erdalsbreen fehlte kurz vor Ende ein Seil im Fels. Es war nicht möglich für uns, weiterzuklettern, weil es nass war. Schade, 200 m vor dem Gletscher, nach 3-4 h Wanderung.
Bei der Wanderung zum Fabergsbreen fehlte nach dem Anfang (Tafel) jegliche Weghinweise. Es waren Steinmannlis errichtet, die aber in die Irre führten, so dass wir nach 50 min in einem völlig unerschlossenen Felsbereich auf der rechten Bachseite waren. Es war extrem schwierig zurück zum Ausgangspunkt zu kommen und nur mit Glück kamen wir heil an. Auch auf dem Rückweg fanden wir keinen Hinweis, wo wir falsch gegangen waren. Hier ist es dringend notwendig eine offizielle Beschilderung zu errichten.
Bødalsbreen
Bødalseter hadde forfalt helt . Med DNT-nøkkel synes jeg det forplikter at den holdes i orden.
Da wir (bislang) dort keine langen Wanderungen unternommen haben, kann ich dazu nichts sagen.
Dafür war unser Aufenthalt zu kurz, aber nein eine Erschließung haben wir nicht als schlecht empfunden wo wir unterwegs waren.
Der Einstieg in den Wanderweg zur Flatbreehytta ist kaum zu finden, es gibt dort zwei Alternativen, von denen die falsche eher vermuten lässt, dass sie der Einstiegsweg ist. Man nimmt also erstmal den falschen Weg, läuft dann zurück, um den anderen zu nehmen.
Det vi var med på synes jeg var rimelig godt tilrettelagt.
Dette var ein relativt kort tur og eg hugsar ikkje. Det største problemet var å finne ut på førehand kvar ein skulle møte opp for den guida breturen og kor lang tid ein trengte for å kome dit. Eg fekk svar på dette da eg sendte epost til bfl, men burde vore meir detaljert info på websida om dette.
die Fahrt zum Parkplatz am Ende des Loen Tals auf einem sehr schmalen asphaltiertem Weg. Es gabe kaum Ausweichmöglichkeiten, die Strasse war sehr steil.
Durch sehr viel Regen, war die Erde matschig, doch das ist nun mal die Natur und das ist auch gut so. Schade war, dass man nicht direkt an den Supphellebreen konnte. Das war aus Sicherheitsgründen nicht möglich, was selbstverständlich auch generell gut so ist.
Dårleg merking i Befringsdalen mot Kvannebakkbua,for dei som ikkje er kjent slik som meg.
Egentlig ikke.
Eigentlich nicht
En liten fottur vid Böyabreen, blev en besvikelse. Flera småstigar vid starten, svårt att finna rätt! Beskrevs som lätt, men det kanske bara var för att den var kort!? Den var absolut inte lätt att gå, särskilt inte nedför. Utan rätt fottöy hade det varit umulig!
Enkelte deler av stien, slik som fra den store varden etter Kamperhamrane og ned til Merradalsbotnen, kunne vært bedre merket. Det samme gjelder for partier av stien langs Raudalsvatnet hvor det noen ganger var tvil om rett stivalg der det var mer enn en sti synlig. Langs Raudalsvatnet kunne også klop-pingen av bløte partier av stien ha vært bedre.

Et problem som en opplever ofte, også på vei opp mot Skåla, er overgangen fra veldig tett og god merking til sporadisk merking. Dette virker ofte tilfeldig, som om sti-merkerkerne har gått lei, eller ". her var det så vanskelig å merke, vi merker heller litt tetter lenger opp der det er letter". Det er veldig frustrerende å lete etter merkingen, bare for etter en stund oppdage at i dette partiet er det øyensynlig et annet merkeregime. Har en begynt med en tett merking, så skal en ikke plutselig mitt på ryggen og uten varsel, skifte til kun sporadisk merking. (dette ikke som et innspill for overmerking, men som en begyner bør en avslutte)

Everything was grate, it was a pleasure to be there!

Fann ein del søppel langs stien på Eggenipa (utanfor nasjoanlparken) - tyske sjokoladepapir - det bør presiserast at slikt gjer ein ikkje. Ber søpla med deg heim.

Fåbergstølen

hugsar ikkje

I found that the lesser visited glaciers had fewer facilities however this is to be expected and I would not describe this as 'poor' as it could be seen as a waste to put in these facilities for only a few people. Whilst visiting Nigardsbreen the facilities such as bridges and boardwalks were excellent and can't be faulted. All glaciers I visited had parking along the road before the walk in so that was brilliant.

I høysesong, mye folk. Bør vær tolett muligheter. Ved de store parkeringsplassene. Opplevd mye tolett-papir, avføring i buskene rundt parkeringsplasser.

I think the signs where path cross.

I would recommand to replace the gasoline cars with electric driven cars.

Ich denke, die Erschließung reicht völlig aus, es ist ja ein besonderes Naturschutzgebiet und auch unsere Kinder und deren Kinder sollen sich noch an diesem Gebiet erfreuen können. Die Markierungen an Steinen könnten mal nachgezogen werden, sonst sind wir sehr zufrieden mit dem, was wir erwandern können. Bitte ermöglichen sie keinen Massentourismus.

Ich finde, es sollte an den Stellen Natur erschlossen werden, wo andernfalls die Natur durch Massentourismus zerstört würde.

Ich fände mehr Wohnmobilstellplätze toll, mit Entsorgungsmöglichkeiten für WC und Müll, damit die Umwelt nicht zusätzlich belastet wird.

ich war sehr zufrieden.

Ikke der vi var.

Ingen

ingen ting å bemerke

It was very nice, except that it was difficult to follow the path without getting my feet soaked and muddy.

It was very tricky to arrive at the BOM station and find out that it was necessary to have the exact amount of money handy, since there was no possibility to change money. Eventually we were helped out by an German couple, but we paid more than required

Ja

Ja, ved siste veistykke til Haugabreen og over en ur opp mot Lundeskaret.

Ja, veldig vått og masse kumøkk.

Ja. Wir wollten eine der auf den Informationstafeln aufgelisteten mittelschweren Wandertour machen. Leider war der Weg sehr schwer zu finden und irgendwann komplett überschwemmt. Es wäre angenehm gewesen, wenn das am Anfang irgendwo gestanden hätte. Wir sind dann in der Hälfte umgedreht. (Ich glaube es war Langedalen aber bin mir nicht mehr sicher)

Jeg tok den lengre veien opp til Flatbrehytta (veien som går rett forbi breen, dvs hvis tar til høyre litt før brua over bekken). Etter at jeg hadde krysset bekken og gått en stund, og kom fram til hvor det ligger masse stein, fant jeg ingen merking av stien lenger. Det tok meg cirka en halv time før jeg fant den riktige stien som går til høyre. Også litt lengre opp, etter at jeg hadde gått forbi brearmen, hvor det er ganske bløt, var merking av stien ikke tydelig, men der var det lettere å følge magefølelsen. Det er ikke alltid så lett å se forskjellen mellom de røde prikkene som har blitt malt på steinene og de naturlige fargene på steinene. Det hadde vært fint med for eksempel en informasjonsplakat ved brearmen, og også en ved Flatbrehyttene. Det var også ikke mulig for meg å betale for parkeringen fordi jeg ikke hadde kontant med meg. Jeg prøvde å ringe nummeret som sto på informasjonsplakaten, men ingen svarte. Det hadde vært veldig fint å kunne betale med kort eller via en mobilapp.

keine

Langedalen (bei Tungestølen)

Lite skilting og utydelege stiar i dalane rundt Veitastrond.

Litt dårlig skilting

Litt dårlig stimerking på stien Kamperhamrane - Skridulaupbu

Litt utfordrande sti over bratte og sleipa sva nord for parkeringsplassen.

Lunde, Supphelle- Veitastrond,

Mehrere: 1) Der sehr gute Weg vom Hoven (Bergstation) zum Skredfjellet war danach Richtung Oppheimsætra nur schwer erkennbar; 2) Der Aufstieg von Floten (Campingplatz) zum Klovane war stellenweise nicht erkennbar; 3) Die Informationstafel zum Weg ins Glomsdalen stand hinter dem Weganfang, so dass wir sie erst am Ende der Wanderung nach dem Abstieg vom Hof Segestad fanden.

Merking av sti opp til Kattanakken var litt dårlig et par steder. Ellers var merking og tilrettelegging veldig bra! Det var en fantastisk tur!

Mulighet til å betale bomavgift til Bødalen manglet. Det var informasjon om vipps, men uten telefondekning var den opplysningen relativt meningsløs.

Nationalparksinformationen - fin anleggning, men förfallen. Den unga personalen försökte så gott de kunde. Vi fick tips på vart vi skulle gå, så vi var nöjda. Men anläggningen är katastrof vad gäller underhåll.

Natural water to drink along the paths would be nice, considering Norway has good quality water.

nei

Nei

Nei, alt var ganske bra

Nei, flott terreng og natur :-)

Nei, men det lå mye snø, så noen plasser mistet vi den tilrettelagte stien som sherpaene hadde laget.

Nei, men vi gikk ikke langt

Nei, men vi hadde litt problemer med manglende skilting

Nei.

Nei. Gikk bare den vanlige turistruta.
Nei. Bær vel være lite tilrettelegging i store deler av området, mens plasser som Skåla og Briksdalen må ha mer tilrettelegging.
nein
Nein
Nein, der Weg war nur nicht deutlich gekennzeichnet, so dass ich die Tagestour aus zeitlichen und sicherheitsgründen mit meinen Kindern abbrechen musste.
nein, es war sehr schön bei Ihnen
Nein, gab es nicht.
nein, wir finden auch, dass die Erschließung begrenzt sein sollte, damit die Gebiete nicht von zu vielen Touristen besucht werden. Insbesondere sollte der Zugang für Busse limitiert sein.
nein. Massentourismus an den Stellen ist schon schlimm genug. Lasst die beschwerlicheren Wege wie sie sind. da gehen eh nur Leute die das auf sich nehmen. Alles einfach, breit und leicht zu gestalten ist der falsche Weg. Eure Natur ist viel zu schön um sie riesigen Horden mit all ihrem Lärm und Dreck zu erschließen. Wir schätzen genau die Art wie die Wege sind. Nicht so super sicher und ausgebaut wie in Deutschland, wo die Leute noch in Stöckelschuhen den Berg rauf laufen!
nej
Nej!
Nej. Vi var jo ikke så mange steder. Vi var på fottur til Haugabreen, der var en fin sti, som præcis var tydelig, så den var lett at følge. (vi er gamle, 63 år og 67 år, men i almindelig god form, så vi tager de lette fotturer. Og så er vi jo fra Danmark, og ikke vant med fjell)
nicht genug Erfahrung, um mich zu äußern
no
No
no information about camping in nature
no information board on the parking lot on nigaardsbreen
No never
no not really
No not really
no possible to buy food or drinks in parking spot
no,
no, but paying for parking from a mobile device would have helped.
No, everything was good
No, except that we missed the stairs/steps at Brenndalsbreen. Maybe we were too early or they aren't there anymore. We couldn't get close to the glacier because of the missing stairs
No, facilities were great during my visit
No, not at all!
No, we arrived by coach and did not have to walk far
No!
No.

No. Everything was nice.
No...I saw NOTHING in all of my visit to Norway that I would rate as poor. My Norway experience was like a POSTCARD. Beautiful!!
Noe av det som ble krysset av rett ovenfor er med forbehold om at jeg muligens husker feil pga lenge siden jeg var der og ikke husker alle detaljer like bra
Noen bekker/elver på turstien oppover fra Befringsstølen og Haugastølen
none
None
None at all, everywhere i went was in outstanding condition
None Noted
None Stunning place to visit!
nope
not at all
Not at all it was well kept
Not on my visit
Not really
Not that i know of
Not where we have been; walking on rockpath towards Nigardsbreen slippery....(but that's nature!). We both slipped and fell...
nothing
nothing !!!
nowhere
När man kommer fram till skylten vid älven som pekar mot glaciären så går det även en väg/stig mellan husen in i den andra dalen som bara försvann..inga skyltar. Vi fick gissa oss fram till den annars mycket fina bron längre fram
Når jeg var på vei inn til Kjenndalen ved Kjenndalstova(den var ikke åpnet da jeg var der tidlig)så kunne det stått et skilt at det var et toalett ved enden av Kjenndalen.
Orange veiarbejds kejer på vei til Nigardsbreen (guidene) er unødvendig - det må kunne gjøres med bedre estetikk. Vil fremheve at mangel på tilretteleggelse er nået av det jeg anser som mest verdifullt i området jeg ferdes i.
P- plasser er ofte fulle av bobiler og generelt dårlig parkering. Hadde det vært en idé med p- vakter i høysesong så flere får plass?
Restrooms
Ruta Langedalen - Midtnovi bør ryddes.
Several duckboards where not well maintained, but that is just part of nature and is OK
Slitt og ikkje optimal skilting ved Bøyabreen og Haugabreen. Kunne hatt skilt med kart ved Supphellebreen. Betre merking av sti Veitastrond-Fjærland. Har forståing for at kvalitet på skilting og info er vanskeleg å oppretthalde alle stader til einkvar tid.
Starten.
Stien opp til Flatbrehytta er litt vanskelig å finne om man ikke har gått der før

Stien opp til Melinibba og kunne godt vært en bru eller noe over fossen til Murisetra.
Sunndalen er vel ikke særlig merket, verken med angivelse av lengde eller av stier /ulike alternativer. Er Grasdalen en del av Nasjonalparken ? Fint turområde det også, men ingen merking av stier (eller lengdeangivelser). Erdalen, ikke så særlig mye bedre tror jeg. I hele tatt, det mangler skikkelige turkart med angivelse av ulike stier (lengde) og turmuligheter i disse områdene. Kanskje også med angivelse av hvor krevende turene er, siden man kan gå både i lett terreng og på svært krevende turer.
Svært svært(!) dårlig skilting ved kryssing av elven på veg mot flatebrehytta. På veg ned igjen såg eg ein engelsk familie på fire med hund som ikkje hadde sett brukryssingen, som var på veg til å forville seg ut i dårleg terreng. Sprang ned igjen til kryssingspunktet, over elva,, og opp etter dei for å fortelle at dei var på feil veg. Dei var SVÆRT SVÆRT glade for at eg gav dei beskjed, og avbraut turen da dei var heilt utmatta.
T merkingen til Skålatårnet var slått og mangelfull.Friske opp malig. Og tette merkingen vil gjøre turen tryggere.
The black hike from Briksdalsbreen glacier to kattenakken.
The toilets near the Nigardsbreen glacier entrance were pretty smelly and could have been cleaned up a lot more. We visited the park around 12pm on a Friday.
The walk from the glacier museum to the glacier. My husband had a fall so we were unable to get to the glacier. The walk was more scrambling than walking but easy walks in Norway would be considered hard walks in UK. My husband is 76
The walking path between the information/exhibition center and the payable parking
There is one spot in the Lundeskaret hike in the beginning where the path goes unmarked when it reaches the rock slide. There was no red marking in sight. This should be fixed.
Tidlig på stien, fra kart-tavla som viser stier via Befringdalen mot Befringstøylen, var det veldig bløtt, nærmest myr. Måtte navigere utenom stien pga. ankelhøye tursko, og endte opp på en avsidesliggende sti til Strupen, men vi ble pekt i riktig retning av en som bodde der. På nedturen kom vi forbi den bløte delen med mindre utfordringer sannsynligvis fordi vannet hadde avtatt litt. På vei til Strupen mistet vi stien 2 ganger underveis. Ved første gangen fant vi den igjen, mens den andre gangen ble vi usikre på hvor stien gikk. Så ut som den gikk gjennom et tre, men bak treet var det bare busker... Vi beveget oss generelt ved hjelp av orientering, referansepunkter og bilde av kartet over stiene fra inngangen til Befringdalen. Broen til Flatjordstøylen hadde ikke noe tydelig sti til seg, men vi oppdaget broa på veien ned og besøkte broa likevel :) Ellers fine stier!
To be able to eat lunch undercover out of the rain/ wind would be a nice addition.
to be honest I don't expect to find that much facilities because I want the place to keep it pristine state. Otherwise I would go to the mall instead of natural reserves. Some in case of safety may be needed and welcome for the visitors.
Toilets in busy areas!!
Tungestølen-Austerdalsbreen needs better paths through the valley: during rainy season there are very wet/muddy paths in some places.

Utedoer mangler (eller er ikke synlige) underveis mellom Tjugen og Skåla. Toalett-papir og stank av avføring flere steder langs stien. For dårlig overnattingskapasitet ved to (!) stappfulle turisthytter på Skåla. Enkelte turfølger hadde åpenbart ikke forstått viktigheten av planlegging og konsekvenser av dårlig planlegging: følge med 10 personer med flere barn ankom Skåla svært sent på kvelden til allerede overfylte hytter og krevde å få plass "for nå kan vi jo ikke gå ned igjen". Bør informeres tydelig ved parkeringsplassen og inngang til stiene om at turen er fysisk tung, og at man MÅ tenke på alternativ overnatting hvis man er sent ute på turen opp. Ved Trolltunga finnes skilter som varsler om at hvis man kommer til et bestemt skilt etter et bestemt klokkeslett MÅ man snu. Det kunne vært en idé på stien mellom Tjugen og Skåla også.

Vanskelig å finne ledig campingplass.

Var tidligere dårlig merking til Gallen i stardalen. Medførte at to i reisefølget gikk feil og havnet i en noe kritisk situasjon.

Vei til parkeringsplass fra Startdalen Hyttegrend til Jostedals Nasjonalpark har vært en ren mareritt. Store ujevnheter i veien. Vi fått hule i vår oljesylinder. Vi mistet minst 2 timer for å rydde etter oss. Jeg måtte løpe bak bilen for å rydde lekkasje fortløpende mens min ektemann kjørte bilen til Skei for å få den fikset.

Vet ikke.

Via ferrate Luen - finding route from cable car station on the summit to via-ferrata route - there was no marking. I took several times wrong route then I had to come back. Altogether I spent at least one I was looking for the route. Finally I asked a worker cleaning terrain near cable car station. It appeared that he is employee of Loen Active being temporarily deployed there. He willingly helped me. However even he had difficulties to find the route.

Viktigaste innfallsportane manglar informasjon med gode turomtalar og kvalitetane i nasjonalparken, kart, toalett, dusj, parkeringsskilting, renovasjon, etc. Viktig å skille på kva innhald det bør vere på store og små innfallsportar. Små innfallsportar bør riggast med informasjon, parkeringsplass og eit skilt kor du skal parkere utan å få den lokale bonden etter deg med gyllevogn (velkomen til oss tanken). Større innfallsporter med eit visst tal besøkande må ha sanitæranlegg og avfallshandtering i 2017 + basisfunksjonane som informasjon og parkering. Sjå til Jølster som har toppturparkering. Kanonbra informasjon og tilrettelegging. Det er eit hav av moglegheiter for Jostedalsbreen nasjonalpark å rigge gode innfallsportar med primærfunksjonar og gode tema. Kva med alle fossane? Fosseturparkering? Toppturar til fots, på ski og på sykkel. Så til sist kva brearmar kan ein sjå. Mange av dei små innfallsportane gir gode breopplevingar. Der ein kan sjå fleire brearmar på same turen. Dette er hovudgrunnen til at ein har nasjonalparken. Vis fram brearmane. Det finst fleire armar enn Nigardsbreen og Briksdalsbreen. Finn fram breskattane igjen. Eksempelvis Lundaskaret, Oldeskaret, Svartebotnen, Sundalen, Bødalen.....++++

Wanderung zum Fåbergstølen; Wanderweg zum Gletscher ist in Kartenmaterial auf der linken Seite des Gletscherflusses eingezeichnet, führt aber auf der rechten Seite entlang

War nur am Boyabreen

We are always hiking with GPS. Normally we draw the route the night before. When we tried to draw the suggested hikes (1..14) it was difficult to match the lines on the hikes leaflet to the tracks on the GPS map. Sometimes it was even difficult to find the starting point of the marked hikes. However, we totally enjoyed our stay in the Jostedalen (and Astrid's camping of course)!

We found it difficult to find and follow the signs, and the terrain was not as easy as the signage indicated. When we could find the path, it was narrow in places, close to the edge of the hill, and slippery - particularly on rocks that were in narrow stream beds. It looked as though no one had used the path for some time. Unfortunately I can't remember where we were, although we walked from Loen and started the walk as though heading to the top of the peak (Skala?) and then turned down to the right to get to the lake. It was when we turned right that the quality of the path and signage deteriorated.

We had a hard time understanding the signage at the lower parking lot directing us to the walking path. I think the map could be a little better at showing you how to get from the parking lot to the trails.

We were on a hike to Haugabreen, we were disappointed by badly marking, we got lost once and it took us a while to find the right way. We had to cross the river going down from glacier without bridge and we had to throw there stones to cross it. Dangerous and the marking at that point was really really poor. Have actually no idea where exactly we were supposed to cross the river. There were alot of water and would be really really nice to have better access. Would be hard to call for help since there were no phone signal. Please do it possible to cross the river, mean the one which is straight close to glacier and make better marking. Close to the beginning of hike was one part which was very wet and mmuddy because of water, river, highly recommended for duckboards or stepping stones.

Wegekennzeichnungen fehlen häufig (Wanderwege auf Gipfel)

Wegmarkierung zum Bergsetbreen war lückenhaft, darum haben wir irgendwann den Weg nicht mehr gefunden (zweite Hälfte des Weges)

Wenn man sonst auf Wanderwegen in den Alpen unterwegs ist, erscheint einem in ganz Norwegen die Ausschilderung als relativ wenig.

Wir haben nur eine kurze Wanderung im Tal, in dem wir 2 Gletscher sehen konnten gemacht. Dabei fanden wir die Wege alle begehbar und im Hinblick auf die Umgebung angemessen befestigt.

Wir können nur für Breekstalbreen sprechen, weil wir nur dort waren. Und dort war für uns eigentlich alles perfekt. Aufsichtspersonal : ist für uns nicht relevant, da wir uns in der Natur richtig verhalten. Vielleicht ist das in der Hochsaison wichtig, dass vielleicht nicht gut ausgerüstete Wandere mit Flipflops und T-Shirt (erlebt am Preikestolen) zurückgeschickt werden. Weil die Leute sich total überschätzen. Aber das Problem gibt es bei uns in den Alpen genauso. Wir brauchen eigentlich keine Brücken und die aufgeweichten Wege machen uns auch nichts. Nur ist es so, dass die Wege durch aufgeweichte Gebiete mit der Zeit erodieren und die Leute sich immer einen Neuen Weg suchen. Sagen wir so : Wenn die Wege sehr viel begangen sind, dann macht eine Befestigung durch Stege oder Brücken sicher Sinn, z.B. am Nordkapp der Weg hinter zum Knivskjellodden. Aber halb Norwegen hat feuchte Gebiete. Da kann man nicht überall sein. Jedenfalls war für uns der Weg hoch zum Kattanakken wunderbar durch den feuchten Auenwald entlang dem Fluss. Aber eben dort hat es sehr viele weiche Stellen, und in der Hochsaison sehr viele Wanderer, auch wenn dieses glücklicherweise nur ein Bruchteil derjenigen auf dem Hauptweg sind, auf welchem auch die Trolleys fahren. Dort macht es zum Schutz des Gebietes sicher Sinn, den Pfad durch die weichen Stellen zu befestigen. Jedenfalls durch den Auenwald bis dahin wo dann die Felsen beginnen. Nochmals vielen herzlichen Dank für alles. Das war die Schönste Reise, welche wir bisher gemacht haben. Wir haben für nächstes Jahr im Juli schon wieder den Camper reserviert. Ziel : NO natürlich, was sonst

Yes, we took a quiet path that was so extreem wet and slippery that we and other hikers had turn and were unable to finish the walk.

Yes. There were several areas that were flooded and difficult to get across.

Vedlegg 8: Kommentarer frå kassekortet

thank you!

"bedre på Kjenndalbreen enn Oldebreen"

"I hope it will kept as it is today!!" (the area)

"It would help a lot if I could find the different places easier on your website"

"please dont let buses drive on the small road - I nearly died and was afraid of my car"

"The hike trail is well organized, but further I do not see something about management"

«Always papers with «no camping» i dont understand»

«Beautiful, Mike»

«blir her forhåpentlegvis berre ein dag»

«Burde vært mer info om turen opptil Flatbrehytta

«Eg forstår at sikkerheit er viktig, men det burde vere mogleg å komme nærare attraksjonane, for no blei opplevinga litt øydelagt»

«Gud holder det vidunderlige jeg har fått se»

«Ikkje godt kjent i området» , skrev også på 10: «Dagstur inn til breen»

«Kun på besøk idag»

«More maps on public posts like the one at the car park, please!!!»

«No bus loads of chinese»

«Takk! :)»

«Tilsynelatende fornøyd med museet»

«Wanted to see scenic view»

50 nok parking fee is too expensive when it is just for parking ones car especially when people just want to have a walk

ingen teltmuligheter - negativt

A sign with pictures from the glacier and it's evolution throug the years would be very nice (1900/1950/1980... til now)

Abfahrtsseiteen der Schiffe bitte angeben

Absolutely brilliant questionnaire, shows that you really put thought into providing good surroundings for good experiences. In Norway so far, camping and travelling has been a delight, because everything has been done so well. Best country so for travels like this so far, beat eg. Switzerland any day. Thank you, kütos, mad respect!

Alt for lite snø – ellers «NO COMMENTS» på seksjon åtte.

alt for mange spørsmål på tur

Alt skrot ved innkjørsel ved bremuseet bør fjernes

amazin, wonderful

ANBEFALING: VASK. TOALETTENE. OFTERE. VÆR. SÅ. SNILL. POKKER

BADASS GLACIER / KUL ISBRE!

beautiful park

Beautiful place!

bedre markering for å vite hvor man skal gå.

beginning of the path is not clearly marked

Best of all, everything was very CLEAN!

Besøkt en gang før i 1985

Besøkte sommaren 1987

Besøkte sommaren 2006 og 2015

Bilvei noe høy mellom bilspor

Burde hatt alternativ 10 på spørsmåls 10: For tidlig til å svare.

Bør ha do på pærlevinga til Skåla

can't play in the river like aquapurk

carservice with electric cars please!

Der Busfahrer lud uns zunächst beim Breheimsenteret ab mit der Begründung, wir müssen uns dort Tickets die Gletscherführung erwerben. Das kostete uns 1,5 Stunden und wärewiewir danach erfuhre, gar nicht nötig gewesen.

der kor det er is-skute former burde det vore hogga tre
 Det ble retur i går. Nytt forsøk i dag fra parkeringen. Mistet stien mot strupen :(
 Det burde vært mer informasjon tilgjengelig, som kart: ruter - lengder - området.
 Det er veldig fint hos dykk, danke.
 Det kunne vært bedre merket
 diesel cars, too much prepared for tourists -> less pure nature
 dieserbiler i nasjonalparken - not good for nature
 diesellukt og exhaust frå bussane ar ikkje bra. Strøm?
 dissatisfied because of the cars!
 Doen var stengt
 Dårlig merket på siste delen av turen / toppen av Skåla
 dårlig vei
 elektriske trollbilar
 Elsker isbreen! <3
 es ist so wunderschön in Norwegen
 Evt. Für Fragenbogen nicht geeignet. Mache nur Eintageswanderungen, nicht mehrtägige, über-
 nachte im Ferienhaus
 extremely satisfied! (om fornøyd med tilrettelegging)
 fint at de på båten kan ta kort
 Flott med ny klippa gras. Vaier og kjetting var for lavt montert. Flott tur. Blid betjening
 Flott natur - masse turister. Sti er elendig! Gjermehull, glatt sti og berg. Gjør noe!
 Flott tur! Stien må opprustes!
 food, drinks!
 for mange folk, de bilene stanker fryktelig og kjører samme vei som folk går
 For this trip, you can add some red marks. The path is not always so clear
 FORSLAG: BRUK VANN FRA BREEN TIL DRIKKEVANN SLIK AT DET IKKE GÅR UT I HAVET
 FORDI VELDIG MANGE MENNESKER I VERDEN DØR AV TØRST OG DE KUNNE DRUKKET
 BREVANN – TUSEN TAKK :) (SMILEFJES)
 forslag: sett opp skilt/merker inn mot breen for å vise hvor brekanten gikk hvert 10-år til i dag
 forstyrrende med alle biler, burde vere grønprofil m/elbil
 Fortsett gjerne med det gode arbeidet med forbedring av sti. Hadde hjulpet med poster som mar-
 kerer kilometer og høyde.
 Fra litauen, bosatt i Norge
 from the parking, no signals to join the hike
 Full kasse!!
 Første langtur i Norge, mange i Italia
 Første overnattingsturen ute!
 get rid of the cars, just walk!
 Get rid of the troll cars. It's a disgrace for the melting glacier.
 gikk stia fra Bresenteret til Nigardsbreen. Savnet infoplakatene som tydelig viser tatt ned (etter at
 veien ble åpnet?)
 Godt nøgd med turen. Kunne vært bedre tilrettelagd på et på vassoverføringen
 Godt nøgd, fin sti. Kunne vært litt meir tilrettelagt der det er vassføring (meir steina)
 great visit. Thank you
 Hald stiane reine/nekklpte og godt merka
 Han vil komme tilbake å gå på isbreen
 have you thought about putting information along the path - the glacier age, geology etc.
 Heine voihauden
 Hvis det var toalett og søppelbøtte ville det blitt full score på nr. 9
 håpløst å svare på spørsmål 8. Områdene er forskjellige, noen tåler mye, noen tåler ingenting
 I don't understand that you are showing us how the glacier is disappearing and you have a lots of
 cars (not electric cars...) going up and down all the day long. Also the smell is disgusting.
 I have lost the way at this moment as you see the glacier first. The signs who marked the way are
 very bad

i love norway

I love Norway

i missed water to drink along the path

i think its time for a new per.

In Briksdalen the cars are not necessary in my opinion, they disturb the way

ingen flerdagersturer i Norge, men mange i Italia

Ingen søppeldunk på parkeringsplass.

ingen trollbilar

It is a shame that all those cars run along people who want to enjoy nature. That can't be good for the environment. At least provide for electric ones for people who have difficulty walking

it is really sad to see all these cars on the way. In this such beautiful place which is suffering of the consequences of pollution. It is just surrealist. Why don't you use electric cars for example?

It was great!

It wasn't clear that one donedion was much more difficult

It's 7 am, everything is closed

It's perfect, heaven, you are lucky :) No need to do anything more, cheers.

jeg er for trat til at udfylde resten. Vi sylede ind og valgte at gå til P-pladsen, Måske skal 7 advare om, at stien er vanskelig for ældre!

Jeg har bursdag idag!

Jeg så ikke at det var to sider.

jeg vil foreslå å sette opp parkeringsskilt

july, rainy day -> very wet feet

Just driving past

Kan godt friske opp t-ene

Kanskje kunne det settes flere røde punkt der hvor stien krysser uren. Lett å miste stien der.

Kattanakken er topp tur, men sti i start og opp til 900 moh bør gjøres noe med.

Kommentar til punkt 5: Vil fortsette å besøke stedet fremover.

kommentar til punkt 8: This is the moment you regret you've opened the door. Too much

Kommentar ved punkt 9: Depending on the tour. We came early and it was fantastic, but there were lots of people arriving later

kun 1 av 14 dager i området

Kunne gjerne vore skilt i stiskillet

Kunne vært merket fjerde siste vannpost slik at en vet det før toppen av Skåla.

La til smiljefjes ved takk for hjelpa :)

Lek litt! Basecampbilder! Høydemeterskilt! KoM igjen!!

liker ikkje den forferdelige lukta som kjem av trollbilane, dei gjer turen mindre bra

Litt dårlig markert et par steder, ellers supert!

Love Norway

Lovely place!

Marker stiene bedre, i hvert fall der stien starter / begynner i midten – vær så snill – tusen takk! :)

Markering av sti fra Skålavatne og opp til Skåla var dårlig!

mer benker og toaletter

Mer info på internett om turmuligheter, spesielt dagsturer, please.

Merka kan være en del lettere! Lett å bli usikker på stien når det er en del sauetråkk og gamle stier.

misfornøyd med tollautomat

more detail hikingmaps would help (as brochure to take with)

More signs to indicate where hikes start from the parking would be appreciated

more space for campingcars

museum er for dyrt

my foot got all muddy due to no boardwalks

need a toilet

need handrails for safety at the glacier

negativt med diselutslepp frå trollbilar

nei til dieslbiler
 no poluting (nor stinky) boats? electricity?rowing?
 no real hiking signs
 Norway is overwhelming! What a great country :)
 Norwegen ist sehr gut fur wanderer!
 not enough hiking trails
 not much information about options of the place
 not troll cars
 OBS: svarte "mange" på 5x2
 opprinneleg tysk
 Opprinnelig fra Norge, men har bodd i Australia i 30 år
 PERFECT SPOT :)
 pity about the 'troll cars' - could they be electric?
 Please add more areas for campervans to park overnight/camping areas
 please explain only once on the way where is the way for Blue ice family hike
 please make it possible to pay with card instead of with coins when going up
 Please mark the trail better
 please mark the trails better -> marking = quality, please make a trail to thw bergdalsbreen (the mega glacier)
 Please stop troll cars, only for handicapped people or for people with baby. It's ...? And make noise.
 PLEASE The museum is cheat!!! THANK
 Please use electric cars to take tourists over the glacier
 Please use for the trolls cars, electro mobils, because now the cars are stinky.
 please, no more trollcars, it is terrible!
 Private guide fra «Norwegian Adventures»
 ps: vegen/stien opp til Fessen burde vore gjort noko med
 Ps. Det burde vært tydeligere merket med høydemeter og avstand opp gjerne ved hver kilometer
 ps. warum brenntzen trolltaxis verbrennungmotoren statt elektromotoren? Sehr klima schädlich!!
 På langtur i Norge, endestopp; Jacobselv i Finnmark
 På spørsmål fem: «Utallige»
 På tur med venner!
 Rad 6: 3; misnøgd
 really disappointed about the motorboat to reach the glacier. Is this another stage of one of those big cruises trips
 Reise zum Nordkap
 Rundtur Førde / Skei / Fjærland
 savner skilt med info
 Schön, dass es diesen weg absens der Hauptstrecke gibt.
 Selv om trafikken har økt de siste årene, så ønsker vi merket sti til jettegrytene, høyre side av elva mot Haugabreen. Supert at Flølo i Stardalen ordner med utedo på p-plassen.
 Sett gjerne km avstand og høydemeter anmerkning feks hver km og kver 100 meter
 Sign shows road to glacier, but it ends before one gets there. Even foyd path for trollcars goes there without problems.
 Skulle gjerne fått informasjon på Spansk
 skulle vere mogleg å stå med bobil på parkeringen her
 Skålatårnet
 slutt med trollbilar
 some benches would be recommended
 Sti kan me fordel bli rydda betre
 Stien må merkes bedre
 Stien treng meir vedlikehald. Gitt at den ikkje blei nyleg øydelagt av smeltevann
 Stop the "trolls" and use electric ones!!!
 svar på 10: zwischen durch / i mellom

svar på spm 10: mellom

Synd at de buss-trollene er der, biler i nasjonalparken! Støy, lukt!

ta bort mer KRATT

thank you

Thank you – you too! :)

Thank you too wonderfull place

The guy in the boat was not very friendly

the hike was fun

The marking on the way back could definitely be improved. The end slope before the questionnaire box is very, very slippery!

The routs are very, very bad marked. We got of the way just....

The small cars should be electric, they stink!

The trail to Flatbrehytta is not marked well, there are not enough explanations about the hike and the trail from the cabin to the glacier is dangerous

there are a lot of people

There should be more sights where this Kattanakken is.

to big group of people

TOALETT / BOSS MANGLER!

Toilets at the glacier parking area would be good

toilets please

Too many cars with old chineese!

too many trollcars. It MUST be electric!

too much

TRENGER BEDRE TILGANG

troll cars - negativt

Trollbilene lukter/forrensner. Hva med EL?

Trollcars :(

Trolls doesn't fit - noise and they stink

Trolls should run electric!

tusen takk for en fin dag i Sunndalen

Tusen takk for en flott tur! =)

Tusen takk!

Tusen takk! :)

Unfortunately a lot of pollution by the transportation cars!!

Unge på 20mnd med

Ungen var ti mnd

Utlending fra USA

Vakkert land

vanskelig å betale med vipps for bomveg hit uten mobilnett!

Vanskelig å finne stien i tåke

Veldig fint!

Veldig fornøyd med trestokkene!!!!

Veldig fornøyd!

Veldig vanskelig å finne rett sti ved starten. Skuffa..

very nice place, one problem, the parking at the entrance should be more clean and not make us pay twice

very nice view!

VI HAR VORE HER OFTE VI BUR HER!!!!!!!!!!!!

Vi kom for geocaching!

Vi stoppet her for å se

Vi var på toppen av Skålatårnet.

viktig med planer å parkere - nøjd

Vips i bommen

VÆR SÅ SNILL FLERE TOALETT :)

we couldn't come on the iceberg because we were late, they should have told us

---

we could not maybe because we have a baby with backpack. However it was very difficult and dangerous. The walk-way was not clear

---

We got lost using black track, but we discovered on top near waterfalls that it was not the one to the glacier.

We've already filled in the survey on our way in, now we want to add: marking on the roads are awesome! Very useful, very well seen. Trip was great!

---

wenig infos auf deutsch

---

why are the troll cars not electric?!

Why diesel trollcars? Why not electric trolls?

---

why do you have so much ...? Of cars!!!???

You should write that it's only a walk to a lookout, and not the glacier itself

---

YOUR WELCOME

Ønsker skilt med høydemeter

Vedlegg 9. Fordeling på nasjonalitetar

Nasjonalitet	Antall	Prosent
Amerika	75	,4
USA	530	3,1
Canada	75	,4
Argentina	11	,1
Brasil	18	,1
Chile	4	,0
Colombia	3	,0
Costa Rica	1	,0
Cuba	1	,0
Curacao	1	,0
Uruguay	1	,0
Ecuador	2	,0
Venezuela	2	,0
Sao Tome og Principe	1	,0
Panama	2	,0
Nicaragua	1	,0
Mexico	3	,0
Australia	116	,7
New Zealand	21	,1
Filippinene	2	,0
Burma	1	,0
Hong Kong	6	,0
Kina	12	,1
Korea	4	,0
Sør-Korea	3	,0
Nord-Korea	1	,0
Indonesia	1	,0
Japan	6	,0
Singapore	4	,0
Malaysia	7	,0
Taiwan	14	,1
Thailand	4	,0
Vietnam	1	,0
Syria	1	,0
Saudi Arabia	10	,1
Oman	2	,0
Pakistan	1	,0
Jordan	1	,0
Kasakhstan	1	,0
India	12	,1
Dubai	3	,0
Botswana	2	,0
Sør-Afrika	14	,1
Seychellene	2	,0
Rusland	99	,6
Polen	203	1,2
HviteRussland	9	,1
Bulgaria	7	,0

Estland	27	,2
Kroatia	5	,0
Latvia	45	,3
Lichtenstein	3	,0
Litauen	55	,3
Luxembourg	14	,1
Makedonia	1	,0
Malta	7	,0
Montenegro	1	,0
Hellas	2	,0
Romania	22	,1
Serbia	4	,0
Slovakia	57	,3
Slovenia	9	,1
Tsjekkia	281	1,6
Tyrkia	4	,0
Tyskland	5171	30,1
Ukraina	36	,2
Ungarn	23	,1
Israel	74	,4
Palestina	1	,0
Belgia	819	4,8
Østerrike	214	1,2
Frankrike	397	2,3
Nederland	1853	10,8
Sveits	294	1,7
Italia	191	1,1
Portugal	13	,1
Spania	440	2,6
Storbritannia	465	2,7
England	212	1,2
Irland	5	,0
Skottland	33	,2
Wales	17	,1
Danmark	244	1,4
Finland	85	,5
Island	6	,0
Sverige	321	1,9
Norge	4341	25,3

Vedlegg 10. Namn på overnattingsstader

Turisthytte	Hotell/pensjonat/fjellstue	Tilrettelagt (camping)plass (bet)	Tilrettelagt (camping)plass (gratis)
Am See Lovatnet	Am Oldevatnet	21 netter Anestølen og 7 netter i Luster	Auflem
An der Straße	An einem fluss	befringsdalen	Briksdalen
Ausgangspunkt Wanderung Austedalsbreen	Austerdalsbreen	Befringsdalen	Byrkjelo
Boyabreen	Bjønnstegane, Fåbergstølen	Breimslia hyttegrend	Erdal
Bødalen	Boyabreen	Bungalow in Gyrt camping	Erdal, Oppstryn
Bødalen, Lodalsvatnet	briksdal	Bødalseter	Erdalsætra
Bøyabreen	Briksdale	Camping	Fjærland
Daselbst	Byrkjelo and Klakegg	Close to Loen	Fosnes, Oppstryn
Draussen	Böyabreen, Parkplatz	Erdalssetra	Fossøy
Faberstolsbreen	Erdalen	Espe	Gaupne
Fjaerland, Flatbrehytta, Tungestolen	Fabergstolen	Faleide	Geiranger
Før strynejellet	Foran supphellebreen	Fjærland	Jostedal
Gamle Strynfjellvegen	Fossen	Hafslo	jølster
Gjerde	Fåbergstølen	Har gård i Luster	Jølster
Glomsdalen	Gaupne	Haugafjellstølen	Klakegg
haugabreen område	husker ikke	Helgheim i Jølster	Krundalen
Haugadalen	Im freien	Hjelle, stryn	Kvamssetra
Haugadalen, olden, gloppen	Jostedal, Briksdal	Innvik	Loen
Haugadalssetra	Kjenndal Glacier, end of Fv723	Jostedal	Marså, ved Rake
Haugafjellstølen	Lo Vik Camping	jølster	Mundal
Haugavarden, Josten på Langs, Røykjadalen,	Loen	Jølster	Oldedalen
Heyset/ Oldeskaret	Loen omg	Kinsedal	Sogndal
Hvor det måtte passe, alle netter	lovatnet	Kvamssetra	Sogndal/Gaupne
hytte oppe inne fra Befringsdalen, husker ikke navnet.	Melkevoll Bretun	LOEN	Stardalen
I don't remember	n der Nähe von Lavatnet und Nigardsbreen	Melkevoll	Stryn
Im Tal, nahe dem Museum auf einem Bauernhof	Natur	Mundal	strynn
jostedalen og oppe på breen	Near the big lake at the bottom, cant remember the name!	Olden	Sundalsseter
Jostedalsbreen over briksdal	neben der Straße, next to the street	Rødseter Supphelledalen	Ulvedal
Josten på langs og lodalen	Nigardsbreen	Sogndal	Veitastrond
Langs Oldevatnet, ved tunnelen	Nigardsbreen -area	Stardalen	Veitastrond/Tungestolen

Lodalskåpa	Nigardsbreen, bremuseet	Steinmannen	Vesletun
Merradalsbotnen	No idea, we could see the glacier	Stryn	Våtevik
Mysuyttalen	Nähe Jostedalsbren	Tenden hyttegrend	
navarsete	Nähe Nigardsbreen	Ulvedal/Stryn	
Near Brykejo and Briksdal	Parkplatz mit Feuerstelle	Utviksfjellet	
near Strynefjellet	Parkplatz Boyabrenn	Romsdal/Veitastrond	
Nearbuy different bre-ens	Piknikplatz bei Gaupne	Vetledalen	
Nigard	Rastplätze		
Nigard og Tungastølen	sogndal		
Nigardsbreen	Supphelleren, Böyabreen		
Nær foten av Skåla	Tjugen Camping		
Oldedalen, Ovenfor Strupen	Tungastølen 6878 Kvam / Luster Fylkesveg		
olden	Tungestølen		
Området Loen/ Skåla	Verschiedene		
one on a parking place, the two remaining on a plain with cows, close to a few huts	wo es uns gut gefiel !		
oppå jostedalsbreen			
På breen			
På en parkeringsplass i nærheten			
På platetauet og fjellene rundt, primært på østsiden/Jostedalen			
På vei mot Skålatårnet			
RV 258			
Rv5 570			
Snauedalen, Veitastrond			
sorry, I can't remember			
Sundalen			
Supphelledalen			
Telt, Vetledalen			
That's a secret! But it was near Lovatnet			
Tistam			
tjugen, nigardsbreen			
Tungastølen			
Tungestølen			
Utladalen			
V/ Loenvatnet			
Vårstølen, Veitastrond			
Yngsdalen og Grønndalen			

Norsk institutt for naturforskning, NINA, er ein uavhengig stiftelse som forskar på natur og samspelet natur–samfunn.

NINA vart etablert i 1988. Hovudkontoret er i Trondheim, med avdelingskontor i Tromsø, Lillehammer, Bergen og Oslo. I tillegg driv NINA Sæterfjellet avlsstasjon for fjellrev på Oppdal, og forskingsstasjonen for vill laksefisk på Ims i Rogaland.

NINA driv både med forskning og utgreiing, miljøovervaking, rådgjeving og evaluering. Instituttet har stor breidde i kompetanse og erfaring, med både naturvitarar og samfunnsvitarar i staben. Vi har kunnskap om artane, naturtypane, menneska sin bruk av naturen og korleis dei store drivkreftene i naturen verkar.

ISSN: 1504-3312
ISBN: 978-82-426-3251-7

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovudkontor

Postadresse: Postboks 5685 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøks-/leveringsadresse: Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00, Telefaks: 73 80 14 01

E-post: firmapost@nina.no

Organisasjonsnummer 9500 37 687

<http://www.nina.no>

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger